

Monor Településfejlesztési
Konceptió

Környezeti Vizsgálat

Környezeti értékelés társadalmi,
gazdasági hatásvizsgálattal

2017. március

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Monor>

MONOR TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HATÁSVIZSGÁLATTAL

Megbízó:

Monor Város Önkormányzata

Megbízott:

PRO RÉGIÓ Kft.

Készítette:

Berek Tájépítész Iroda Kft.

Budapest, 2017. március

Tartalom

1	A környezeti stratégiai hatásvizsgálat és a Környezeti értékelés kidolgozásának ismertetése	5
1.1	ELŐZMÉNYEK, KAPCSOLÓDÁS A TERVEZÉSI FOLYAMATOKHOZ	5
1.2	A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁS TERVEZÉSI FOLYAMAT RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSA	5
1.3	a Környezeti értékeléshez felhasználandó információk leírása	5
1.4	JAVASLATOK HATÁSA A koncepció KÉSZÍTÉSÉRE	5
1.5	A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG ÁLTAL ADOTT VÉLEMÉNYEK, SZEMPONTOK FIGYELEMBEVÉTELE	6
1.6	ALKALMAZOTT MÓDSZER, FELHASZNÁLT ADATOK.....	6
2	A koncepció kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése	7
2.1	A tervfajta ismertetése	7
2.2	A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS FENNTARTHATÓSÁGI ÉRTÉKRENDJE.....	8
2.3	A koncepció ismertetése és céljainak összevetése más megegyező szintű tervek, koncepciók, programok céljaival.....	8
2.4	A koncepció összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	9
2.4.1	Kapcsolódás fejlesztési típusú dokumentumokhoz	12
2.4.3	Kapcsolódás a környezetvédelmi, fenntarthatósági dokumentumokkal.....	14
2.5	A településfejlesztési koncepció rész céljainak környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú konzisztencia vizsgálata, az esetleges ellentmondások feltárása.....	19
2.6	a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása	22
3	A Koncepció megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása	28
3.1	környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a koncepcióban	28
3.2	a TFK céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal.....	28
	a TFK céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból.....	28
3.3	a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése.....	30
3.3.1	Természeti adottságok.....	30
3.3.2	Tájhasználat, tájszerkezet .	33
3.3.3	Védett, védendő táji és természeti értékek, területek	36
3.3.4	Környezeti elemek állapota	38
3.4	a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása, a településfejlesztési koncepció javaslata	44
3.5	A fennálló konfliktus alakulása a Településfejlesztési koncepció kapcsolódó céljainak meg nem valósulása esetén	50
3.6	A koncepció céljainak megvalósulása esetén a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból közvetett vagy közvetlen negatív hatást kiváltó tényezők feltárása	57
3.7	A Településfejlesztési Koncepcióban szereplő javaslatok várható hatásainak előrejelzése elemzése azok megvalósulása és meg nem valósulása esetén	62
3.7.1	A termőföld mennyiségére.....	62
3.7.2	A talaj minőségére	63
3.7.3	A földtani és ásványvagyonra	64

3.7.4	A levegő minőségére.....	64
3.7.5	A vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége).....	65
3.7.6	A hulladékgazdálkodás helyzetére.....	66
3.7.7	A tájra (tájszerkezet, tájhasználat).....	67
3.7.8	Az épített környezetre, a kulturális örökségre	68
3.7.9	Az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra, Natura 2000 területekre)	69
3.7.10	A környezeti zajra	70
3.8	A Településfejlesztési Koncepció javaslatainak elemzése TÁRSADALMI szempontból azok megvalósulása és meg nem valósulása esetén.....	71
3.8.1	A népesség területi elhelyezkedésére (környezettudatos életmód, társadalmi mobilitás)	71
3.8.2	A foglalkoztatásra	72
3.8.3	A szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire	73
3.8.4	A népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére	74
3.9	A Településfejlesztési Koncepció javaslatainak elemzése GAZDASÁGI szempontból azok megvalósulása és meg nem valósulása esetén.....	74
3.9.1	A térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai),	74
3.9.2	A természeti erőforrásokra	76
4	Javaslat környezeti, társadalmi, gazdasági szempontú intézkedésre	78
4.1	A koncepció érvényesülése során fellépő, környezetre és az emberi egészségre, valamint a társadalomra és a gazdaságra káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések.....	78
4.2	Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknel figyelembe kell venni.	79
5	Összefoglalás	80

1 A KÖRNYEZETI STRATÉGIAI HATÁSVIZSGÁLAT ÉS A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE

1.1 ELŐZMÉNYEK, KAPCSOLÓDÁS A TERVEZÉSI FOLYAMATOKHOZ

Monor város önkormányzatának képviselő-testülete 2015-ben a településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálatáról döntött, amelyeknek elkészítésével a Prorégió Kft.-t bízta meg. A településfejlesztési koncepció felülvizsgálatára a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012 (XI.8) Korm. rendeletben foglaltak alapján kerül sor.

Az egyes tervek ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) rendelkezik a környezeti vizsgálat lefolytatására kötelezett tervek és programok köréről.

A településfejlesztési koncepció a környezeti értékelése (továbbiakban: KÉ) elvárt tartalmát az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4.sz. melléklete tartalmazza.

A Korm. rendelet 3. számú mellékletében megnevezett környezet védelméért felelős szervek 2015. decemberében kapták meg a településrendezési eszközök felülvizsgálatához kapcsolódó környezeti értékelés tematikáját, bemutatását, amelyeket válaszeveleikben véleményeztek.

Ezt követően a Tervezők elkészítették a településfejlesztési koncepció felülvizsgálatának célrendszerét és véleményezési eljárási munkaközi anyagát, amelyhez kapcsolódóan elkészült a jelen környezeti vizsgálat, a tematika kapcsán beérkezett véleményekben foglaltak figyelembe vételével.

1.2 A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁSHATÁSVIZSGÁLAT RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSA

A koncepció kidolgozása a településrendezési eszközök készítésével párhuzamosan folyt. Ugyanakkor a 2015-ben készült ITS megalapozó munkarészei, kiegészített alátámasztó munkarészei lettek felhasználva az értékelés kidolgozásához. Az ITS és a településrendezési eszközök egyeztetései így egyben jelen dokumentáció egyeztetéseinek is tekinthetők, azokon alapul.

1.3 A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSHEZ FELHASZNÁLANDÓ INFORMÁCIÓK LEÍRÁSA

A hatástanulmány és Környezeti értékelés során a Megbízó által rendelkezésre bocsájtott fejlesztési koncepciók, programok, háttér tanulmányok, nyilvános tanulmányok, szakpolitikai dokumentumok, fejlesztési stratégiák, valamint a készítőik becslései alapján készült.

A környezeti értékelés természeténél, korlátainál fogva nem végez újabb adatgyűjtéseket. A hatásvizsgálat és környezeti értékelés során tehát a meglévő adatok vizsgálata, a különböző elfogadott fejlesztési koncepciók, stratégiák szempontrendszerének és a településfejlesztési koncepció célkitűzéseinek környezeti megfelelőségének vizsgálata történt meg.

1.4 JAVASLATOK HATÁSA A KONCEPCIÓ KÉSZÍTÉSÉRE

A környezeti értékelés a környezet- és természetvédelmi szempontok figyelembe vételével készült. A környezeti értékelésben megfogalmazott javaslatok nagy része elfogadásra került, s beépült a koncepcióba. A javaslatok másik része nem a településfejlesztési koncepció elkészítésére vonatkozik,

hanem annak alkalmazása során – Monor épített és természeti értékeinek megóvását, a települési környezet javulását segíti.

1.5 A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG ÁLTAL ADOTT VÉLEMÉNYEK, SZEMPONTOK FIGYELEMBEVÉTELE

A településfejlesztési koncepció felülvizsgálata az előzetes tájékoztatással indult, amelyek során a megkérdezettek javaslatai, kérései megismerhetők voltak, illetve azok feldolgozásra kerültek. A véleményt adó államigazgatási szervek között voltak a – Korm.rendelet 3. számú mellékletében megnevezett - környezet védelméért felelős szervek. A javaslatok többségében a jogszabályi előírások betartására irányultak, valamint a Korm.rendelet 4. mellékletében meghatározott tartalmi követelményeknek való megfelelésre hívták fel a figyelmet.

1.6 ALKALMAZOTT MÓDSZER, FELHASZNÁLT ADATOK

Az alkalmazott módszer a Korm. rendelet tartalmi követelményeinek, valamint a hazai tervezési eljárásoknak megfelelő.

A felhasznált adatok tekintetében a készítő a környezet védelméért felelős szervek előzetes tájékoztatási szakaszban beérkezett véleményeire, az azokban közölt adatokra, a 2015-ben készült ITS megalapozó munkarészeire, valamint a helyszíni bejáráson szerzett tapasztalataikra támaszkodtak.

2 A KONCEPCIÓ KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE

A településfejlesztési eszközre egyetlen változat készült. Az elemzett változat természetesen az egyeztetések alatt változott, bővült, finomodott, pontosodott, de a változások egyetlen „változat”-hoz köthetők. Általában a településfejlesztési eszközök készítésének gyakorlatában nem jellemző több változat elkészítése. Ennek megfelelően a koncepció szem előtt tartja az érvényes jogszabályokban foglaltakat, illetve a település környezet- és természetvédelmi érdekeit. A koncepcióban megfogalmazott célok és intézkedések arra törekednek, hogy a városban adottságai és lehetőségei által jobb környezeti állapot elérésével valósuljon meg az általános célkitűzés.

2.1 A TERVFAJTA ISMERTETÉSE

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) a települési önkormányzatok feladatává jelölte ki a településfejlesztési feladatkör ellátását. Az Étv. értelmében a településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum. A településfejlesztési koncepciót az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A településfejlesztés feladata a településen élők számára a települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság erősítése, a települési erőforrásokra építő, az erőforrások fenntarthatóságát biztosító, hosszú és rövid távú fejlesztési irányok, célok és az azok elérését biztosító programok és eszközök meghatározása.

A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.

A településfejlesztési koncepció a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet értelmében megalapozó vizsgálat alapján készült, e munkarész 2015. májusában került dokumentálásra. A településfejlesztési koncepció kidolgozását a település vezetőségével folytatott interjú és egy lakossági fórum előzték meg, amelynek során a Monoron zajló társadalmi-gazdasági folyamatokról, Monor jövőjéről, lehetőségeiről és a települést veszélyeztető tényezőkről volt szó. Mindezek alapján egy vitaanyag került kidolgozásra, amely tartalmazta a település jövőképét és az elérendő célok rendszerét. A településfejlesztési koncepció vitaanyagát Monor önkormányzatának képviselő-testülete megismerte és annak továbbtervezését támogatta.

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 30.§ (1) c) pontja alapján ITS vagy településfejlesztési koncepció készítése során a település polgármestere adatszolgáltatási kérelmet küld a Központi Statisztikai Hivatalnak (továbbiakban: KSH) a település szegregációs szűrése céljából. A beérkezett adatszolgáltatás alapján a településen szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek, településrészek lehatárolásra kerültek.

Az elkészült – és az önkormányzat képviselő-testülete által támogatott – településfejlesztési koncepció tervezetét a képviselő-testületi elfogadását megelőzően véleményeztetni kell az illetékes államigazgatási szervekkel, érintett területi és települési önkormányzatokkal, valamint a további partnerekkel. Az egyeztetési folyamat szabályait a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet tartalmazza. Jelen dokumentáció a településfejlesztési koncepció véleményezési eljárásra előkészített anyaga.

2.2 A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS FENNTARTHATÓSÁGI ÉRTÉKRENDJE

Monor környezeti értékelése során a Pest megyei Területrendezési Tervhez (továbbiakban PmTrT) készített környezeti vizsgálat fenntarthatósági elveit, valamint a Pest megyei Környezetvédelmi Programot (továbbiakban: PmKP) vették alapul a készítők.

2.3 A KONCEPCIÓ ISMERTETÉSE ÉS CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE MÁS MEGEGYEZŐ SZINTŰ TERVEK, KONCEPCIÓK, PROGRAMOK CÉLJAIVAL

A város jövőképe:

A közösségi hagyományaira és értékeire támaszkodó, stabil gazdasági alapokon nyugvó, élhető kisváros

Átfogó célok (Á)

Társadalom:

Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése

Gazdaság:

Á2: Versenyképes helyi gazdaság

Környezet:

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

Részcélok (R)

Társadalom:

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R7: A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése

R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

Gazdaság:

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

Környezet:

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

Területi célok (T)

Társadalom – Gazdaság - Környezet

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

2.4 A KONCEPCIÓ ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL

A megújított településfejlesztési szabályozások szerint a városnak két tervi műfajban kell településfejlesztési tervezést végezni: koncepciót kell készíteni, majd ezt követően programoznia kell. Az alponthoz vizsgálódó, hogy a terv tartalmaz-e olyan elemeket, melyek ellentétben állnak a helyi, vagy magasabb szinten meghatározott fejlesztési és környezetpolitikai célkitűzésekkel.

A koncepció készítésével a Monor célja is az OFTK és PmTK-val összhangban

- *a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, az innováció térbeli terjedésének elősegítése, a társadalmi, gazdasági és környezeti céloknak megfelelő térbeli szerkezet kialakítása;*
- *a vidék, a városok és a községek, illetve a fejlett és az elmaradott térségek és települések közötti – az életkörülményekben, a gazdasági, a kulturális és az infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló – jelentős különbségek mérséklése és a további válságterületek kialakulásának megakadályozása, társadalmi esélyegyenlőség biztosítása érdekében;*
- *...térszerkezete, harmonikus fejlődésének elősegítése;*
- *a nemzeti és települési identitástudat megtartása és erősítése.*

A településfejlesztési koncepció hivatott arra, hogy a város egészének tervezési alapjait lerakja. Ezért a koncepció úgynevezett teljes tervezés, mely kiterjed:

- a város társadalmi, gazdasági és környezeti területi alrendszerére egyaránt,
- a város fejlődése szempontjából fontos témákra, ágazatokra;
- a városi szinten és a központi szinten kezelhető témákra és ágazatokra egyaránt;
- az önkormányzat és a közsféra tevékenységeivel befolyásolható témákra és ágazatokra, de emellett számba veszi a gazdasági szereplők, a

vállalkozások, a civil szervezetek, egyházak és egyéb társadalmi szervezetek felelősségi körébe tartozó feladatokat.

A helyzetértékelés célja az volt, hogy alapját és kiindulási pontját képezze a településfejlesztési koncepció javaslattevő fázisának. A minőségbiztosítási eljárás során megfogalmazott vélemények és javaslatok figyelembevételével a helyzetértékelés átdolgozásra, kiegészítésre került. Ez az anyag képezi az új településfejlesztési koncepció alapját.

Az ITS-hez készült helyzetfeltárást követően a koncepció készítésekor az volt a cél, hogy a globális változások közepette, a klímaváltozás hatására természeti környezetben bekövetkező változások alatt, az átrendeződő világ gazdasági-, ezzel együtt a hatalmi pozíciók mellett, a világhálónak, a mobil eszközöknek köszönhetően sokszorosára gyorsuló információ-áramlás és kommunikációnak megfelelően találja meg azt a jövőképet a város, ami 10 évre előre megadja a fejlesztési irányokat és orientál a 2014-2020-as Európai uniós tervezési időszakra.

A város fejlesztéspolitikai értékválasztásában a megyei koncepcióban megfogalmazott célokat, valamint az EU 2020 stratégia tematikus célkitűzéseit is szeretnék megvalósítani, de azokat nem csupán az Európai Unió forrásokra építve szeretnék elérni. Az EU-s és a hazai költségvetési forrásokat kiegészítő forrásokként kell kezelni, és kiemelten építenek a programok megvalósítása során a gazdasági szereplőkkel való aktívabb együttműködésre, a privát szektor befektetéseinek vonzására.

A város tudatos értékválasztással határozza meg a célkitűzéseket. A gazdasági környezet „megújítása” azt a következtetést fejezi ki, hogy az átfogó és rész célkitűzései eléréséhez jelentős hatékonyságnövelésre van szükség az endogén erőforrások, valamint a térszerkezeti adottságok kihasználásában, valamint a vállalkozások és intézmények együttműködésében, ami alapvető változást feltételez a gazdaság működésében. A város csak akkor képes helytállni a nemzetközi versenyben, és csak akkor képes megteremteni a biztonságot, erősíteni a közösséget és a jövőbe vetett bizalmat, ha megteremti ennek gazdasági alapjait; illetve, ha valamennyi célkitűzésében érvényre juttatja azt a törekvését, hogy a gazdasági, társadalmi és területi fejlődéshez alapvető gazdasági szerkezetváltásra van szükség a fenntartható minőségi környezet biztosításával párhuzamosan. A PmTK-val összhangban

- Rendezett településeket szeretne, ahol „a településközpont és a városrészközpontok agoraként, kellemes találkozóhelyként működnek.
- „Kiemelten fontos a természeti és épített környezet – kultúrtáj, épített örökség, régészeti- és műemlékek – védelme, megőrzése, fejlesztése, továbbörökítése, mert a megőrzött múlt nélkül nincs tartós jövő.
- A város valódi térségi központként való működésének elérése mind a gazdaság, mind az általuk nyújtott lakossági és közszolgáltatások tekintetében fontos.
- A területfelhasználás szigorú szabályokhoz kötött, a termőföld, a természeti értékek védelme érdekében a gazdaságfejlesztés, a lakóövezetek fejlesztése elsődlegesen csak terület rehabilitációkkal lehetséges, zöldmezős fejlesztésekre csak a településrendezési eszközökben kijelölt területeken van lehetőség.
- A város a társadalom minden rétegében, minden korosztályának hasonló színvonalon szeretné biztosítani az életfeltételeket, a családi értékek előtérbe helyezésével, a családtámogatási rendszer megvalósulásával, a gyermekvállalási kedv növekedését célozza meg a csökkenő válásszám mellett.
- Közlekedési feltételek javításával, bővítésével szeretné a jobb elérhetőséget biztosítani.
- A megújuló energiák részarányának növelése mellett, a vízgazdálkodási rendszer komplex módon történő javítása és fejlesztése a gazdaság élénkítése, valamint a klímaváltozásra való felkészülés is megoldandó feladat.

A fejlesztési koncepció célkitűzései az alábbi stratégiák, tervek célkitűzéseivel kerültek összevetésre:

- Új Széchenyi Terv (2014-2020)
- Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégia (2012-2020)
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 (NFFT) (2013)
- Európa 2020 stratégia.

Jelen Környezeti értékelés során a településfejlesztési koncepció célkitűzéseinek az alábbi stratégiák, koncepciók tervek célkitűzéseivel való kapcsolódása, illeszkedése kerül elemzésre, elsősorban a vizsgált dokumentumok környezetpolitikai célkitűzései tekintetében:

1. A fejlesztési típusú dokumentumok közül:
 - 1.1. Pest megyei Területfejlesztési Koncepció (PmTK),
 - 1.2. Új Széchenyi Terv (2014-2020)
 - 1.3. Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégia koncepció (2012-2020) (2012)
 - 1.4. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 (NFFT) (2013)
 - 1.5. Európa 2020 stratégia.
2. A környezetvédelmi, fenntarthatósági dokumentumok közül:
 - 2.1. Pest Megye Területfejlesztési Koncepció Javaslatátétel 2013 (PmTK),
 - 2.2. Pest Megye IV. Környezetvédelmi Program (2014-2021)
 - 2.3. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS) 2007,
 - 2.4. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) 2007,
 - 2.5. IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020,
 - 2.6. Nemzeti Vidékstratégia (NVT) 2012,
 - 2.7. Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia (2015)
 - 2.8. A biológiai sokféleség megőrzésének nemzeti stratégiája (2015-2020)
 - 2.9. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv (NTA) IV.

2.4.1 KAPCSOLÓDÁS FEJLESZTÉSI TÍPUSÚ DOKUMENTUMOKHOZ

- 1. Pest megyei Területfejlesztési Konceptió (PmTK),
- 2. Új Széchenyi Terv (2014-2020)
- 3. Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégia koncepció (2012-2020) (2012)
- 4. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 (NFFT) (2012)
- 5. Európa 2020 stratégia.

Monor TFK	Pest Megye TFK		Széchenyi 2020 (2014-2020)		Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégia koncepció (NVS)		Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS) (2007)		Európa 2020 stratégia	
	TFK illeszkedés		TFK illeszkedés		TFK illeszkedés		TFK illeszkedés		TFK illeszkedés	
JÖVŐKÉP										
A közösségi hagyományaira és értékeire támaszkodó, stabil gazdasági alapokon nyugvó, élhető kisváros	+++	Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító Pest megye			++	Magyarország olyan ország lesz, ahol az európai sokszínű, minőségi mezőgazdaság, a környezet- és tájgazdálkodás válik általánossá. Úgy állít elő értékes, egészséges, biztonságos és génmódosítás-mentes élelmiszereket, hogy közben védi talajait, ivóvízbázisait, az élővilágot, a tájat és benne az embert közösségeivel és kultúrájával. Együttal munkát és megélhetést biztosít a lehető legtöbb állampolgár számára. újra büszkeség és öröm legyen vidékinek lenni és vidéken élni!	+++	A folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.		
ÁTFOGÓ CÉLOK										
Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése	+++	Társadalmi megújulás – testben és lélekben egészséges, ön maga sorsáért felelős egyén, együttműködés a közösségek, valamint az egyén és közösségek között	++	Az EFOP elsődleges célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez.	+++	- a vidéki népesség megtartása, a demográfiai egyensúly helyreállítása; - az élelmezési és az élelmiszerbiztonság szavatolása, a kiszolgáltatottság megszüntetése;	+++	A népességében stabil, egészséges, a kor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező emberek alkotta, a kirekesztettség fokozatosan csökkentő társadalom. A fenntarthatóságot támogató kultúra kialakítása, a fenntartható társadalom szempontjából pozitív értékek, erkölcsi normák és attitűdök erősítése	+	korai iskola-elhagyók arányának 10% alatt kell lennie és a fiatal generáció 40%-ának felsőfokú végzettséggel kell rendelkeznie

Á2: <i>Versenyképes helyi gazdaság</i>	+++	Gazdaság dinamizálása; az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve	+++	A VEKOP, segítségével biztosítani Magyarország egyetlen „fejlettebb” régiójának további fejlődését, gazdasági versenyképességének további növekedését, illetve a régión belüli fejlettségbeli különbségek csökkenését.	+++	• a vidéki munkahelyek megőrzése, gyarapítása; • agrár- és élelmiszergazdaságunk életképességének növelése, piaci pozícióinak javítása, a növénytermesztés és az állattartás egyensúlyi arányának helyreállítása;		Fontos az önrendelkezés megfelelő szintjének fenntartása a gazdaságpolitikai döntésekben. Cél a fizikai tőke szelektív gyarapítása, a közösségi tőke javak amortizációjának pótlása. Kiemelt feladat a vállalkozói réteg megerősítése, a hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, külföldi kitettségünk csökkentése. Fontos a lokalizáció és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kihasználása közötti ésszerű arány megteremtése, a helyi gazdasági kapcsolatok (pl. város és vidéke) erősítése.		• 75%-os foglalkoztatottság a 20-64 éves korosztályban • 20 millióval kell csökkenteni a szegények számát az EU GDP-jének 3%-át kutatás-fejlesztésre kell fordítani
			+++	A GINOP egyik legfontosabb célkitűzése: Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése						
Á3: <i>Vonzó és élhető kisvárosi környezet</i>	+++	Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; a lokális és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet	+++	A KEHOP célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.		• az ivóvízbázisok védelme, a vízkészletek, a talajok továbbá a természetes élővilág és a tájak megőrzése, a környezetbiztonság növelése; • helyi erőforrásokra és rendszerekre támaszkodó energiaellátás, energiabiztonság, a kiszolgáltatottság csökkentése;.	++	A környezeti eltartó képességet mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni.		• az energiahatékonyságot 20%-kal kell növelni, a megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell emelni, az üvegházhatású gázok kibocsátását 20%-kal kell csökkenteni
	+	4 A Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása és a Homokhátság térségének komplex fejlesztése			+		+			

+++ : Nagyon szoros, erős kapcsolat a célok között

++ : Szoros, erős kapcsolat a célok között

+ : Gyenge kapcsolat a stratégiai célok között

0 : Nincs kapcsolat a célok között

2.4.3 KAPCSOLÓDÁS A KÖRNYEZETVÉDELMI, FENNTARTHATÓSÁGI DOKUMENTUMOKKAL

- (Pest Megye Területfejlesztési Kon koncepció Javaslat tétel 2013 (PmTK))
1. Pest Megye IV. Környezetvédelmi Program (2014-2021)
(Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 (NFFT) (2012))
 2. Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) 2014-2020,
 3. IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020,
(Nemzeti Vidékstratégia (NVT),)
 4. Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia (2015)
 5. Víz Keretirányelv, illetve a Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terve, az érintett rész-vízgyűjtők részvízgyűjtőgazdálkodási tervei
 6. A biológiai sokféleség megőrzésének nemzeti stratégiája (2015-2020)
 7. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv (NTA) IV. (2014-2019)

Monor TFK	Pest Megye IV. Környezetvédelmi Program		Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS)		IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program				A biológiai sokféleség megőrzésének nemzeti stratégiája (2014-2020)		IV. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv	
	TFK illesz- kedés		TFK illesz- kedés		TFK illesz- kedés		TFK illesz- kedés		TFK illesz- kedés		TFK illesz- kedés	
JÓVŐKÉP												
A közösségi hagyományaira és értékeire támaszkodó, stabil gazdasági alapokon nyugvó, élhető kisváros	+++	Pest megye elkötelezett a fenntartható fejlődés megvalósítása mellett	+++	...az éghajlati változásokra rugalmasan reagáló, a kockázatokat megelőző és a károkat minimalizáló, élhető Magyarország természeti, valamint társadalmi-gazdasági feltételeinek biztosítása; innovatív, a fenntarthatóság felé való átmenetet támogató stratégiai keretrendszer révén.	++	..olyan harmonikus, értékkevető és értékőrző magyar társadalom ..., melyben a boldogulás alapja - az anyagi értékek mellett - az értékteremtő munka, az egészség, a tudás, az erkölcs (mely többek között hiten, bizalmon és tiszteleten alapul), valamint a családi, közösségi és a nemzeti összetartozás, továbbá a globális felelősségvállalás”. Ebben a társadalomban fontos érték többek között a mértékletesség és a takarékoság, az értékalapú gondolkodás és cselekvés, illetve a megtakarítás fontosabb a fogyasztásnál.	+++	A vízgazdálkodás szakmaisága és a vízgazdálkodásban érintettek igényeinek összehangoltsága biztosítja a következő célok egyidejű elérését: • 2030-ig minden vízhasználónak elégséges egészséges víz áll rendelkezésére, egyforma eséllyel, miközben a vízhasználatok érdekében tett és a vizek kártételei elleni intézkedések harmóniában vannak a természeti adottságokkal és a természettel való harmónia fenntartása mellett. • Ebből is következően 2030-ra a hazai hasznosítható vízkészletek mennyiségének és minőségének a javítása a jó állapot eléréséig megtörténik,majd ennek fenntartási feltételei aváltozó körülmények	0	A biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma-szolgáltatások további hanyatlásának megállítása Magyarországon 2020-ig, valamint állapotuk lehetőség szerinti javítása.		Az Alaptörvényben foglaltak biztosítása: „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.” (Magyarország Alaptörvénye, Alapvetés P cikk).

								között is adottak lesznek. A vizek okozta károk megelőzése kerül előtérbe a védekezés helyett, az emberi élet védelme és a nemzeti vagyoni indokolt mértékű megóvása a kitűzött cél, a vízgazdálkodási rendszerek és a területhasználati módok összehangolt átalakításában pedig az, hogy a víz káros bősége a vízhiány mérséklésére legyen fordítható				
ÁTFOGÓ CÉLOK												
Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése	+	- Pest megye ösztönzi a helyi adottságokon alapuló megújuló-energia hasznosítást, megóvjva természeti környezetét, és kiegyensúlyozott térszerkezet, valamint jó minőségű települési környezet kialakítására törekszik. - Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; a lokális és makrotérségi érdekeket kiszorgálni tudó, fenntartható környezet megvalósítása. - A Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása és a Homokhátság térségének komplex fejlesztése - Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika - a rendelkezésre álló erőforrások és a fogyasztás egyensúlyának megteremtése; az „ökológiai lábnyom” csökkentése, hulladékszegény illetve újrahasznosításra épülő technológiák alkalmazása és fejlesztése, felkészülés és alkalmazkodás a klimatikus változások kezelésére, a környezet állapotának megőrzése, javítása. A megújuló energiahordozók használatának növelése,	+	- A természeti erőforrások készleteinek és minőségének megőrzése, ill. tartamos hasznosítása a fenntarthatóság felé való átmenet elősegítése érdekében. - Sérülékeny térségek alkalmazkodási lehetőségeinek támogatása; térség-specifikus alkalmazkodási stratégiai dokumentumok kidolgozása és integrálása a térségi fejlesztési tervekbe. - Sérülékeny ágazatok (többek között turizmus, energetika, közlekedés, épületszektor, telekommunikáció, hírközlési rendszerek) rugalmas és innovatív alkalmazkodásának megvalósítása; ágazat-specifikus alkalmazkodási stratégiai dokumentumok kidolgozása és integrálása az ágazati tervezésbe. - Növekvő kockázatok kezelésére való felkészülés elősegítése,	+	- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása. - Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése - Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata. Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.	0	A fenntarthatóságot támogató társadalmi rend két alapeleme: az értékrend és az intézményi rend.(NFFT) Ezt az alapelvet szem előtt tartva, a KJT a következő négy értékrendi és három intézményi jellegű súlyponti feladatot határozza meg. 1. Vízviszartartás és vízszétosztás a vizeink jobb hasznosítása érdekében 2. Kockázat megelőző vízkárelhárítás 3. A vizek állapotának fokozatos javítása, a jó állapot elérésére 4. Minőségi víziközmű-szolgáltatás és csapadékvíz-gazdálkodás elviselhető fogyasztói teherviselés mellett. 5. A társadalom és a víz viszonyának a javítása (mind egyéni,	0	- Hazánk védett természeti területeinek és értékeinek megőrzése, természetvédelmi helyzetük javítása, valamint az Európai Unió madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelveinek teljes körű hazai végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése - A táji diverzitás, a zöld infrastruktúra és az ökoszisztéma szolgáltatások fenntartása és helyreállítása - A biológiai sokféleség megőrzésében a mezőgazdaság szerepének növelése - Fenntartható erdő- és vadgazdálkodás, valamint a vízi erőforrásaink védelme és fenntartható használata - Az inváziós idegenhonos fajok (özfajok) elleni küzdelem - Hazánk szerepvállalásának erősítése a biológiai sokféleség világszintű csökkenésének megállításában, továbbá a biológiai sokféleség védelmi megállapodásokból fakadó kötelezettségek hazai végrehajtása	0	- A biológiai sokféleség megőrzése (az EU biológiai sokféleség stratégia hazai megvalósítása): - A biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma szolgáltatások további hanyatlásának megállítása 2020-ig, valamint állapotuk lehetőség szerinti javítása. - a hazai ökoszisztémák és szolgáltatásaik térképezése és értékelése 2014-ig. - Az élőhely-rehabilitációs és -rekonstrukciós munkák folytatása, legalább 15 % degradált élőhely rekonstrukciója és monitorozása. - A biológiai invázió kezelése. - A Natura 2000 hálózat működtetése: - A barlangok és a földtudományi természeti értékek természetvédelmi helyzetének javítása. - Hazánk táji örökségének és táji sokféleségének ágazati együttműködésen alapuló komplex védelméhez szükséges feltételek kialakítása, jogi környezetének felülvizsgálata. - A természetvédelmi tervezés erősítése, a nemzeti parkok övezeti besorolásának kihirdetése.
Á2: Versenyképes helyi gazdaság	++		++		+		+			0		+
Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet	+++		+++		+++		++			+		+

		gyors és rugalmas alkalmazkodásra képes térszerkezet, gazdasági és közösségi aktivitás fejlesztése. • Értékmegőrzés, értékkeremtés - Pest megye határozottan állást foglal amellet, hogy a meglévő, táji, természeti-, épített környezeti-, kulturális-, közösségi- és gazdasági értékeit meg kívánja védeni, a térség jövőbeni fejlődését azokra építi. • Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása • Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása a lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet. • A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést • Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, takarékos területhasználat, az épített és a környezet értékeinek megóvása és fejlesztése • A területi (területfejlesztési- és rendezési) tervezés megújítása, eszközrendszerének összehangolása a koordinált, komplex térségfejlesztés és területhasználat megteremtése érdekében. • hatékony energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában.		és az alkalmazkodás megvalósítása kiemelt nemzetstratégiai jelentőségű horizontális területeken (többek között katasztrófavédelem, kritikus infrastruktúra vízgazdálkodás, vidékfejlesztés területein). • A klímaváltozás várható társadalmi hatásainak mérséklése és a társadalom alkalmazkodóképességének javítása, az alkalmazkodási lehetőségek a társadalom által történő megismertetésének elősegítése. • Kutatások, innovációk támogatása, keletkező tudományos kutatási eredmények közzététele.				mind gazdasági, mind döntéshozói szinten). 6. A vízgazdálkodás gazdasági szabályozó rendszerének újjá szervezése 7. A tervezés és irányítás megújítása A Víz Keretirányelv a felszíni vizekre a következő környezeti célkitűzések elérését tűzi ki: • a víztestek állapotromlásának megakadályozása; • a természetes állapotú felszíni víztestek esetén a jó ökológiai és jó kémiai állapot megőrzése vagy elérése (vagy a kiváló állapot megőrzése); • az erősen módosított vagy mesterséges felszíni víztestek esetén a jó ökológiai potenciál (a hatékony javító intézkedések eredményeként elérhető állapot) és jó kémiai állapot elérése; • az elsőbbségi anyagok által okozott szennyeződések fokozatos csökkentése és a kiemelten veszélyes anyagok bevezetéseinek, kibocsátásainak és veszteségeinek megszüntetése vagy fokozatos kiiktatása. A felszín alatti vizekre a VKI-ban előírt célok	• Hazánk védett természeti területeinek és értékeinek megőrzése, természetvédelmi helyzetük javítása, valamint az Európai Unió madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelveinek teljes körű hazai végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése • A táji diverzitás, a zöld infrastruktúra és az ökoszisztéma szolgáltatások fenntartása és helyreállítása • A biológiai sokféleség megőrzésében a mezőgazdaság szerepének növelése • Fenntartható erdő- és vadgazdálkodás, valamint a vízi erőfor-	• A természetvédelem jogi, intézményi, személyi és költségvetési hátterének javítása. • A természetvédelem általános finanszírozásának javítása: • A nemzetközi természetvédelmi, tájvédelmi kötelezettségek teljesítése. • Természetvédelmi Őrszolgálat létszámának fejlesztése és megfelelő technikai eszközökkel való ellátása. • Társadalmi kapcsolatok fejlesztése: • A természetvédelem ökoturisztikai létesítményei és szolgáltatásai körének, színvonalának fejlesztése. • A természetvédelmi kutatás, fejlesztés támogatása: • A Természetvédelmi Információs Rendszer továbbfejlesztése:
--	--	--	--	---	--	--	--	---	--	---

		• A még biológiaiilag aktív felületek és a védett területek hálózatosságának erősítése • A megye ökológiai térszerkezetének fejlesztése.						kiegészülnek a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó 2006/118/EK121 irányelvben foglaltakkal: • a felszín alatti vizek szennyeződésekének korlátozása, illetve megakadályozása; • a víztestek állapotromlásának megakadályozása; • a víztestek jó mennyiségi és jó kémiai állapotának elérése; • a szennyezettség fokozatos csökkentése, a szennyezettségi koncentráció bármely szignifikáns és tartós emelkedő tendenciájának megfordítása.		rásaink védelme és fenntartható használata • Az inváziós idegenhonos fajok (özfajok) elleni küzdelem		
Á1: <i>Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése</i> Á2: <i>Versenyképes helyi gazdaság</i> Á3: <i>Vonzó és élhető kisvárosi környezet</i>	+ +++ +++	• A Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása és a Homokhátság térségének komplex fejlesztése										

+++ : Nagyon szoros, erős kapcsolat a célok között

++ : Szoros, erős kapcsolat a célok között

+ : Gyenge kapcsolat a stratégiai célok között

0 : Nincs kapcsolat a célok között

A vizsgált dokumentumok tekintetében megállapítható, hogy mindegyik jövőképében a humán, a gazdasági és a természeti erőforrások fenntartható fejlesztése a cél, továbbá a helyi értékek védelme és, a települések sajátosságaira alapozott térségfejlesztés.

A megye átfogó céljai már a jövőkép során is megfogalmazott három erőforrásnak – humán, a gazdasági és a természeti – megyei sajátosságoknak megfelelő fejlesztését kívánja eredményezni. Az átfogó célkitűzések között megjelennek a periférikus és vidéki térségek felzárkóztatásával, ill. egyedi térséghez sajátos, adottságaikhoz igazodó fejlesztési célok is.

Valamennyi stratégia fő célkitűzése olyan átfogó program megvalósítása, amely a természeti erőforrás gazdálkodás, a mezőgazdaság és a nem mezőgazdasági tevékenységet folytató vidéki vállalkozások együttes fejlesztésén keresztül széles rétegeknek nyújt esélyt a felemelkedésre, a fenntartható fejlődésre, miközben lehetőséget teremt, illetve biztosítja a természeti és táji értékek megőrzését.

A két táblázat elemzéséből megállapítható, hogy város céljainak megvalósulása segíti a fejlesztési és környezetvédelmi dokumentumok megvalósítását. A hosszútávú célok között ellentmondás nincs.

PmTFK, mint érintett megye, kiemelt hangsúlyt helyez a Duna Régió Stratégia (EDRS) megvalósítására. A megyei koncepció 14 stratégiai célja közül az egyik célzottan Pest Megye Duna stratégia megvalósítására irányuló célokat fogalmaz meg. Az EDRS célkitűzései közül a klímaváltozás társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek mérséklése, Duna-térség területi kohéziójának elősegítése vannak szoros kapcsolatban a megye célkitűzéseivel. Bár a DRS területi dimenziója (a stratégia a Duna vízgyűjtő egészére vonatkozik) messze túlmutat Pest megye határain, e horizontális szempont fokozott figyelembe vételére a megye környezeti érzékenysége miatt is szükség van, hiszen a klímaváltozás környezeti hatásai napjainkban is megfigyelhetők, elsősorban a vízháztartás tekintetében (talajvízszint-csökkenés, elszivatosodás). Ezért volt szükséges Monor koncepció célrendszerének a Pest megyei horizontális céllal való viszonyának vizsgálata.

A prioritások és célok közül közvetlenül elsősorban a természeti környezet értékeinek védelme, az élelmiszerellátás biztonsága és a térségi közlekedés javítása, amelyek környezetre gyakorolt pozitív vagy negatív hatásaik révén a leghangsúlyosabban befolyásolják a város környezeti állapotát.

Monor településfejlesztési Koncepciójának és a NKP IV. célkitűzései összhangban állnak, a megfogalmazott célok egymást erősítve segítik a hatékony megvalósulásukat.

Az NFFS valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmazható jövőképnek megfelelő eszközrendszert és reformkeretet vázol fel.

Az elemzésből megállapítható, hogy város céljainak megvalósulása segítheti a Nemzeti Fenntartható Fejlődési keretstratégia céljainak megvalósulását, a célok között ellentmondás nincs.

A második NÉS 2050-re is kitekintve határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját. A város fejlesztési dokumentumának helyzetfeltárásában jelentős hangsúlyt kap a klímaváltozással kapcsolatos problémák feltárása és az azokra adandó válaszok keresése.

Az elemzésből megállapítható, hogy PM TFK céljainak megvalósulása segíti a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia céljainak megvalósulását, a célok között ellentmondás nincs.

A víz más termékektől eltérően nem kereskedelmi termék, hanem örökség, melyet ennek megfelelően óvni, védeni és kezelni kell. Az Európai Unió 2000/60/EK számmal elfogadott Víz Keretirányelvben (VKI) határozta meg árvízvédelmi politika kereteit, amely a magyar jogrendbe 2003-2004 során került átültetésre. A VKI célkitűzése, hogy a vizek jó állapotát helyreállítsa, megőrizze. Ez a felszíni vizek esetében a kémiai állapoton túlmenően az ökológiai állapotot is jelenti, míg felszín alatti vizeknél a kémiai állapot mellett a mennyiségi állapotot veszi figyelembe. Indokolt esetben a jó állapotnál enyhébb célkitűzés is

lehetséges, ekkor a jó potenciál elérése a cél. A város területét a Duna-völgyi-főcsatorna vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegysége érinti. A koncepció megalapozó munkarészei jól feltárták a város problémáit és javaslatok is születtek, amelyek beépültek az átfogó és részcélok közé. Az elemzésből megállapítható, hogy a város céljainak megvalósulása segíti a vízgyűjtő gazdálkodási terv céljainak megvalósulását, a célok között ellentmondás nincs.

2.5 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ RÉSZCÉLJAINAK KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTÚ KONZISZTENCIA VIZSGÁLATA, AZ ESETLEGES ELLENTMONDÁSOK FELTÁRÁSA

Átfogó célok (Á)

<i>Társadalom:</i>	Á1:	Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése
<i>Gazdaság:</i>	Á2:	Versenyképes helyi gazdaság
<i>Környezet:</i>	Á3:	Vonzó és élhető kisvárosi környezet

Részcélok (R)

Társadalom:

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R7: A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése

R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

Gazdaság:

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

Környezet:

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

Területi célok (T)

Társadalom – Gazdaság - Környezet

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

A következő táblázat a célrendszer konzisztencia vizsgálatának mátrixát mutatja:

		Átfogó célok			Gazdaság dinamizálása								Társadalmi megújulás								Környezet fejlesztése és kiegyensúlyozása									Területi célok			
		Á1	Á2	Á3	R1	R3	R4	R6	R7	R9	R11	R12	R1	R3	R4	R6	R7	R9	R11	R12	R2	R3	R5	R6	R8	R10	R11	R13	T1	T2			
Átfogó célok	Á1		K+ T+ G+	K++ T+ G+	K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+0 T+ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+++ T+ G++	K+++ T++ G+++	K++ T+ G+	K+ T+ G+	K+++ T+ G++	K+ T++ G+++	K+0 T+ G+	K+++ T+ G++	K++ T+ G+	K++ T+ G+			
	Á2	K+ T+ G		K++ T+ G+	K0 T+ G+++	K++ T+ G++	K+ T++ G+++	K++ T+ G+	K0 T++ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G++	K+ T++ G+	K0 T+ G+++	K++ T+ G++	K+ T++ G+++	K++ T+ G+	K0 T++ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T++ G+	K+++ T+ G+	K+++ T+ G+++	K+ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T++ G+++	K0 T+ G+++	K++ T++ G++	K+++ T+ G+++	K++ T++ G++	K++ T+ G+	K0 T+ G+		
	Á3	K++ T+ G+	K++ T+ G+		K++ T+ G++	K++ T+ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T+ G++	K++ T+ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T+ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T+ G+	
Társadalmi megújulás	R1	K+ T++ G+++	K0 T+ G+++	K++ T+ G++		K0 T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G++		K0 T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K0 T+ G++	K++ T++ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K+ T+ G+		
	R3	K+ T++ G+++	K++ T+ G++	K++ T+ G++	K0 T+ G++		K+ T+ G++	K++ T+ G++	K0 T+ G+	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K0 T+ G++		K+ T+ G++	K++ T+ G++	K0 T+ G+	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++		K++ T++ G++	K++ T+ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K+ T+ G+	K0 T+ G+	
	R4	K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K++ T++ G++	K+ T+ G++	K+ T+ G++		K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G++	K+ T+ G++		K+ T++ G+++	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K+ T+ G++	K++ T++ G+++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G+	K+ T+ G+	
	R6	K+ T+ G+	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K++ T+ G++	K+ T++ G+++		K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+	K++ T+ G++	K+ T++ G+++		K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K++ T+ G++	K+++ T++ G++		K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G+	K+ T+ G+	
	R7	K0 T+ G+	K0 T++ G	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+++	K0 T+ G+		K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T+ G+	K+ T++ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+++	K0 T+ G+		K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T+ G+	K++ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+
	R9	K+ T+ G+	K+ T++ G	K+ T++ G++	K++ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G+	K+ T++ G+		K++ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G+	K+ T++ G+		K++ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T++ G++	K+ T+ G+	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+ T+ G+	K++ T+ T++	K+ T++ G+	K+ T++ G+
	R11	K+ T+ G+	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K0 T+ G+	K++ T++ G+	K++ T+ G+		K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K0 T+ G+	K++ T++ G+	K++ T+ G+		K++ T++ G++	K+++ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T+ G+	K+++ T++ G+	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++		K+++ T++ G++	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+
	R12	K0 T+ G+	K+ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T++ G++		K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T++ G++		K++ T++ G+	K+ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T+ G+	K++ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T+ G++	K++ T+ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K0 T+ G+	
Gazdaság-dinamizálása	R1	K+ T++ G+++	K0 T+ G+++	K++ T+ G++		K0 T+ G	K+ T++ G++	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G++		K0 T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K0 T+ G++	K++ T++ G++	K+ T++ G+	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K+ T+ G+	
	R3	K+ T++ G+++	K++ T+ G++	K++ T+ G++	K0 T+ G++		K+ T+ G++	K++ T+ G++	K0 T+ G+	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K0 T+ G++		K+ T+ G++	K++ T+ G++	K0 T+ G+	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++		K++ T++ G++	K++ T+ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G+	K0 T+ G+	
	R4	K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K++ T++ G++	K+ T+ G++	K+ T+ G++		K+ T++ G+++	K+ T++ G+++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G++	K+ T+ G++		K+ T++ G+++	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K+ T+ G++	K++ T++ G+++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G+	K+ T+ G+
	R6	K+ T+ G++	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K++ T+ G++	K+ T++ G+++		K+ T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+	K++ T+ G++	K+ T++ G+++		K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+	K++ T+ G++	K+++ T++ G++		K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G+	K+ T+ G+	
	R7	K0 T+ G+	K0 T++ G	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G++	K0 T+ G+		K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T++ G+	K+ T++ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+++	K0 T+ G+		K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T++ G+	K++ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K++ T+ G+	K0 T+ G+	K0 T+ G+
R9	K+ T+ G+	K+ T++ G	K+ T++ G++	K++ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G+	K+ T++ G+		K0 T+ G+	K+ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G+	K+ T++ G+		K++ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T+ G+	K++ T++ G++	K+ T+ G+	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+ T+ G+	K++ T+ T++	K+ T++ G+	K+ T++ G+	

		Átfogó célok			Gazdaság dinamizálása								Társadalmi megújulás								Környezet fejlesztése és kiegyensúlyozása									Területi célok			
		Á1	Á2	Á3	R1	R3	R4	R6	R7	R9	R11	R12	R1	R3	R4	R6	R7	R9	R11	R12	R2	R3	R5	R6	R8	R10	R11	R13	T1	T2			
	R11	K+ T+ G+	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K++ T++ G+	K0 T+ G+	 	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T++ G++	K0 T+ G+	K++ T++ G+	K++ T+ G+	K++ T+ G+	 	K++ T++ G++	K+++ T++ G+	K+ T+ G++	K++ T+ G+	K+++ T++ G+	K+ T+ G++	 	K+++ T++ G++	K++ T++ G+	K+++ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T+ G+	
	R12	K0 T+ G+	K+ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T++ G++	 	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T++ G++	K++ T++ G++	 	K++ T++ G+	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K+ T+ G+	K++ T++ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K0 T+ G+	K0 T+ G+	
Környezet- fejlesztése és kiegyen- súlyozása	R2	K+++ T+ G++	K+++ T+ G+	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K0 T+ G+	K++ T+ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G+	K++ T+ G+	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K0 T+ G+	K++ T+ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G+	K++ T+ G+	 	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G+	K++ T++ G+	K+ T++ G+	K+++ T++ G+	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G+	K+		
	R3	K+++ T++ G+++	K+++ T+ G+++	K+++ T++ G++	K0 T+ G++	 	K+ T+ G++	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K0 T+ G++	 	K+ T+ G++	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K+++ T++ G++	 	K++ T++ G++	K+ T++ G+	K+++ T++ G++	K0 T+ G++	K+ T+ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K+	
	R5	K++ T+ G+	K+ T++ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T+ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T+ G++	K+ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T+ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G++	K+		
	R6	K+ T++ G+++	K++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+ T++ G+	K++ T+ G++	K+ T++ G+++	 	K++ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K++ T+ G++	K+ T++ G+++	 	K++ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+++ T++ G+	K+++ T++ G+	K++ T++ G++	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T+ G+	K+	
	R8	K+++ T+ G++	K++ T++ G+++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G+	K++ T++ G+	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T+ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G+	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G+	K+
	R10	K+++ T+ G++	K0 T+ G+++	K++ T+ G++	K+ T+ G++	K0 T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K+ T+ G++	K+ T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G++	K0 T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G+	K+ T+ G++	K+ T+ G++	K+ T+ G++	K+ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+ T+ G+	K+
	R11	K+ T+ G+	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G+	K++ T+ G+	 	K++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K++ T++ G+	K++ T+ G+	K++ T+ G+	K++ T+ G+	 	K++ T++ G++	K++ T++ G++	K+ T++ G++	K+ T+ G+	K+++ T++ G+	K+ T+ G++	 	K+++ T++ G+	K+++ T++ G+	K++ T+ G+	K+	
	R13	K+++ T+ G++	K+++ T+ G+++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T+ G++	K+++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T+ G++	K+++ T+ G+	K+++ T+ G+	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++	K+++ T++ G++
Területi célok	T1	K++ T+ G+	K+ T+ G+	K++ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K++ T++ G++	K++ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K++ T++ G++	K++ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K++ T++ G+	K++ T++ G+	K++ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	
	T2	K+ T++ G+	K0 T+ G+	K++ T+ G+	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T++ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K0 T+ G+	K+ T+ G+	K+ T++ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+	K+ T+ G+

+++: TFK hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

++: TFK tartalmazza, csak áttételes a kapcsolat a célok között

+: TFK említést tesz róla

0: Nincs kapcsolat a célok között

K: környezeti szempontból

T: társadalmi szempontból

G: gazdasági szempontból

Az elemzésből megállapítható, hogy az egyes célok között ellentmondás nem áll fenn. A területi és ágazati célok összefüggő rendszert alkotnak.

2.6 A VÁLTOZATOK KÖZÖTTI VÁLASZTÁS INDOKAI, A VÁLASZTÁST ALÁTÁMASZTÓ VIZSGÁLAT RÖVID LEÍRÁSA

A Településfejlesztési Konceptió helyzetfeltárása alapján a város jelenlegi környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának a koncepcióval összefüggésben levő elemei az alábbiakban foglalhatók össze a következő részfejezetek érthetőségének segítése miatt. A swot-ok rámutatnak a város megoldandó problémáira és adottságaira, lehetőségeikre, és arra, hogy amennyiben a problémákat nem kezelik, úgy milyen veszélyek ronthatnak a jelenlegi állapoton a település elkövetkező 10 (20) évben.

Természeti és települési környezet SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
- Kedvező természet-földrajzi adottságok - Sokszínű természeti adottság - Táji örökség: borvidék, szőlők, pincék - Egyedi tájértékek sokszínűsége - Értékes természeti területek a város területén ökológiai hálózat, ex lege védett területek. - Korábbi tájgazdálkodás emlékeinek sokszínűsége - A termőterületek jó termőhelyi adottságúak - Jelentős területfejlesztési, rekreációs potenciál - Jelentős ásványi nyersanyag - Több vonatkozásban javuló környezetminőség - A szennyező termelőipar termelésének radikális csökkenése - Megvalósult és várható tehermentesítő közlekedésfejlesztési beruházások - A város szerkezetéből kialakult fő terek/közparkok a mai napig megmaradtak, amelyek értékes elemei a zöldfelületi rendszernek. - Megújult belterületi zöldfelületek, közterek. - Idős, szép növényállománnyal rendelkezik a városközpont - Többségében nagy zöldfelülettel rendelkező családi házas területek	- A város talajának jelentős hányada gyenge minőségű. - A szárazság kezd aggasztó méreteket ölteni. - A Strázsa-hegy nem tud megújulni és a kor elvárásainak megfelelően integrálódni a gazdasági struktúrába - Gazdálkodási határt jelölő fasorok, mezsgyesávok és erdősávok megszűntek (szélerózió erősödése) - A táj képét helyenként rontják az infrastrukturális elemek és gazdasági beépítések. - Illegális hulladéklerakatok nagy száma. - Mezővédő erdősávok rendszerének hiánya. - Művelhető területek kiterjedésének csökkenése a beépítés által. - Deflációnak kitett nagy területek. - Közműolló csökkenésének üteme lelassult. - A városközponton kívül kevés a közpark, tér, a meglévők a központon kívül közösségi funkció betöltésére csak részben alkalmasak. - Nincs összefüggő zöldfelületi rendszer a városban - A kertek, vízfolyások és utak mentén csak kevés kapcsolat biztosított a városi szövetben lévő zöldfelületi elemekhez - Egyes városrészek teljesen híján vannak a parkoknak, köztereknek.

• A város szerkezetéből kialakult fő terek/közparkok a mai napig megmaradtak, amelyek értékes elemei a zöldfelületi rendszernek. • Megújult belterületi zöldfelületek, közterek. • Idős, szép növényállománnyal rendelkezik a városközpont • Többségében nagy zöldfelülettel rendelkező családi házas területek • Teljes körűen kiépített víz, gáz ellátórendszer • A lakások 83,58 % kapcsolódik szennyvízhálózatba. • A város rendelkezik szennyvíztisztítóval • Több intézményi épület rendelkezik energiatanúsítvánnyal • Már léteznek megújuló enenergiahasznosításra példák • Hulladékkezelés megoldott a városban. • A közlekedési fejlesztések eredményeként a zajterhelés csökkent a városban. • A térségben növekszik azon cégek száma, akik magas szintű környezetvédelmi minősítésekkel rendelkeznek. • Javult a hulladékgazdálkodás helyzete, csökkent a környezetterhelés • Teljes körűen kiépített víz, gáz ellátórendszer • A lakások 83,58 % kapcsolódik szennyvízhálózatba. • A város rendelkezik szennyvíztisztítóval • Több intézményi épület rendelkezik energiatanúsítvánnyal • Már léteznek megújuló enenergiahasznosításra példák • Hulladékkezelés megoldott a városban. • A közlekedési fejlesztések eredményeként a zajterhelés csökkent a városban. • A térségben növekszik azon cégek száma, akik magas szintű környezetvédelmi minősítésekkel rendelkeznek. • Gazdag a város építészeti értékekben.	• Kihaszínatlanok a lakóterületek közé ékelődött zöldfelületek. • Lakótelep zöldfelülete fejlesztésre szorul • A városközponton kívül kevés a közpark, tér, a meglévők a központon kívül közösségi funkció betöltésére csak részben alkalmasak. • Nincs összefüggő zöldfelületi rendszer a városban • A kertek, vízfolyások és utak mentén csak kevés kapcsolat biztosított a városi szövetben lévő zöldfelületi elemekhez • Egyes városrészek teljesen híján vannak a parkoknak, köztereknek. • Kihaszínatlanok a lakóterületek közé ékelődött zöldfelületek. • Lakótelep zöldfelülete fejlesztésre szorul. • Problémák vannak az ivóvízellátás előregedett rendszerével • Nincs az energiagazdálkodásra specializált szervezet, és energiahatékonysági koncepcióval sem rendelkezik a város • Illegális hulladéklerakatok, elhagyott hulladékok nagy mennyisége. • A társadalmi egyeztetés gyakorlata, keretei kialakulatlanok • Erős defláció és erózió. • Nitrátérzékeny felszín alatti vizek. • Problémák vannak az ivóvízellátás előregedett rendszerével • Nincs az energiagazdálkodásra specializált szervezet, és energiahatékonysági koncepcióval sem rendelkezik a város • Illegális hulladéklerakatok, elhagyott hulladékok nagy mennyisége. • A társadalmi egyeztetés gyakorlata, keretei kialakulatlanok • Erős defláció és erózió. • Nitrátérzékeny felszín alatti vizek. • Funkcióhiányosságok a térszervező erősítéshez. • A külterületek ellátásának magas a társadalmi költsége
--	---

Lehetőségek	Veszélyek
- Természeti erőforrások fenntartó kihasználását szem előtt tartó tájgazdálkodás és mezőgazdasági művelés megteremtése. - Strázsa hegy kiemelt potenciál. - Kedvező és változatos adottságú élettér lakhatás és rekreáció szempontjából. - Uniók forrásai igénybevételek lehetősége a környezetvédelmi beruházásokra. - Alternatív energiaforrások hasznosításának lehetősége - Köz- és magánszféra együttműködésének lehetősége az életminőség javításában - Policentrikus fejlesztési lehetőség erősítése - Értékvédelem hatékonyságának növelése a fejlesztési szempontok figyelembe vételével. - Település arculatának megteremtése, helyi karakter erősítése. - Város rehabilitáció kiterjesztése. - Várostervezet koordinált fejlesztése. - Települési adottságokhoz illeszkedő gazdaságosan fenntartható rendszerek kiépítése.	- Természeti erőforrások csökkenése az urbanizáció kedvezőtlen hatásának érvényesülése miatt. - Meglévő erdőterületek csökkenése. - Éghajlatváltozásból eredő változások érvényesülése (pl. talajvízszint további csökkenése). - Uniók forrásai igénybevételek lehetőségeinek korlátozottsága a régióban. - Parlagterületek növekedése - Ivóvízbázis elszennyeződése, minőségi romlás. - Szükséges felújítások, intézkedések elmaradása, háttérbe szorítása. - EU-s források megszerzése érdekében elnagyolt rendszerfejlesztés. (pl. hulladékgazdálkodás)

Gazdasági környezet SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
- Viszonylag nagy vállalkozási sűrűség - Jelentős feldolgozóipari tradíciók - Erősödő kereskedelmi, logisztikai központ. - Fejlett infrastruktúra - Kifejlett kapcsolati infrastruktúra - Kiváló makrohálózati adottságok - Jól kiépített belső közlekedési hálózat - Jó vasúti elérhetőség - Kedvező gyorsforgalmi elérhetőség	- Alacsony az emberi erőforrásokba való befektetés. - Magas a nem hatékonyan irányított kis tőkeerejű mikro-vállalkozások aránya - Hiányos a különböző közlekedési vonalak integráns hálózata - Intermodális kapcsolódási pont fejletlensége - Alacsony a K+F ráfordítás, kapacitás és innovációs tevékenység

• Közelben a nemzetközi repülőtér • Helyi piac jelenléte • Erősödő szolgáltató-támogató tevékenységek • Gazdasági területek fejlesztési lehetősége. • Külföldi tőke erősödése Magyarországon és Pest megyében. • Vonzerőben gazdag város (építészeti, történelmi, természeti, kulturális) • A szálláshelyek száma emelkedett • Jelentős fejlődés egyes tematikus turizmus területen • TDM-ek erősödése • Tradíciók megőrzése a mezőgazdaságban, kertészetben. • Meglévő ismert termékek. • Agrár innovációs központok a térségben.	• Alacsony a vállalkozások és a tudomány (egyetemek) közti kapcsolatok aránya • Kicsi az együttműködés a közszféréval • KKV-k alacsony felkészültségűek. • Alacsony tőkefelmazási képesség és hajlandóság. • Magas az alacsony teljesítményű, elavult technológiájú vállalat aránya. • Alacsony a térség endogén erőforrásaira építő helyi gazdaság súlya. • Többnapos tartózkodás elérése nehéz. • Összefüggő kerékpárúthálózat és a kapcsolódó szolgáltatások hiányosságai. • Alacsony a garantált (turisztika) programok száma. • Turisztikai kínálati szereplők összefogása alacsony szintű. • Korszerűtlen termesztési, termelési technológia. • Elaprózott földbirtok. • Öntözés hiánya. • A munkaigényes kertészeti és gyümölcs termesztési tevékenységek drasztikus visszaesése. • Alacsony a helyi termékek feldolgozási aránya. • Helyi feldolgozóipar hiányzik. • Együttműködés hiánya az élelmiszerlánc mentén. • Alacsony termelői részesedés az értéklánc jövedelméből.
---	--

Lehetőségek	Veszélyek
• A gazdasági fejlődés segíti a település központi szerepének erősödését • M4 kiépülése • Kötőtpályás közlekedési fejlesztés • Nemzetközi repülőtér elérésének javulása • Nemzetközi utas szállításhoz való kapcsolódás erősödése. • A repülőtér regionális fejlődésének előnyei • A város térségi üzleti szerepe nő	• Uniós támogatások elérésének nehézségei a régióban • M4 kiépülése • Komparatív előnyök csökkenése (elvesztése), szegregáció nő • Tranzitforgalom erősödése • A modal-split romlik • Települési kapcsolatok romlása, szolgáltatások elérése romlik

• A város térségi turisztikai szerepe nő • Szomszédos településekkel való együttműködés támogatja a lehetőségeket • Arculat kialakítása, megfelelő menedzselés, növekvő befektetési érdeklődés, növekvő befektetés • Endogén erőforrások jobb, tudatosabb kihasználása, helyi gazdaság erősödése • Megye és ország határon átnyúló gazdasági kapcsolatok fejlesztése • Globalizáció révén bővült az erőforrások, piacok és együttműködések köre. • Tudásközpontok és nagy potenciállal rendelkező hazai KKV-k hálózatához való kapcsolódás • Pénzügyi szolgáltatók javuló kínálata • Uniós források elérése • Főváros közelsége • Aktív szabadidős tevékenységek iránti kereslet növekedése • Kedvező természeti adottságok • Különleges minőségű termények, termékek előállítása • Szőlészet, borászat erős hagyományai • Jelentős munkaerő-tartalék • Megyei belső piac erősödése • A térségben található innovációs pontok jobb kihasználása • Tudatosabb fogyasztói magatartás kialakítása, erősítése, kihasználása	• A város térségi üzleti szerepe csökken • A város térségi turisztikai szerepe csökken. • Mezőgazdasági alapanyag-termesztés nem jövedelmező, a tudás és a tradíciók elvesznek. • Dezintegrációs folyamat Budapest gazdaságától. • Kiszámíthatatlan szabályozási környezet • Elmaradnak a turizmushoz szükséges infrastrukturális fejlesztések. • Nem jönnek létre az együttműködések, vagy elhúzódik a létrejöttük.
--	--

Társadalmi környezet SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
• Országosnál kedvezőbb demográfiai helyzet • Kedvező foglalkoztatottság • Az országosnál magasabb aktivitási ráta • A régió társadalmi, gazdasági helyzete kedvező hátteret biztosít. • Mobilitási kedv	• Romló elhelyezkedési esélyek a pályakezdők számára • Csökkenő érdeklődés a szakmunkás és szakiskolai képzések iránt • Szegregációs városrészek leszakadása • A fejlesztési igények és a fenntartási lehetőségek összhangja

• Meglévő iskolahálózat • Tradicionális zenei képzés • Budapest közelsége miatt tág oktatási és képzési kínálat • Szociális ellátórendszer működik • Járóbeteg ellátás rendszere kiépített • Aktív civil szervezetek • Erős kulturális hagyományok	• Hálózatos feladatellátás hiányosak • Óvodai és bölcsődei ellátás bővítésének szükségessége • Szakmunkásképzés palettájának elavultsága • Felnőttképzésben elmaradó innováció
--	---

Lehetőségek	Veszélyek
• Széleskörű az oktatási-nevelési szükséglet • Interaktív kereslet-kínálati rendszer kialakulása az oktatásban • Távmunka bevezetése, javuló foglalkoztatás • Erősödő verseny a fenntartási és oktatási intézmények között • Erősödő verseny az egészségügyi intézmények között • Uniós források felhasználása • Civil szervezetek együttműködési hajlandósága. • Egyházi intézmények bővülése.	• Együttgondolkodás igénye elveszik • Tovább nyílik az olló a keresett és kínált képzések között. • Szakképzett és/vagy felsőfokú tudás nem hasznosul. (esetleg el-, illetve kivándorlás növekszik) • Szegregált településrészek még jobban leszakadnak. • Romlik a szociális és szakellátás • Civil szervezetek széthullása

3 A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA

3.1 KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK ÉS SZEMPONTOK MEGJELENÉSE, ILLETVE FIGYELEMBEVÉTELE A KONCEPCIÓBAN

A város 2009-ben készítette el a város környezetvédelmi programját. A program célrendszerének figyelembe vételével készült el a koncepció. A TFK természetesen nem hagyta figyelmen kívül az eltelt időszakban bekövetkező változásokat a város állapotában, a jogszabályi környezetben. Az elmúlt évben elkészített integrált településfejlesztési stratégiához elkészült megalapozó munkarész kiegészítésre került a koncepciókészítés során, és a kiegészített vizsgálat alapozza meg a TFK célkitűzéseit a város környezetvédelmi programjával összhangban.

3.2 A TFK CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE A TERV, ILLETVE PROGRAM SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS NEMZETKÖZI, KÖZÖSSÉGI, ORSZÁGOS VAGY HELYI SZINTEN KITŰZÖTT KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL

A TFK CÉLJAINAK EGYMÁS KÖZTI, ILLETVE A RELEVÁNS TERVEK, ILLETVE PROGRAMOK CÉLJAIVAL VALÓ KONZISZTENCIÁJA KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL

A fejezet a helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokra koncentrál, mert a koncepció szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos szinten kitűzött célok megvizsgálásra kerültek a 2. fejezetben.

Mivel a második fejezetben a TFK céljainak egymásra való hatása, egymásra ható konzisztenciája is bemutatásra került mind társadalmi, mind gazdasági, mind környezeti szempontból, itt annak megisméltése nem történik meg.

Monor város környezetvédelmi programjának (2009-2015) célkitűzései:

Hosszú távú stratégiai cél:

Fenntartható versenyképes növekedés környezeti feltételeinek biztosítása, természeti környezeti érték megőrzésével, lehető, rekreációra alkalmas környezet megteremtésével.

Ehhez teljes mértékben illeszkedik a város TFK általános célkitűzése:

„A közösségi hagyományaira és értékeire támaszkodó, stabil gazdasági alapokon nyugvó, élhető kisváros”

A környezetvédelmi program fő céljai és a TFK céljai közti kapcsolatrendszer összefüggéseit, kapcsolatrendszerét jól mutatja a konzisztencia vizsgálat mátrixa a két dokumentum között.

Fő célok a város környezetvédelmi programjában:

- I. cél: Lég-és zajszennyezés csökkentése
- II. cél: Zöld kertváros, összhangban a városfejlesztési stratégiával
- III. cél: A felszíni vizek, ivóvíz állapotának javítása
- IV. cél: Városi hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés fejlesztése
- V. cél: Energiatakarékosság, energiahatékonyság

VI. cél: Környezettudatosság erősítése

A következő táblázat a településfejlesztési koncepció és a környezetvédelmi program célrendszer konzisztencia vizsgálatának mátrixát mutatja.

	Monor Város Környezetvédelmi program (2009-2015) céljai					
Monor Város TFK céljai	I. cél (levegő)	II. cél (zöld)	III. cél (víz)	IV. cél (hulladék)	V. cél (energia)	VI. cél (tudatosság)
Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése	0	0	0	0	0	+
Á2: Versenyképes helyi gazdaság	+	++	+	++	++	++
Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet	+++	+++	+++	+++	+++	++
R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése	+	++	+++	+++	++	++
R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése	+	+++	++	+++	++	++
R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése	0	+	+	+	+	++
R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése	+++	+++	+++	+++	++	++
R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása	0 (!)	+	0	+	++	+
R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése	++	++	+	+	+	++
R7: A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése	0	++	+	++	++	+
R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása	++	+++	++	++	+++	+++
R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása	0	+	0	0	+	+
R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése	+++	+++	+++	+++	+++	+++
R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése	+++	+++	++	++	++	+++
R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása	0	0	+	0	0	+
R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása	+	+++	+++	+++	+++	+++

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése	++	+++	+++	+++	+	++
T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)	++	+++	+++	+++	+	++

+++ : TFK hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

++ : TFK említést tesz róla

! : ellentmondás van a célok között

++ : TFK tartalmazza, csak áttételes a kapcsolat a célok között

0 : Nincs kapcsolat a célok között

Az elemzésből megállapítható, hogy a területi és ágazati célok összefüggő rendszert alkotnak. Az egyes célok között ellentmondás egy esetben állhat fenn, amennyiben a gazdaságfejlesztéskor, illetve a magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatásakor nem érvényesíti a város a környezetvédelmi célokat a letelepedő technológiával szemben. Ennek reális esélye minimális, ami nem befolyásolja a célok közti összhang biztosítását.

3.3 A JELENLEGI KÖRNYEZETI HELYZET RELEVÁNS, A TERVVEL, ILLETVE PROGRAMMAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉVŐ ELEMEINEK ISMERTETÉSE

3.3.1 TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Domborzat és talajviszonyok

Monor közigazgatási területe a kistáj-kataszter szerint 3 kistáj határán található.

- Monor–Irsai-dombság
- Pesti hordalékkúp-síkság
- Pilis–Alpári-homokhát

Nagyobb – északi, északkeleti – része a Monorról is elnevezett Monor–Irsai-dombság kistájban található, amely az Észak-magyarországi-középhegység nagytájon belül a Cserhátvidék tájegység része. A város közigazgatási határa azonban átnyúlik az alföldi Dunamenti-síkság részeként elterülő Pesti hordalékkúp-síkságra, és a Duna–Tisza közti síkvidék Pilis–Alpári-homokhátra. A kistájak mind domborzatilag, mind vízrajzilag, mind termőhely adottságaiban, mind növényborítottságában meghatározzák a természeti adottságokat.

A város területe 110 és 225 m közötti tszf-i magasságú, lényegében a Gombai-patak és a Vasadi (2)-főcsatorna között terül el. Enyhén DK felé lejtő felszínű terület. Elhelyezkedése, földtani és klimatikus viszonyai alapján átmeneti zóna az Észak-magyarországi-középhegység és az Alföld között. A felszínt ÉNy-DK-i irányú konzekvens, szimmetrikus, eróziós-deráziós völgyek és ÉK-DNy-i csapású aszimmetrikus völgyek sakktáblaszerűen tagolják.

A pleisztocén rétegek igen jelentős elterjedésűek. Az idősebb pleisztocén rétegeket főleg agyag, homok, homokos-agyag, iszap képviseli, a fiatalabbak közül jelentős a lösz és a finom homokos üledék. A terület nagy része lösszel fedett, s csupán az északi és nyugati magasabb felszíneken találhatunk kiterjedt homokrétegeket. A dombság lösztakarójának anyaga, mivel a fekvő adó homok viszonylag közel van, általában magas homoktartalmú.

A terület első kiemelkedése a pliocén és a pleisztocén korok határán ÉNy-DK-i törésvonalak mentén történt meg először és egyenetlenül. Később erre merőlegesen ÉK-DNy-i törésvonalak sakktáblaszerűen feltörték a tájat, ez utóbbi mozgás ma is tart. Tájunk mai felszíni képe a pleisztocén folyamán alakult ki. A törésvonalak mentén völgyek alakultak ki és a felszín egyenetlenül megemelkedett. Az erózió és ezáltal a terület vízrendszerei ezeket az irányokat követik. A völgyek nagy részét a vetődések jelzik, így alakult ki a

Monor-Ceglédi árok, párhuzamos vetődések között zökkent le, ezek ún. tektonikus árkok. Több helyen a lösz már a múltban teljesen leerdőlódott és a fennsíkok tetején futóhomokok található.

Az eltérő geológiai viszonyok következtében a lejtőviszonyok számottevő eltérést mutatnak. Mindez döntő módon befolyásolja a talajeróziós folyamatokat. A kistáj középső és D-i területe, Monor közigazgatási területe relief értékei 30-50 m/km² között alakulnak, és közepes mértékben erózió veszélyes a város nyugati pereme.

Éghajlat

A település és környékének éghajlatára a mérsékelt meleg-száraz éghajlat jellemző.

Az éves napfénytartam 1950-2000 óra között változik, ezen belül nyáron 780-800, télen pedig 180-190 óra napsütés a megszokott. Az évi középhőmérséklet 10-10,2 °C között jellemző, amitől eltérés az ápr. 9. és okt. 18. közötti időszakban mérhető, amikor kb. 192 napon át a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot. A területen a középhőmérséklet nem csökken fagypontra alá általában 190 napon keresztül. A településen és környezetében a legmelegebb nyári napok maximum hőmérsékleteinek átlaga 34,0-34,5 °C körüli, míg a leghidegebb téli napok minimumainak átlaga -15,8 és -16,5 °C közötti.

A csapadék évi összege átlagosan 540-550 mm közötti, melyből a vegetációs időszakban 300 mm eső valószínű. A településen és környezetében a hótakarós napok száma 35 nap körüli és az átlagos maximális hóvastagság 20 cm. A csapadék térbeli eloszlása határozza meg, hogy a vízigényes, a kevésbé vízigényes vagy a szárazságtűrő kultúrnövények termesztése gazdaságos-e

Az uralkodó szélirány kiemelkedően ÉNy-i. Az átlagos szélesség 3 m/s körül van.

Vízrajz

A Duna-völgyi-főcsatorna vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegység területe a Dél-Alföldi régióhoz, Bács-Kiskun megye területéhez, valamint a Közép-Magyarországi régióhoz, Pest megye és a főváros területéhez tartozik. A tervezési alegység több kistérséget érint: Bács-Kiskun megyében a Bajai, Kalocsai, Kiskőrösi, Kunszentmiklósi és Kecskeméti kistérséghez tartozó terület, míg Pest megyében a Ráckevei, Gyáli, Dabasi, Monori kistérséget és Budapest városát.

Természetföldrajzi szempontból a vizsgált területet a középvonalán húzódó Duna-völgyi főcsatorna két részre tagolja. Az egyik terület rész a Duna-völgyi-főcsatornától Ny-ra fekvő mélyártéri terület, a csatornákkal, fokokkal sűrűn behálózott Duna-völgy, melynek lejtésiránya É-D. A másik terület rész foglalja magába Monort, amely a Duna-völgyi főcsatornától K-re fekvő magasabb fennsíki terület, amely homokdombokkal és a közéjük ékelt tavakkal, mocsarakkal jellemezhető homokhátság. A homokhátsági terület K-i határa (Duna-Tisza vízválasztó) mentén a 125,00 mBf-i szintről Ny felé viszonylag egyenletesen lejt a 95,00 mBf-i magasságú Duna-völgyi főcsatorna szintjéig. A tervezési terület É-i részén lévő Gyáli vízrendszer – vízgyűjtő területe: 451 km² – átmenet a sík- és dombvidéki területek között, ÉK-DNy-i lejtésiránnyal a Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) felé. Monor térsége eléggé száraz, gyenge lefolyású vidék. Lefolyása jobbára csak a vastag löszös takaró jó tározóhatása miatt van. A tervezési alegység 5 vízrendszerének csatornái többnyire a belvizek levezetését szolgálják. A Duna-völgyben épült csatornák kettős hasznosításúak, vízellátási feladatokat is ellátnak. A fennsíki öblözet vízgyűjtő területéről a vízelvezetés gravitációs, a belvizek befogadója a Gyáli I.-főcsatornán keresztül az RSD. A csatornákon több kisebb méretű tározó található. A monori tározó 12 ha.

A felszín alatti vízhasználatok szempontjából – az alegység területén elhelyezkedő földtani képződmények geológiai és hidrogeológiai jellemzőiből adódóan – a késő pannoni és negyedkori üledékek tekinthetők jelentősnek. A vízgyűjtő-gazdálkodási alegység hátsági területein a kora- és közép-pleisztocén folyamán képződött ősdunai hordalékkúpok alluviális üledékképződési környezetekre jellemző durvaszemcsés,

általában kavicsos meder-, durva és középszemcsés homokból álló övzátóny-, illetve finomszemcsés homokkal, agyaggal, iszappal jellemezhető ártéri üledékeinek elterjedése mind horizontálisan, mint pedig laterálisan nagy változékonyságot mutat. Ennek következtében a vízbeszerzésre alkalmas homok, illetve kavics rétegek kis távolságokon belül hirtelen kiékelődhetnek, folytonosságuk megszakadhat.

A talajvíz összefüggő, mélysége a völgyekben 2-4 m, a határokon 4-6 m között van. Mennyisége 1 l/s.km². Kémiai típusa általában nátrium-kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. Mérsékelten kemény és szulfátos.

A rétegvizek mennyiségét valamivel 1 l/s.km² alá becsülik. Mérsékelten vasas és kemény jellegű. Az artézi kutak száma nagy, hozamuk 100 l/p-te, mélységük a 100 m-t ritkán lépi túl. Az elméleti vízkészlet kihasználtsága 70 % körül jár.

A belvizek levezetésére az 1900-as évek elején indult meg a belvízmentesítő csatornahálózat építése. Az 1920 évekre épült ki a Gyáli rendszer levezető rendszerének alapját képező csatornarendszer. A Gyáli 1., 2. csatorna és Szilassy-csatorna nevű vízfolyás víztest jó ökológiai potenciáljának megteremtéséhez számos költséges és időigényes beavatkozásra van szükség mind a vízgyűjtőn, mind a vízfolyáson. A meder rekonstrukcióját a Gyáli-patak rekonstrukció ROP projekt keretében végzik.

Növényzet

A város legnagyobb része kultúrterület, amelyen az egykori jellegzetes löszös erdőssztyepp-vegetáció jórészt teljesen visszaszorult, átalakult. Ez különösen vonatkozik a fás társulásokra, amelynek maradványai, degradált állományai csupán néhány helyen lelhetők fel. A megmaradt zárványok felismerhetők a tatár juhar (*Acer tataricum*), magyar zergevirág (*Doronicum hungaricum*), hengeres peremizs (*Inula germanica*) lösztolgyes-fajok és a hegyi sás (*Carex montana*), nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*), piros gólyaorr (*Geranium sanguineum*), parlagi rózsza (*Rosa gallica*), közönséges borkóró (*Thalictrum minus*) előfordulásáról. Az erdőssztyepp-zóna törpemandulás-cserjése is szórványosan megtalálható még. Az erdőssztyepp-fajokat (erdei szellőrózsza – *Anemone sylvestris*, magyar zergevirág – *Doronicum hungaricum*, hengeres peremizs – *Inula germanica*, borzas peremizs – *Inula hirta*, bugás macskamenta – *Nepeta nuda*) a változatos degradáltsági fokú löszgyepek őrzik, számos értékes keleti–pontuszi sztyepp-elemel együtt, mint a szennyes ínfű (*Ajuga laxmannii*), horgas bogáncs (*Carduus hamulosus*), selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*), gór habszegfű (*Silene bupleuroides*), kései pitypang (*Taraxacum serotinum*), csuklyás ibolya (*Viola ambigua*). A lösnövényzet leginkább a tollas szálkaperje- (*Brachypodium pinnatum*) dominálta félszáraz gyepekben maradt meg, pl. felhagyott gyümölcsösökben. Itt olyan középhegységi gypfajok is előfordulnak, mint tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), magyar szegfű (*Dianthus pontederæ*), kardos peremizs (*Inula ensifolia*), nagyvirágú gyíkfű (*Prunella grandiflora*), hegyi gamandor (*Teucrium montanum*). Meredek lejtőkön, bányaperemeken másodlagosan löszfalnövényzet is megjelenik (taréjos búzafű – *Agropyron pectiniforme*, harasztos káposzta – *Brassica elongata*).

Monor megmaradt lápi társulása, a Forrás-vidék, természetvédelem alatt áll. Az üde rétből vízigényes fűzfélék ligetes csoportjai emelkednek ki, a völgy legmélyebb részén pedig nádas található. A Forrás vízmennyisége valaha a nagyobb esőzések, záporok, zivatarok vagy a tavaszi hirtelen hóolvadások idején megnövekedett, így közvetlen környéke lefolyástalan mocsárterületté vált. Nyílt vizű tó azonban soha nem alakult ki. Az utóbbi évtizedekben a szárazság a forrás kiapadásához vezetett. A nagy vízigényű mocsári és lápi fajok, a gyékény-, nád- és sás uralmát a kevésbé vízigényes fűzfélék vették át. Fajszám: 700-800; védett fajok száma: 20-40;

A területen jelentős az akác térhódítása és komoly problémát jelent a selyemkóró. Özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), tájidegen őszirózsza-fajok (*Aster spp.*), amerikai kőrís (*Fraxinus pennsylvanica*), amerikai alkörmös

(*Phytolacca americana*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.*), akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago spp.*).

Állatvilág

Az erdő, mint természetes életközösség, sokféle növény- és állatfajnak nyújt megfelelő élőhelyet. A terület értékét különösen a madárvilága jelenti. Egyrészt vonulási szempontból, másrészt szaporodó- és táplálkozó helyként jelentős. Részletes felmérés nem ismert. A hatályos TSZT alátámasztó munkarésze (2003 A.D.U Építész Iroda Kft.) tartalmazza a következő részletesebb ismertetést:

A Bogárzó és környéke természeti területen kerecsensólyom (*Falco cherrug*), szalakóta (*Coracias garrulus*), kuvik (*Athene noctua*) él. A Monori (24-es számú) csatorna és Városrét („korábbi kosboros-árok”) terület madárvilága is értékes. Itt fészkel őrgébics (*Lanius minor*), átvonul a fekete gólya (*Ciconia nigra*), a kabasólyom (*Falco subbuteo*) és a vörösgém (*Ardea purpurea*), valamint táplálkozóhelye a bíbicnek (*Vanellus vanellus*).

Valószínűleg a környezeti terheléseket jobban tűrő fajok alkotják a különböző állattársulásokat a város egyéb területein. A város zajában is jól megélnek a harkályok, rigók, szarkák, szencinegék, varjak, galambok, vörösbegyek.... A felhagyott agyagbányákban a löszpartokat gyurgyalag és parti fecske kolónia népesíti be. A vízfolyások mentén a tőkés récék, a kétélűek és a hüllők is egyre nagyobb számban vannak jelen. A város környékén az emlősök közül többször gondot okoztak a rókák, de mókust is gyakran látni a fák közt.

3.3.2 TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET

A tájszerkezet, tájhasználat vizsgálatában különösen fontos a jelenlegi folyamatok megértéséhez a korábbi állapotok ismerete. 1446-tól az egi káptalan birtokcseréjétől feltételezhető a Monor környéki szőlőtelepítések, ugyanis 1446-tól Eger város katolikus egyháztanácsa lett Monor földbirtokosa. Az egi szőlő- és borkultúra hatására, a káptalan ösztönzésére történtek meg az első szőlőültetések. Az egi káptalan Monor környéki birtokán a helybeli lakosok telepítették és művelték a szőlőt, ami jelentős méretet öltött az erdő- és szántóművelés mellett. A szőlő területe évről-évre szépen növekedett, az I. katonai felmérés idejére a Strázsa hegy egészét szőlőültetvény borította. A település és a környék lakosságának egyik fő megélhetési forrásává a szőlőtermesztés vált.

A másfél százados török hódoltságot követően Monor – talán a szőlőknek köszönhetően – megőrizte rangját. A szőlő mellett ebben az időszakban a fő területhasználati mód a rét-és legelőgazdálkodás volt, melynek az állattartás szempontjából volt jelentősége. A szántók mellett az erdőterületek aránya ekkor sem volt jelentős. Nagyobb összefüggő erdők a településtől északra voltak.

Az első (1763–1787) és a második (1806–1869) katonai felmérés között a legjelentősebb változás a szántó területek arányát tekintve figyelhető meg. A településtől keletre és délre kerültek feltöresre a gyepterületek, feltehetően a lakosság számának növekedésével párhuzamosan. A gyepterületek feltörése az állattartás hanyatlásával járt. A föld tulajdonviszonyok rendezése, a földesúri és a jobbágyföldek elválasztása, tagosítása az 1860-as években ment végbe. A térség szántóin a fő gabonanövény a rozs és búza volt, emellett zabot, árpat termesztek. A kapás növények közül: kukoricát, burgonyát, hüvelyesek közül: a borsót, babot, lencsét termesztek, de ezeket csak helyi szükségeltre. A fő kiviteli termékek: rozs, búza, zab, árpa és a kukorica volt. Az állattartás tekintetében juhot, sertést, szarvasmarhát, kecskét és lovat tartottak. Mindközül a juhtartás volt a legmeghatározóbb, mely elsődlegesen a földesurak kezében volt, ellentétben a sertéstartással, mely a köznép kezén volt. A szarvasmarhát elsősorban teje miatt tartották, melyet a közeli fővárosi piacokra szállítottak. Meg kell még a baromfitartást is említeni, mely

leginkább a tanyás gazdaságokat jellemezte a várostól Péteri és Pilis felé. A várostól északra megmaradt a szőlőtermesztés és a szántóművelés.

Tanyagazdaságok kialakulása

A települést körülvéve helyezkedett el az ún. belső közös gyeplegelő, amelyen mindenki legeltethette az állatait. A város északi részén a szőlő az erdő. Az első nyári szállásokat elsősorban az ember és csak ritkán az állatok számára, építették fel. Az itt tartott állatokat még nem istállózták. A szomszéd települések határától, a monori földeket a határdűlők választották el. 1876-tól az új vármegyerendszer, a közigazgatás átszervezése, a tagosítás megteremtette a tanyák kialakulásának feltételeit, amelyet társadalmi és gazdasági szükséglet sürgetett.

A II. katonai felmérés idejére a szőlő és gyümölcsösök tekintetében nem történt számottevő változás. A környéken csaknem minden településének volt szőlője, mely a legtöbb település fő megélhetési forrása is volt. Gyümölcsfa-telepítést csak elvétve lehet látni a településen.

Az 1800-as évek végére a legmeghatározóbb területhasználati forma a szántó lett. Aránya közel a terület felét tette ki. A fő foglalkozás a XIX. században a földművelés a rozs és bab termesztése. A rétek, legelők aránya csökkent, folytatódott a gyepterületek feltörése és szántóföldi művelésbe való bevonása. A többi területhasználat mód esetén kismértékű változás történt, a szőlő termesztés továbbra is meghatározó szereppel bírt a település életében. A lakosság egy része gyümölccsel kezdett kereskedni. A megtermelt áru egy részét a pesti piacokra vitték.

Az állattenyésztés mennyisége csökkent, a juhtenyésztés elsorvadt. A mezőgazdaság egyes ágazatai átrendeződtek, hisz a kétszáz évvel ezelőtti Monor gazdái jelentős juh és szarvasmarha állománnyal rendelkeztek.

Mai tájhasználat

A település déli, sík részei régebben mocsaras, vizenyős területek voltak, amit lecsapoltak, így alkalmassá téve a területet a településfejlesztésre és a mezőgazdasági termeszésre.

A külterületen a mezőgazdasági területek dominálnak. Az összes mezőgazdasági terület 73%-a szántó. A szőlő területi részaránya igen magas, valójában azonban annak jelentős része évek óta műveletlen. A gyepek aránya országos összehasonlításban is kevés, de még a térség adottságaihoz képest is csekély arány. A művelési ágak térbeli eloszlása a településen ma is jól elkülöníthető.

Szőlő és gyümölcssterületek a település északi részén, erdőterületek pedig északon, Péteri határ mellett és a délnyugati területeken találhatók. A település lakott részei — a tanyás részeket nem tekintve — a közigazgatási terület középső részén helyezkednek el.

Meghatározó elemként jelennek meg a tájszerkezetben a településen áthaladó vonalas létesítmények, a főutak és a vasút. Monor szerepe a XIX. sz.-tól növekedett meg, amikor megindult Budapest-Szolnok között a vasúti közlekedés. Ekkor jelentősen fejlődött a kispar, ami elősegítette, hogy a település járási székhely lett. A vasút jelenléte segítette a pesti piac kiszélesedését, a munkavállalást és a közlekedés fejlődését. Segítette a környező településekkel (Péteri, Gomba, Bénye, Káva, Pánd, Cegléd) való szorosabb kapcsolat létrejöttét is. A város határát a központba vezető utak eredeti sugaras hálózata részben megmaradt, amit párhuzamos új utcahálózat tör meg. Az utak most is évszázados nyomvonalakon haladnak a szomszédos települések felé.

A XIX-XX. sz.-i tanyavilágnak csak a töredéke maradt fenn. A határ elnevezések néhol még őrzik az 1700-as évek neveit. A határ kiterjedéséhez az erdők aránya elenyésző. Az erdők szinte egésze telepített, nem természetes eredetű állomány. Az OTvT 7. § (1) szerint: *Az Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területet a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.* A TSZT és HÉSZ megfeleltetése az OTvT előírásnak a településrendezési eszközök módosításakor felülvizsgálandó, pontosítandó.

A Strázsahegy (Völgyzugoly Műhely Kft. TRE-ök módosítása – 2012 alapján)

A terület rendkívül változatos tájhasználatokkal rendelkezik, a különböző területhasználatok egy sajátos, mozaikos tájszerkezetet hoztak létre. Ez a mozaikos tájszerkezet jellemzi mind a Strázsahegy egészét, mind az egyes részterületeit. A Strázsahegy 7 részterületre osztható, melyek nevei a korábbi területhasználatra utalnak. A részterületek a következők: Felső-Strázsa, Alsó-Strázsa, Völgykút, Laposhegy, Temetőhegy, Forrás, Téglagyári-pincék.

A hegy teljes egészét borító szőlőterületek jelentősen visszaszorultak, jelenleg a hegy csupán mintegy 30-40 %-án művelnek szőlőt, s a szőlő- és gyümölcssterületek együttes aránya is csak kevéssel haladja meg az 50 %-ot. Korábban többségében családi kisparcellás szőlőművelést folyt, ám az elmúlt évtizedekben a

Földterület művelési ágak szerint	Terület
Szántó	2 554,71 ha
Konyhakert	8,09 ha
Szőlő	329,61 ha
Gyümölcsös	43,71 ha
Gyep	118,33 ha
Erdő	2 271,51 ha
Nádas	1 ha
Halastó	–
Gazdaság méretet el nem érők termőterületek	79,08 ha
Nem hasznosított Mg-i terület	15,48 ha
Gazdasághoz tartozó egyéb területek	44,85 ha
Közigazgatási terület	32 981 ha

fiatalabb generációk nem folytatatták a hagyományt. Az apró, 2-3000 m²-es birtokok többsége így gazdátlan lett, amelyek ma parlagon hevernek, vagy elbozósodtak.

Párhuzamosan az elmúlt évtizedben egy ezzel ellentétes irányú folyamat is elindult. Újra egyre többen kezdtek el foglalkozni a borászattal. Egy részük újabb földeket vásárolt, s több helyen új szőlőt telepítettek. A birtokszerkezet átalakult: az elaprózódott kis családi birtokok egy részén nagyobb birtokok jöttek létre, míg nagy részükön teljesen megszűnt a szőlőművelés, helyükön parlag-, bozót- és „lakóterületek” alakultak ki. A bozótos és a parlagterületek főleg a hegy peremvidékein (északi- és délnyugati területek) jellemzőek, de számuk azon területeken is nő, ahol egyre inkább elterjednek a lakó- és üdülőfunkciók (déli területek, a belterület szomszédságában).

A szőlőterületek nagy része a hegy közepén koncentrálódik: a pincefalvaktól északra, a Mendei út – Irsai Olivér dűlő - Locsodi út - Bereki dűlő - Csabagyöngye út által határolva. Emellett nagyobb összefüggő szőlőterület található a hegy északkeleti (Akácos sor környékén), valamint keleti részén (Forrás dűlő és Téglagyári pincék között). A szőlőművelési módok között egyaránt megtalálhatók a kordonos- (alsókordonos, felsőkordonos), valamint gyalogművelési módok (fejművelés, bakművelés).

A hegy külső területein (északi, keleti és nyugati szélén egyaránt) találhatóak 2-4 hektáros, egybefüggő szántóterületek, összességében azonban a szántóföldi növénytermesztés nem jellemző területhasználat a Strázsahegynek. A szántóterületeken többségében kalászosokat és kukoricát termesztnek.

A Strázsahegyen az elmúlt évtizedben megindult kedvező demográfiai folyamatok miatt mind jobban teret nyernek a lakóterületek is. Ezek Monor belterülete felől kiindulva észak felé terjeszkednek, mára a hegy alsó negyedét-harmadát foglalják el. Meg kell jegyezni, hogy a hegy szerkezeti tengelyei, fő közlekedési kapcsolatai mentén (Strázsahegyi dűlő, Mendei út) jóval északabbra jutottak, mint máshol. (pl. a Strázsahegyi dűlő mentén a Szt. Orbán térnél is találkozhatunk lakóházzal, míg a hegy egyéb részein körülbelül a Szürkebarát dűlő magasságában húzható meg a lakóterületek északi határa.). Hasonlóképpen nő az üdülőházak száma, ezek egy része a hegyen elszórva található (s a présházak, pincék átépítésével jött létre), másik részük a lakósorokba beépülve koncentráltan van jelen.

Jövő tájgazdálkodása

Továbbra is a mezőgazdasági termelés lesz a legjellemzőbb, de emellett elkezdődött az ipari funkciók betelepítése, a korábbi majorterületek egy részének átstrukturálódása, ipari átalakulása. Az elmúlt években megindult külföldi tőkebeáramlás, ami a településen belül is érzékelteti hatását, elsősorban kis- és középvállalkozások telepedtek meg nagyobb számban, főleg betanított munkaerőt igényelve.

Általános térségfejlesztési célként fogalmazódott meg, az infrastrukturális, logisztikai és térbeli adottságok maximális figyelembe vételével kiaknázni a kedvező közép-magyarországi elhelyezkedés előnyeit. A főközlekedési utak mentén kereskedelmi-szolgáltató- ipari fejlesztési területeket tervez a város megvalósítani, amihez jelentős költségű infrastrukturális fejlesztések is szükségesek. A főközlekedési útvonalaktól távolabb főként az idegenforgalom, a bor- és a lovas-turizmus, a rekreációs tevékenység irányában jelölik ki a fejlesztés lehetséges útját. Kiemelt célként fogalmazódott meg a hagyományokra épülő mezőgazdasági termelésre alapozott termék előállítás felélesztése és megerősítése.

3.3.3 VÉDETT, VÉDENDŐ TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Az OTRT alapján a Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult

olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Az OTRT-ben meghatározott lehatárolás nem tartalmazza a Strázsa-hegyet és a helyi természetvédelmi területet, a Forrás területét. Monor erdő területei tartoznak a Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetébe.

Monoron a Strázsahegy volt szőlőterületei és pincéi igen sajátos tájképi elemként jelennek meg a városban. A szőlőhegy az 1700-as évektől csaknem egy önálló településrész a pincékkel, pincesorokkal és a sajátos hangulatú utcákkal.

A monori tanyavilágból nem sok maradt meg, de a tájképben még több helyen megmaradt a tanyákat megközelítő és körbehatároló fasor, növényzav. A gazdálkodási határ mentén, illetve a külterületi utak mentén ültetett fasorok, a volt tanyák védelmére ültetett fák, facsoportok, erdősávok meghagyásával a mai napig értékes tájképi elemeket őriz a város, amelyek értékes elemei a zöldfelületi rendszernek is. Sajnos a vízelvezető csatornarendszer mellett csak kevés helyen található fasor.

Hangsúlyozni kell az egyedi tájértékek szerepét is a tájképben, amelyek nemcsak az ott élők életének állítanak emléket, hanem sokat elárulnak abból, ezért az utókornak fontos mementói lehetnek a múltból, a ma jelenjéről. A TÉKA tájértéktár (<http://tajertektar.hu/hu/kereso>) mintegy 300 db tájértéket tartalmaz. A feltárt tájértékek közül a legtöbb pince, de határjelek, feszületek, emlékművek, épületek, gémeskút, szobrok, kápolna, temető is található köztük.

Nemzetközi és nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen

Nemzetközi védelem alatt álló területek nem találhatóak a városban, a város közigazgatási területét sem érintik.

Nemzeti park területe, Tájvédelmi körzet, Természetvédelmi terület, Védett földtani alapszelvény, ex lége védett területek nem találhatóak a településen és nem is érinti.

Helyi természetvédelmi oltalom alatt áll 1995-től a Forrás és környéke Természetvédelmi Terület. Kiterjedése: 12,18 hektár, ebből fokozottan védett: 0 hektár. Érintett Hrsz-ok: 065b, 065d, 066a, 10365

A terület a belterülethől mintegy két kilométerrel északra található, a forrás Monor északi részén a Forrási-dűlő részen ered, egy viszonylagos mély bevágású völgyben. A foglalt forrás közvetlen környezetében kis kiterjedésű mocsár, fűzliget és mocsárrét-maradvány található. A terület állapotára az 1990-es évek elejének aszályos időjárása erősen rányomta bélyegét, azonban a forrás környékén a növénytakarások jobbára érintetlenek. A völgyre lefutó meredek domboldalak növényzetét száraz gyepek, cserjések alkotják, a dombhátakon telepített tölgyesek, fenyvesek, akácosok láthatók. A forrás és környéke állattani értékeiről kevés információ áll rendelkezésre. Csapadékos években a terület kiváló élőhely a védett és fokozottan védett kételtűek számára.

Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei, övezetei közül az ökológiai folyosó elemei megtalálhatók a település területén, melyek a magterületek közötti kapcsolatot a sávós, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikokkal, láncolatokkal biztosítják. Ezek az élőhelyeket, élőhelykomplexumokat kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. – **A település érintett az övezettel,** a vízelvezető csatornák menti területek, valamint az erdők alkotják az ökológiai folyosó területeit a városban.

- A Folyosó egy része a várostól és a Strázsahegytől északra található, helyi természetvédelmi oltalom alatt álló Forráskörnyék Természetvédelmi Terület is.

- Monor belterületétől délkeletre, 4. sz. főúttól délre található egy zoológiai szempontból jelentős tájrészlet. Jellemzően alföldi gyomos üde gyeppel, amellyel alföldi gyomos száraz gyeppel és alföldi mocsárréttel élőhely típusok alkotják.
- A Bogárcsú és környéke (Monor és Monorierdő között), alföldi gyomos száraz gyeppel élőhely típus. Rövid fűű, erősen degradált terület, amelynek egy része időszakosan vízborításos. Több védett madárfaj, illetve denevérfaj élőhelye.
- Monor belterületétől északnyugatra található egy jellemzően alföldi mocsárréttel élőhely típusba sorolt terület. Magas fűű, a vegetációs időszak jelentős részében üde, de nem láposodó rét, amely zoológiai értékekben is gazdag.
- A Monori (24-es számú) csatorna és Városerdő („korábbi kosboros-árok”) területe, amelyen hússzínű ujjaskosbor-állomány (*Dactylorhiza incarnata*) él. Védett növényfajok a területen még a fátyolos nőszirm (*Iris spuria*), és a szibériai nőszirm (*Iris sibirica*). A madárvilág ezen a területen is értékes.

3.3.4 KÖRNYEZETI ELEMELK ÁLLAPOTA

Talaj

A pleisztocén rétegek igen jelentős elterjedésűek. Az idősebb pleisztocén rétegeket főleg agyag, homok, homokos-agyag, iszap képviseli, a fiatalabbak közül jelentős a lösz és a finom homokos üledék. A terület nagy része lösszel fedett, s csupán az északi és nyugati magasabb felszíneken találhatunk kiterjedt homokrétegeket. A dombság lösztakarójának anyaga, mivel a fekvő adó homok viszonylag közel van, általában magas homoktartalmú. A löszös üledékek közvetett talajvízhatású térszínein a 2-3% közötti szervesanyag-tartalmú, kedvező termékenységű réti csernozjom talajok találhatók, amelyek zömmel szántóként (65%) és 10-10%-ban legelőként és erdőként hasznosíthatók. A mély fekvésű laposok talajvízhatású területeinek öntés és löszös üledékein vályog, homokos vályog szemcse-összetételű, többnyire felszíntől karbonátos réti talajok fordulnak elő a területen. Fele részben szántóként, egy részük rét-legelőként és kevesebb terület ligeterdőként hasznosulhat.

Monor domborzati és talajadottságai következtében jelentős területek tartoznak a víz és szél talajromboló hatása alá, amely eredményeként az erózióknak, deflációnak fokozottan kitett nagy területek találhatók. A változatos geológiai viszonyok és az eredeti növénytakarulás meghatározó szerepe kifejezésre jut abban, hogy a térségben különböző éghajlati és hidrológiai viszonyok hatására kialakult talajtípusok különíthetők el. Ez az eltérés a talajok termékenységében is megjelenik. A fizikai talajféleség a geológiai viszonyok függvényében jelentősen eltér. A futóhomok, a kovárványos barna erdőtalajtól kezdődően az agyagbemosódásos barna erdőtalaj kialakulását tette lehetővé. Az igen eltérő a talajtípusok terhelhetősége megmutatkozik az eróziós hatásokban, humuszállapotban, tápanyagtartalomban és tápanyagszolgáltató-képességben is.

Deflációval veszélyeztetett területek

Az intenzív talajművelésnek és nem megfelelő agrotechnikának, valamint a klímaváltozás eredményezte szárazodási folyamatoknak köszönhetően a talajok tápanyag mérlegében egyre jelentősebb komponens a horizontális elhordás. A téli száraz, a kora tavaszi, valamint a betakarítást követő növényborítás-mentes időszakban a defláció általi elhordással történően Monoron is jelentős mértékű lehet az intenzív talajművelés következtében porosodott szerkezetű talajok esetében is. A jó minőségű talajok esetében is a klímaváltozás miatti száraz időszakok hosszának növekedése, valamint a nagy táblás, nagy üzemi művelés növeli a deflációval veszélyeztetett területeket.

Erózióval veszélyeztetett területek

Elsősorban szintén az intenzív talajművelésnek és nem megfelelő agrotechnikának köszönhető a talajok víz általi horizontális elhordása. Az erózió veszélye a lejtős területeken, növényborítással nem rendelkező, vagy alacsony növényborítású területeken fenyegeti a termőtalajt. A klímaváltozás miatti megszaporodott, intenzív, nagy mennyiségű csapadékmennyiségnek köszönhetően az eróziós folyamatok felerősödtek. A negatív hatások nemcsak a mezőgazdasági területeken, hanem az erdőkben és a lakott területeken (kertekben, burkolatlan utakon, rossz növényborítású, vagy bolygatott, degradált területeken) is jelentős talajpusztulást okoznak.

Adott körülmények között kiemelt szempont a lejtőviszonyokhoz alkalmazkodó művelési ág megválasztása. Fontos tényező, hogy további erdőtelepítés, véderdők, fasorok kialakítása nemcsak az eróziós folyamatok megfékezése, hanem a környezeti szennyezés okozta károk csökkentése szempontjából is kedvező hatású volna.

Fontos szempont a megfelelő táblaméret kialakítása. A nagyüzemi gazdálkodásban a lejtőviszonyok figyelembevétele nélkül igen nagy (30-100 ha) táblákat alakítottak ki. Ez az eróziós folyamatokat növeli. Nehezíti az erózió elleni védekezést a lejtőviszonyok változatos megjelenése ami a táblán, táblarészen belül is az eróziós károk forrása. Ezen eróziós hatások csökkentése részben a táblaméretnek lejtőviszonyokhoz történő alakítása, s ezen belül, szükség szerint egyes táblák/táblarészek művelésiág változtatása javasolt.

Beépítés veszélye

Mind az OFTK, mind a PmTFK nagy hangsúlyt fektet a termőföld védelmére, a felesleges zöldmezős lakóterületi, gazdasági beruházások megakadályozására. A Nemzeti Vidékstratégia, a Nemzeti Fenntartható fejlődési Stratégia is markánsan megfogalmazza a termőföld védelmére vonatkozó prioritásokat. Ehhez kapcsolódik az országos és megyei területrendezési tervek előírásain túl *a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény* is, amely 2013. novemberétől szigorúbb előírásokat fogalmaz meg. A településrendezés és a településfejlesztés során a termőföld védelmének érvényesítésére vonatkozó előírásokat a 6/B. §-ban fogalmazza meg. A településrendezési eszközök, a településfejlesztési koncepció, illetve az integrált településfejlesztési stratégia elkészítése vagy azok módosítása tekintetében a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatnia, hogy a beépítésre szánt területek kijelölése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevitelével történjen. Monoron a hatályos TSZT-ben vannak tartalék területek a fejlesztési lehetőségek biztosítása érdekében, azonban a jogszabály előírásait figyelembe kell venni, és ennek alapján mérlegelni szükséges a településrendezési eszközök módosítási szándékának megjelenésekor.

Talajszennyezés

A Felügyelőség határozatai alapján jelenleg nincs folyamatban lévő, Monor közigazgatási területét érintő kármentesítési eljárás. A talajszennyeződések megakadályozása érdekében az egyes tevékenységek folytatása, létesítmények elhelyezése esetén szükséges megfelelő műszaki védelem - a talajszennyezés típusától függően víz, vagy szénhidrogén-záró aljzat – megvalósítása a hatályos jogszabályok szerint a szakhatóság engedélyével.

Felszíni és felszín alatti vizek

Felszíni vizek

Monor száraz, gyenge lefolyású vidék része. A vízhiányt a tározókkal próbálják kiegyensúlyozni a Monor-Irsai-dombság kistájban. Egy tározó található a városban is, a Kistó, amely 12 hektár kiterjedésű. A település északi (Gyáli I. főcsatorna), déli (Monori 24. számú) és nyugati (Monori 241. számú) részén folyik

egy-egy mesterséges belvízelvezető csatorna. A legtöbb utcában található csapadékvíz elvezető árok. A belterületen néhány kisebb – talajvízből és csapadékvízből táplálkozó – vízfelület, illetve nádas-mocsaras terület található, erősen eutrofizálódó állapotban.

A Gyáli-patak (Gyáli 1. főcsatorna) a Ráckevei (Soroksári) Dunába torkolló 32 km hosszú vízfolyás, melynek teljes vízgyűjtő területe 450 km². A Budapest délkeleti részén húzódó alsó szakaszt a Fővárosi Önkormányzat kezeli. A felső 24,7 km hosszú vízfolyás-szakasz kizárólagos állami tulajdon, melynek kezelője és üzemeltetője a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság (KDV-KÖVIZIG). Az Igazgatóság uniós pályázaton a kezelésében levő szakasz rekonstrukciójára nyert támogatást. A csatorna rendezése közvetlenül érintette Gyál, Vecsés, Üllő, Gyömrő és Monor településeket, közvetve pedig a teljes felső vízgyűjtő területet. Ez a terület 391 km² kiterjedésű.

Monoron a meglévő erősen módosított folyóvizek ökológiai állapotra vonatkozó minősítése nem éri el a jó állapotot. A kémiai állapotra vonatkozóan a VGT adathiány miatt nem közölt minősítést.

A belvizes területek nem jellemzőek Monoron.

A település belvízelvezető rendszere kiépített (Gyáli I. főcsatorna, Monor 24 számú, Monor 241 számú csatorna). A Gyáli I.-es főcsatorna Monor területéről indul és Üllő felé hagyja el a települést. A Monori 24-es és 241-es csatorna a település belterületétől keletre és délre eső területek belvizét gyűjtik és vezetik el, időszakos vízfolyások.

Felszín alatti vizek

A területen található nátrium-kalcium-magnézium-hidrokarbonátos jellegű talajvíz összefüggő, a völgyekben 2-4 méter, a hátsók 4-6 méter között érhető el. A talajvíz mérsékelten kemény és szulfátos. A rétegvizek mérsékelten vasas és kemény jellegűek. A város területén hat ponton a város körül pedig négy ponton található rétegvízkiértékelés. A városban három mélyfúrású kút található, amelyek belső védőterülete biztosított.

A felszín alatti vizek állapotának minősítése a 31/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet alapján történik. A felszín alatti víz állapotát a felszín alatti víztest mennyiségi és minőségi állapota közül a kevésbé jó állapot határozza meg. A minősítés kétosztályos: 'jó' vagy 'gyenge'.

A VGT a felszín alatti víztestek mennyiségi állapota értékelése a sekély porózus és sekély hegyvidéki területekre: jó, a porózus és hegyvidéki területekre vonatkozóan jó, de gyenge állapot kockázata áll fenn. Monoron a vizek mennyiségi állapota a porózus termálterületekre vonatkozóan gyenge és lokális vízszintsüllyedés tapasztalható.

A VGT a szerint a felszín alatti víztestek kémiai állapota sekély porózus és sekély hegyvidéki területekre a vizeket gyengének minősíti, az okot pedig a diffúz szennyezésben, az ivóvíztermelést veszélyeztető túllépésben és a szennyezett ivóvízbázisban állapítja meg. A felszín alatti víztestek kémiai állapota porózus és hegyvidéki és porózus termál területekre vonatkozóan jó minősítésű.

A település déli részén, a Kistói út mellett található a település vízmű telepe. A teleptől délre, valamint nyugatra eső részeken helyezkedik el a települést kiszolgáló ivóvízbázis.

A város ivóvízellátását biztosító vízmű-telepek védőterülettel rendelkeznek, az ivóvízbázist a diffúz szennyezés nem veszélyezteti. Ugyanakkor a VGT szerint a tervezési alegység területén jellemző mind az ipari, mind a mezőgazdasági vízfelhasználás, mely tevékenységekből származó használtvíz bevezetések nagy mértékben terhelik a víztesteket. A vízfolyások állapotát, a vízminőségét, a feliszapolódást kedvezőtlenül befolyásolják a vízfolyásokba bevezetett nem kellően tisztított, vagy tisztítatlan ipari, mezőgazdasági és kommunális szennyvizek. Kisvízi időszakban – kellő hígítás hiányában – nagy a szennyvízből eredő lerakódás a medrekben. A mederbe lerakódott szennyvíziszap nemcsak csökkenti a

meder vízszállítását, rontja a vízminőségét, hanem jelentősen megnöveli a vízfolyás jövőbeni rendezési költségeit is, mivel az eltávolítandó iszap a helyszínen nem teríthető el, el kell szállítani, mert sokszor veszélyes hulladéknak minősül.

A város szennyvíztisztító telepe a város nyugati oldalán található a Gyáli I. főcsatorna mellett. A Monor és Térsége Csatornamű beruházás 6 település – Monor, Monorierdő, Gomba, Peteri, Csévharaszt, Vasad – összefogásával épült meg és a hat település osztatlan közös tulajdonát képezi. A tisztítási technológia: folyamatos betáplálású, anoxikus és aerob biológiai fokozatot tartalmazó eleveniszapos tisztítási technológia kémiai foszforeltávolítással. A tisztítás kapacitása: 3600 m³/nap, a felhasznált ivóvíz mennyisége (kommunális és technológiai célú): 2.505 m³/év. A szennyezőanyag-kibocsátás mutatóinak javítása érdekében az években intézkedtek az illegális csapadékvíz rákötések felderítése, kiküszöbölése és a kisebb mennyiségű hidraulikai túlterhelés érdekében. Az ipari kibocsátók vizsgálata, a szükséges előtisztítók meglétének ellenőrzése, szakszerű üzemeltetés, hiánya esetén azok működési engedélyeinek felülvizsgálata a hatóságok bevonásával megtörtént, hogy a kommunális jellegű szennyvíz, telepre érkező lökészerű ipari jellegű szennyezőanyag terhelése csökkenjen.

A városi csapadékvíz kibocsátásokra vonatkozóan nem áll rendelkezésre nyilvántartás. Általánosságban megállapítható, hogy a csapadékvíz bevezetésekkel kapcsolatos emberi hatás növekszik, mivel a belterületek, illetve a leburkolt területek aránya is emelkedik. A városi (települési) csapadékvíz terhelést a lefolyás jelentős megnövelése, valamint a csapadékvízzel bemosott szennyezőanyagok okozzák. A városi csapadékvíz jelentős mennyiségű hordalékot, olajat, sót és a levegőből kiüledett szennyezőanyagokat (pl. nehézfémeket) tartalmaz. Külön problémát jelent, ha a csapadékvíz heves zápor alkalmával a közcsatornába kerül, mivel a szennyvíztelep túlterhelése nem megfelelő tisztítást, végeredményben a befogadó baleset-szerű szennyezését okozza.

A felszín alatti vizek és esetenként a felszíni vizek szempontjából jelentős pontszerű szennyező források lehetnek az intenzív tartású, nagy létszámú állattartó telepek, amennyiben a trágyakezelés, tárolás nem felel meg a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásainak (59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről).

A felszíni és felszín alatti vizek szennyeződések a szántóföldi területek nagy aránya és a vizek védelme szempontjából nem megfelelő mezőgazdasági gyakorlat, pl.: a művelt terület és a vízfolyás partjának közelsége miatt következik be. A felszíni vizek tápanyag terhelése szempontjából jelentős probléma a művelt területekről – főként erózióval – bemosódó foszfor is. A diffúz szennyezések rendszerint nagy területről érkeznek kis koncentrációban, a kibocsátások térbeli elhelyezkedése elszórt és pontosan nem ismert. Az emissziók valamilyen intenzív területhasználat (mezőgazdaság, település, erdőgazdálkodás) következményei.

Levegőtisztaság és védelme

A légszennyezettség elsősorban a városban és a fő közlekedési útvonalak környezetében jelentősebb. A közvetlen szennyező források által nem érintett területek levegőminősége megfelelő, jelentős területeken pedig kifogástalan. A város fő szennyező forrásai a közúti közlekedés, a lakossági-közüteményi fűtés-energiafelhasználás és az ipari, szolgáltatási kibocsátások. Az ipar viszonylagos "fejletlenségének" köszönhetően nincs jelentős és koncentrált légszennyezést kibocsátó forrás a városban. Az ipari kibocsátók légszennyező hatása csak lokális és alacsony szintű (esetenként SO₂ és CO kismértékű határérték túllépés megfigyelhető), vagy nem szennyező. Hasonló a helyzet az egyéb – mezőgazdasági, állattartó és kommunális-telephelyek esetében is, ahol a lokális bűzhatás okozhat esetenként gondokat.

Ezzel szemben a közlekedésből származó komponensek egyre nagyobb mértékben kerülnek a légterbe, a térség tranzitjellegéből adódó nagyfokú igénybevétele és az országos átlagot meghaladó gépjárműsűrűség

miatt. Az kelet-nyugat irányú tranzit forgalom okoz jelentősebb terhelést a 4. sz. számú főúton. A legforgalmasabb tranzit-útvonal mellett több-tíz méter széles sávban okoz a forgalom káros emissziót. Szerencsére a terhelés a település szélén képződik. Az egyéb úthálózat minősége és sűrűsége, valamint viszonylag alacsony forgalmi terheltsége miatt a közúti eredetű légszennyezés csak lokális szintűnek tekinthető.

Jelentős légszennyező forrás a felületi poremisszió, mely elsősorban a laza feltalajú (finomhomokos) mezőgazdasági területekről – elsősorban az erdőben szegényebb részeken, másodsorban a növényzettel nem fedett, nem portalanított felületekről (földutak, burkolatok, stb) – származik.

Valószínűsíthető, hogy térségi szinten a légszennyező komponensek közül nem a füstgázok és egyéb légneműek mennyisége és minősége okoz problémát, hanem az iménti forrásokból származó szálló por. Mennyiségének mérséklése elsődleges védelmi feladat, tekintettel az imissziós felületek minőségére, az erdős – fás területek arányára.

Az ipari illetve a közlekedési légszennyezésen kívül Monoron is egyre több gondot okoznak a biológiai eredetű allergének, például a parlagfű, fekete üröm stb. pollenjei. Nagy problémát jelent, hogy a mindennapi életünkhöz is hozzátartozó egyes vegyszerek, valamint a levegőbe kibocsátott szennyezőanyagok megváltoztatják az immunrendszer működését, károsítják azt, beavatkoznak a hormonrendszer működésébe, ezáltal előidézve az allergiás megbetegedést. A pollenallergiás megbetegedések jó része az ésszerűtlen vegyszerhasználat, illetve a légszennyezés következménye. Az allergia a negyedik legfontosabb nem-fertőző betegséggé vált világszerte. Az érintettek aránya az iparosodott fogyasztói társadalomban elérheti a 30%-ot is. A pollenallergia egyik fő okozója a parlagfű. A város belterületein az önkormányzat egyrészt hatósági eszközökkel, másrészt a közterületek rendszeres gyommentesítésével védekezik az allergén növények elszaporodása ellen. Szerencsére Monor kevésbé fertőzött, mint Pest megye más települései.

A leírt légszennyezők, illetve a biológiai eredetű allergének egészségügyi hatásai, valamint a genetikai és életmódbeli tényezők következményeként Monoron is növekszik egyes légzőszervi megbetegedések prevalenciája.

Önkormányzathoz érkezett, **bűzre** vonatkozó panaszról nincs tudomás, de a ritka nyugati, dél-nyugati széljárásban bűzproblémát okoz(hat) szennyvíztisztító üzemelése, mely, légvonalban mintegy 0,5-1,0 km-re fekszik a lakott, védett településrészekről.

Zaj, és rezgésterhelés

A zajhatások közül az ipari zajártalom elhanyagolható, ám a lakosság egyre érzékenyebb a meglévő zajterhelésre. Az újonnan megvalósuló vállalkozások már az előírásoknak megfelelően működnek. A közlekedési zajártalom a nagyarányú átmenő nehézgépjármű-forgalom miatt különösen a 4. számú főút egyes szakaszai mentén jelentős. Az elmúlt években mindenütt megnőtt a zajszint, ami átlagosan 5-10 dB-t jelent. A növekedés a járművek évről-évre történő gyarapodásával magyarázható, valamint az egyre több ipari létesítmény megjelenése, az emberiség életmódbeli változása és egyre növekvő energiaigénye is a zajszint növekedését vonja maga után. A *környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelete mellékleteiben szereplő határértékeknek:

- új tervezésű, vagy
- megváltozott területfelhasználású területeken kell teljesülniük.

A lakosságot általánosságban a tranzitforgalom jelentős részét adó nehéz tehergépjárművek, kamionok zavarják, de a Város Polgármesteri Hivatalához eljutó lakossági zajpanaszok nagy részét a város különböző közterületein megrendezett alkalmi szabadtéri rendezvények és a működő üzletek, szórakozóhelyek teszik

ki. Az üzemi eredetű zajról nincsenek adatok, ezért azokat csak méréssel vagy becsléssel lehet meghatározni.

Sugárzás elleni védelem

A városban a természetes sugárterhelésen kívül (kozmosz térből, földkéregből eredő sugárzások) egy átlagos közepes város általános sugárterhelésén kívül (erőmű, háztartási széntüzelés, olaj, tőzeg, földgáz használata, orvosi alkalmazások, ipari alkalmazások: mérések, szintjelzés, nedvességtartalom vizsgálat...), oktatás, képcsöves tv, monitor használata, mobil telefon használata, átjátszóállomások...) említésre érdemes, jelentős terhelés nem ismert.

Hulladékkezelés

A fentebb már említett talajszennyezés egyik eleme az emberi tevékenységből keletkező kommunális, ipari és veszélyes hulladékok, melyek mennyisége az utóbbi időben jelentősen megnövekedett, így nem meglepő, hogy a levegő, a víz és a talaj szennyezése mellett korunk nagy problémái közé tartozik. Az egyre növekvő termelési folyamatban több melléktermék, selejt, hulladék keletkezik, melyeknek csak igen kevés, de mégis egyre nagyobb hányadát forgatják vissza másodnyersanyagként. A nagyobb fogyasztással együtt jár, hogy a lakosság egyre több maradékot, szemetet, csomagolóanyagot dob ki, ami a termékek eltúlzott csomagolásából adódik.

A hulladékgazdálkodási, környezet- és egészségvédelmi szempontok megkövetelik a települési szilárd és folyékony hulladékok szervezett gyűjtését és ártalmatlanítását.

A hulladékgyűjtést a KÖVÁL Zrt végzi a településen. A KÖVÁL Zrt. mint közszolgáltató végez nem veszélyes hulladék-szállítási és -ártalmatlanítási tevékenységet. A folyékony hulladék szállítója szerződés alapján a BÁWIMAX Kft. és a DELIVER Kft. A Szakorvosi rendelőintézetben keletkező veszélyes hulladékok szállítója SEPTOX Kft. A vegyes (háztartási) hulladék begyűjtését követően a ceglédi lerakóba kerül.

A hulladékgyűjtésbe bevont háztartások száma: 5 673 db, amiből kertes ingatlan 5 006 db, társasházi lakás 667 db. Az ürítések gyakorisága kertes ingatlanok esetében heti egy, társasházi lakások esetében heti két alkalom. Az Önkormányzati adatok szerint a rendszeres hulladékgyűjtéssel érintett lakosok aránya 95 %. Ezt és a begyűjtéssel elszállított települési hulladék mennyiségét figyelembe véve 2009-ben Monoron a lakosságnál képződő települési hulladék mennyisége átlagosan ~200 kg/fő/év volt. A gazdálkodószervezetektől begyűjtött szilárd települési hulladékok között szerepel a köztisztasági feladatokból, parkondozásból keletkező települési hulladék mennyisége is, amely összesen 1135 m³ volt, ebből kb. 550-600 m³ a zöld hulladék.

Az előzőekben tárgyalt ömlesztett hulladékok gyűjtése mellett működik a városban is a szelektív hulladékgyűjtés is. Az építési-bontási (inert), kommunális vegyes és komposztálható hulladékok elhelyezésére a KÖVÁL ZRT üzemeltetésében lévő átvéőhelyen (Kossuth Lajos u. 147) van lehetőség. A Hírös Hulladékgazdálkodási Kft. üzemeltetésében lévő hulladékgyűjtő udvarban pedig a háztartásában keletkező újrahasznosítható és veszélyes hulladékok helyezhetők el. A város szelektív hulladékgyűjtő szigeteinek működtetését is a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft. végzi. E mellett a KÖVÁL ZRT. házhozmenő szelektív hulladékszállítást is végez szállítási körzetenként havonta egyszer.

A városban évek óta gondot okoz az illegálisan lerakott, illetve elhagyott szilárd települési hulladék. Illegális hulladéklerakás szempontjából a város elsősorban a Monor és Monorierdőt összekötő „hátsó” út, Kossuth Lajos utca Monorierdő felé vezető szakasza, Vásártér (külső piac), Kis-tó és környéke, Erzsébet Királyné utcai Maggyárkert, katolikus-, illetve reformátustemető, Csévharaszt felé vezető út Monor határában, valamint a város határában fekvő területek többsége érintett. Az itt keletkezett illegális hulladék mennyisége 2009-ben kb. 250-300 m³ volt.

Vizuális környezetterhelés

Jelentős vizuális környezetterhelést jelentenek a felhagyott ipari területek, majorságok, tanyák, amelyek látványának ellensúlyozására már az 1700-as évektől kezdve fasorosokat, erdősávokat telepítettek a városban, illetve olyan erdővel körbevett helyen lettek kialakítva, hogy vizuális környezetszennyezésről nem lehetett beszélni. A frissen épülő gazdasági területek csak részben ügyelnek a vizuális környezetszennyezés elkerülésére. A városba bevezető Ady út és a városba érkező vasút mellett található lakóterületek szomszédságában a betongyár, jelentős vizuális szennyezést okoz. Nemcsak hagyományként követendő az elődök tudatos városvezetési és telepítési tevékenysége. Valamennyi gazdasági területen lehetőség van rendezettebbé tenni a látványt.

Nemcsak az ipari, gazdasági területek, hanem egyes lakótömbökben, elsősorban a szegregált területeken lévő lakóterületen is jelentős beavatkozásra lenne szükség.

Az előző fejezetben felsorolt, illegális hulladékkal szennyezett területek látványa is jelentős vizuális szennyezésnek minősül a környezeti terhelésen túl.

3.4 A FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK LEÍRÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ JAVASLATA

Településfejlesztést befolyásoló fennálló konfliktus	Településfejlesztési koncepció kapcsolódó céljai
TSZT területfelhasználási besorolásból adódó konfliktusok	
1. PmTrT térségi területfelhasználási kategóriák közül elsősorban az erdőtérsegre vonatkozó előírások igazolása ütközik nehézségbe. A Hatályos TSZT nem felel meg az OTrT-nek és a PmTrT-nek.	A településrendezési eszközök módosításakor, vagy felülvizsgálatakor a Nemzeti Park Igazgatóság illetve a FÖMI adatszolgáltatása alapján kijelölt övezeti lehatárolásra vonatkozóan a területfelhasználásból adódó konfliktusok megszüntetése miatt a területfelhasználások felülvizsgálандók. A koncepció nem tud érdemi javaslatot tenni, de a R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása és a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását.
2. Péteri közigazgatási határnál lévő gazdasági terület ökológia folyosó övezetét is érinti.	
3. Monorierdő közigazgatási határánál a TSZT-n pontosítandó a területfelhasználás az Ökológia folyosó lehatárolása miatt.	
Területhasználatból adódó konfliktusok	
4. Strázsahegy „lakóterületté” válása. Monor a Kunsági Borvidék borvidéki települése. Ezen belül a Cegléd-Monor-Jászsági körzet, Monori alkörzetébe tartozik. Az OTrT 8. § (1) szerint: <i>Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület</i>	A településrendezési eszközök felülvizsgálatakor a területfelhasználásból adódó konfliktusok megszüntetése érdekében a területfelhasználások felülvizsgálандók. Ugyanakkor a szőlőkataszter minőségéről, besorolásáról, lehatárolásáról a NÉBIH-vel, és a Hegybíróval érdemi egyeztetés szükséges az adatok is felülvizsgálatáról.

<i>kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.</i>	A koncepció nem tud érdemi javaslatot tenni, de a R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását.
5. Monoron a tanyák kialakulásakor a járszághoz képest is példaértékűen sok gazdálkodási határt jelölő fasor, mezsgyesáv és erdősáv volt. Ezek jelentős része megszűnt, pedig a termőföldeket erősen károsítja a szélrózsa, amely fokozott veszélyt jelent a nagyüzemi óriás táblák kialakítására.	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását. Külterületei utak melletti fasorok pótlása, újak telepítése, erdősávok, fásítások telepítése. Lakóterületek-mezőgazdasági területek szegélyén növénytelepítés. Ez összhangban van a város környezetvédelmi programjával.
6. A beépült területek széle, elsősorban az új lakóterületek csak délen, csak részben védettek a szélről, és a szél által felkavart por és hóhordástól.	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtmő képességének növelése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása, az R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását.
7. Volt mezőgazdasági majorok leromlása, kihasználatlansága miatt tájképben való megjelenésük	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtmő képességének növelése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása, az R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását. <i>Rekultiváció, revitalizáció.</i> A meglévő tanyai, vagy/és mezőgazdasági üzemi területeket turisztikai célú állattartása, terménytárolás, élelmiszer feldolgozó ipari-gazdasági hasznosítású terület fejlesztésével. Tájba illesztés, mezővédő erdősávok fasorok telepítése. Helyi termékek (zöldség, gyümölcs, hús, tej, tojás) helyi hasznosítására a helyi önellátás kialakításának segítésére.

8. A művelhető területek kiterjedése a beépítések növekedésével csökkennek.	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtmő képességének növelése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása, az R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását. <i>Átgondolt fejlesztés.</i> A belterület növekedése során szükséges a települési terület túlzott kiterjedésének megakadályozása, az ökológiai hálózat folyamatosságának biztosítása. Az új beépítésre szánt területek kijelölésénél szükséges figyelembe venni a tervezett úthálózat szerkezet-átalakító, területhasználat-módosító hatásait, valamint a védett természeti területek, ökológia hálózat helyzetét, hiszen jelentős hatással vannak erre ezek a beavatkozások.
9. Mezőgazdasági növénytermesztésből és állattartásból adódó talajkárosítás, Területi potenciálokba nem illeszkedő művelési ágak.	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását. <i>A mezőgazdasági területek agro-ökopotenciáljának megőrzése és növelése érdekében cél a területre legalkalmasabb művelési ág megválasztása</i> Fenntartható fejlődés biztosítása, dinamikus egyensúlyon alapuló, környezetkímélő tájhasználat, melioráció, a talajba jutó nitrogén mennyiségének korlátozása. Biogazdálkodás, legelőgazdálkodás elősegítése a védett területeken.
10. A zöldfelületi rendszer elemei nem megfelelő mennyiségűek és nagyságúak, a meglévők	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji

hiányosan, vagy egyáltalán nem töltik be szerepüket. Hiányos az elemek között a kapcsolat, nem mutat egységes képet. • Több, kihasználatlan közterületi zöldfelület áll rendelkezésre a zöldterületi fejlesztésre, közpark, játszótér kialakítására. • A központ főutcainak kivételével csaknem az egész városban hiányoznak az árnyat adó fasorok, amelyek jelentősége a klímaváltozás hatásainak mérséklése szempontjából jelentősen megnőtt. • Kevés az erdő	környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása, az R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése és a T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán) területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását. A különböző rendeltetésű kertek, parkok, erdők, sétányok és térfásítások a lakosság megfelelő zöldfelületi ellátását biztosításához, a település területén való rendezett térbeli elosztására, ill. az egyes elemek közötti funkcionális kapcsolatok kialakítása szükséges, azaz aváros többi funkcionális területi rendszeréhez hasonlóan a zöldfelületek együttesét is szükségszerűen rendszerré kell szervezni. Ehhez segítség és szükséges a Zöldfelületi kataszter létrehozása, Fásítási program kidolgozása, Összefüggő egységes zöldfelületi rendszer kialakítása, A zöldfelület-gazdálkodási feladatok megtervezése.
11. A síkvidéki területek aszályra hajlamosak. klímaváltozás hatására a térség vízgazdálkodási helyzete gyorsan romlik.	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése és a T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán) területi célokhoz tartozó intézkedésekkel segíti a konfliktus feloldását. A vízgazdálkodási problémáinak átfogó rendezése; Vízutánpótlás, vízviisszatartás. A megváltozott éghajlati feltételekhez való gazdálkodási formák elterjesztése. A mezőgazdasági termékszerkezet átalakítása. A klímaváltozás hatására a térségben az átlagnál nagyobb mértékű felmelegedés ellensúlyozása.

12. Erózióknak kitett területek nagy kiterjedése	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázs-hegy komplex fejlesztése és a T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán) területi célokhoz tartozó intézkedésekkel is segíti a konfliktus feloldását. Az erózióknak kitett területeken kiemelt figyelmet kell fordítani a talajok megkötésére, közte az erdősítésre vagy legalább a talajborítottságot biztosító cserje-, gypsintű növényzet megtartására, telepítésére. Az erózióknak kitett és mezőgazdaságilag művelt területeken a talaj degradáció veszélyének csökkentése a cél a művelés szintvonalakkal párhuzamosan (lejtésirányra merőlegesen) végzésével vagy teraszozással
13. Az energiafelhasználás szerkezetváltása	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet és az Á2: Versenyképes helyi gazdaság átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása, az R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása, az R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése, az R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázs-hegy komplex fejlesztése és a T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán) területi célokhoz tartozó intézkedésekkel is segíti a konfliktus feloldását. Az energia felhasználás csökkentése illetve annak hatékonyságának növelése. A globális fosszilis energiafelhasználásának csökkentése, megújuló

	energiák arányának növelése. A zöld energia előállítás, az annak felhasználását lehetővé tevő technológiák kifejlesztése, gyártása területén működő vállalkozások fejlesztéseinek kiemelt támogatása. A megújuló energiák széleskörű, komplex hasznosítása a területi adottságoknak megfelelően. Lakosság-, közületi-, és gazdasági energiafelhasználási szemlélet változtatása. Intelligens energiaellátó és elosztó hálózatok, decentralizált-, helyi energetikai rendszerek létrehozása, a meglévők átalakítása.
14. A közműháló csökkenésének üteme lelassult. A szennyvízgyűjtés és -kezelés problémájának megoldatlansága, valamint a keletkezett szennyvizek jelentős hányadának még ma is kezeletlenül a talajba szikkasztása.	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet és az Á2: Versenyképes helyi gazdaság átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése és a T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán) területi célokhoz tartozó intézkedésekkel is segíti a konfliktus feloldását. Szennyvízelvezetés fejlesztése, a rákötési arány drasztikus növelése és a szennyvíz-kezelés kapacitásának és a tisztításra kerülő szennyvizek növelése. A csatornázatlan területek esetében csatornahálózat kiépítése.
15. Jelentős az illegálisan lerakott hulladékok elterjedése	A koncepció az Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet átfogó-, az R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése, az R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése, az R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása, az R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása, az R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása, az R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása című részcélokkal, illetve a T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése és a T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

	területi célokhoz tartozó intézkedésekkel is segíti a konfliktus feloldását. Az illegális hulladéklerakás megakadályozása, meglévő lerakók felszámolása. Azoknak a fejlesztéseknek, intézkedéseknek a preferálása, amelyek elősegítik a keletkező hulladékok mennyiségének csökkenését. A hulladék felhasználási és újrahasznosítási arányának növelése. Lakossági szemléletformálás, amely kiterjed a tudatos vásárlásra és fogyasztásra, a hulladékok szelektív gyűjtésére már a háztartásokban, az újrahasznosított anyagokból készült termékek preferálására, a környezetbarát technológiák előnyben részesítésére.
--	---

3.5 A FENNÁLLÓ KONFLIKTUS ALAKULÁSA A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ KAPCSOLÓDÓ CÉLJAINAK MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN

Monor vonzó táji helyzete, környezete, táji- természeti értékei is tájhasználati konfliktus-forrást rejtenek, mert a város fejlesztése szempontjából, nem csak értéként lehet rájuk támaszkodni, hanem korlátozó tényezők is területhasználat szempontjából.

Településfejlesztést befolyásoló fennálló konfliktus	A fennálló konfliktus alakulása a Településfejlesztési koncepció kapcsolódó céljainak meg nem valósulása esetén
TSZT területfelhasználási besorolásból adódó konfliktusok	
1. PmTrT térségi területfelhasználási kategóriák közül elsősorban az erdőtérsegre vonatkozó előírások igazolása ütközik nehézségbe. A Hatályos TSZT nem felel meg az OTrT-nek és a PmTrT-nek.	KÖRNYEZETI hatásai: Romlik a területeken a biodiverzitás, fokozódnak a klímaváltozás hatásai, a nagy burkolt felületű, beépített településrészekben fokozódik a hőszigetetés. TÁRSADALMI hatásai: A kedvezőtlen klimatikus életfeltételek költséges (intenzív hőszigetelésű, állandó hűtésű) lakás- és munkahely üzemeltetési formákat igényelnek. A tehetősek kihelyezik lakóhelyeiket a távolabbi zöldövezeti térségekbe, mely által a munkába járás távolsága megnövekszik, a közlekedéssel töltött idő növekszik, a regenerálódásra jutó idő csökken. A forgalom növekedésével a levegő szennyezettsége emelkedik, a stressz és a szennyezet levegő együtthatásaként az egészségkárosodás fokozódik.
2. Péteri közigazgatási határnál lévő gazdasági terület ökológia folyosó övezetét is érinti.	
3. Monorierdő közigazgatási határánál a TSZT-n pontosítandó a területfelhasználás az Ökológia folyosó lehatárolása miatt.	

	GAZDASÁGI hatásai: A fenntartható mező- és erdőgazdálkodás, valamint a sokoldalú tájgazdálkodás lehetőségének csökkenése mellett ellehetetlenülhet a turizmus fejlesztésének néhány fontos alapja. Mind a biodiverzitás csökkenése, mind a vadállomány romlása, mind a negatív tájképi változás hatására a turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások és feldolgozó ipar gazdasági teljesítménye csökkenne. A tartózkodási idő folyamatos csökkenése a kereskedelmi szálláshelyeken, valamint a magán szálláshelyek vendégforgalmának és vendégéjszakák számának az elmúlt években tapasztalt csökkenő tendenciája folytatódna. A turizmus kedvező gazdasági hatásai megszűnnének. Az innováció térnyerésének esélye csökkenne, a „zöld technológiákat” fejlesztő vállalatok letelepítése; az intelligens városok fejlesztésében aktív technológiai és szolgáltató cégek letelepítése, pilot-projektek indítása nehezebbé válik.
Területhasználatból adódó konfliktusok	
4. Strázsahegy „lakóterületté” válása. Monor a Kunsági Borvidék borvidéki települése. Ezen belül a Cegléd-Monor-Jászsági körzet, Monori alkörzetébe tartozik. Az OTTr 8. § (1) szerint: <i>Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.</i>	KÖRNYEZETI hatásai: Folytatódik, bár várhatóan kisebb mértékben, mint az elmúlt évtizedben, a mezőgazdasági termőterületek csökkenése. A város szétterülése csökkenti a környezet fenntarthatóságát. A beruházói érdekeket túlzó mértékben előtérbe helyező területfejlesztések veszélyeztethetik a természeti értékeket. TÁRSADALMI hatásai: A városok gyűrűjében engedélyezett, mégis kialakulása tekintetében spontán, megjelenésében heterogén és szélsőséges minőségű területhasználat jön létre, mind a munkahelyeket nyújtó, mind pedig a lakóterületeket teremtő fejlesztések esetében. A lakónépesség szegregációja folytatódik részben a városi életformából kimenekülő luxus-lakóparkok otthonteremtői, részben városi életformából kiszoruló, a féllegális külterületi lakásformára kényszerülő kitelepülők, illetve reménykedő bevándorlók között. GAZDASÁGI hatásai: A gazdaságterület-túlkínálat miatt a legtöbb esetben az ágazatok területeinek csökkenésével feleslegesen tovább romlik a mezőgazdasági beruházások aránya. Csökken az
8. A művelhető területek kiterjedése a beépítések növekedésével csökkennek.	

	ágazatban foglalkoztatottak, növekszik a munkanélküliek száma. A területek átstrukturálódása nem mindig jelent érdemi területfejlesztést, azaz, csak kevés esetben van jövedelemtermelő és versenyképesség-növelő hatása. Sok esetben a meglévő mező-, vagy erdőgazdálkodási tevékenység is rendelkezik ugyanazzal vagy nagyobb jövedelemtermelő és versenyképesség-növelő hatással, és kisebb beruházási költséggel nagyobb hatékonyság volna elérhető. A feldolgozóiparban a beruházások volumenindexében az eddigi jelentős visszaesés tovább folytatódik, növekszik a munkanélküliek száma, elmarad az innováció.
5. Monoron a tanyák kialakulásakor a járszághoz képest is példaértékűen sok gazdálkodási határt jelölő fasor, mezsgyesáv és erdősáv volt. Ezek jelentős része megszűnt, pedig a termőföldeket erősen károsítja a szélerózió, amely fokozott veszélyt jelent a nagyüzemi óriás táblák kialakítására.	KÖRNYEZETI hatásai: Az erózió által károsodó területeken tovább csökken a termőréteg vastagsága, és tovább romlik a termőföld minősége. TÁRSADALMI hatásai: A rossz minőségű föld, a kedvezőtlen termőhelyi adottság nem nyújt megélhetést az ott élőknek.
6. A beépült területek széle, elsősorban az új lakóterületek csak délen, csak részben védettek a szélről, és a szél által felkavart por és hóhordástól.	GAZDASÁGI hatásai: Beavatkozás nélkül tovább fokozzák az erózió hatásait, aminek következtében mind a termesztésre alkalmas mezőgazdasági, mind az erdőgazdálkodásra alkalmas területek mérete csökken, a gazdálkodás nehezebbé, költségesebbé válik.
12. Erózióknak kitett területek nagy kiterjedése	Havária esetek száma megnövekedhet, ami jelentős károkat okozhat. A társadalom, gazdaság, környezet hármassága tekintetében a környezetre helyezett hangsúly figyelmen kívül hagyása esetén folyamatosan romlana úgy a gazdaság, mint a társadalom fejlődésének feltétele.
7. Volt mezőgazdasági majorok leromlása, kihasználatlansága miatt tájképben való megjelenésük	KÖRNYEZETI hatásai: A talaj minőségének további romlása. A természeti erőforrások nem hatékony kihasználása. Nem valósítható meg a fenntarthatóság.
9. Mezőgazdasági növénytermesztésből és állattartásból adódó talajkárosítás, Területi potenciálokba nem illeszkedő művelési ágak.	TÁRSADALMI hatásai: Ha nem épül a helyi gazdaság helyi szaktudásra, vagy nem idézi elő annak fejlesztését, s ha a mezőgazdasági területek hasznosítása nem adottságainak leginkább megfelelő módon történik, akkor nem lesz hatékony és biztonságos a gazdasági tevékenység. A megélhetésnek nem lesz kiszámítható bázisa a helyi gazdaság, nem szolgálja a lakosság helyhez kötődését, nem biztosítja helyi társadalom

	felemelkedését. Létrejön az identitás-vesztés mind a lakóhellyel, mind pedig a munkával kapcsolatosan. GAZDASÁGI hatásai: Kiegyensúlyozott, fenntartható térszerkezet nélkül, sem mint vonzó élettér, sem mint kulturális, gazdasági erőközpont nem tud Monor a jelenlegi pozícióját javítani. A jelentős beruházási és fenntartási költségek mellett nem növekszik a jövedelemtermelő képesség és a versenyképesség. Elmarad az innováció, a fenntartási költségek növekedése miatt csökken az ágazatban foglalkoztatottak száma. A feldolgozóipar termelékenységének csökkenésével, a beruházások és a piac is csökken, importból pótolta alapanyagokból készült termékek veszik át a hazai (magyar) termékek helyét. A mezőgazdasági ágazatra épült szolgáltatási ágazatok megszűnnek vagy átalakulnak.
10. A zöldfelületi rendszer elemei nem megfelelő mennyiségűek és nagyságúak, a meglévők hiányosan, vagy egyáltalán nem töltik be szerepüket. Hiányos az elemek között a kapcsolat, nem mutat egységes képet. • Több, kihasználatlan közterületi zöldfelület áll rendelkezésre a zöldterületi fejlesztésre, közpark, játszótér kialakítására. • A központ főutcáinak kivételével csaknem az egész városban hiányoznak az árnyat adó fasorok, amelyek jelentősége a klímaváltozás hatásainak mérséklése szempontjából jelentősen megnőtt. • Kevés az erdő	KÖRNYEZETI hatásai: Fokozódnak a klímaváltozás hatásai, a nagy burkolt felületű, beépített településrészek fokozódik a hőszigetelés. TÁRSADALMI hatásai: A kedvezőtlen klimatikus életfeltételek költséges (intenzív hőszigetelésű, állandó hűtésű) lakás- és munkahely üzemeltetési formákat igényelnek. A városközponti zöldterületek hiánya a lakosság mindennapi rekreációs igényeit nem képes szolgálni. A városokban egyre inkább a költségesebb, zárt téri, teremsportok és művi környezetű „wellnessek” kínálata jön létre. Nő az energiafelhasználás. Növekszik az egészségügyi ellátások száma, az egészségügyi ellátási rendszer költségei jelentősen növekednek. A tehetősek kihelyezik lakóhelyeiket a távolabbi zöldövezeti térségekbe, mely által a munkába járás távolsága megnövekszik, a közlekedéssel töltött idő növekszik, a regenerálódásra jutó idő csökken. A forgalom növekedésével a levegő szennyezettsége emelkedik, a stressz és a szennyezet levegő együtthatásaként az egészségkárosodás fokozódik. GAZDASÁGI hatásai: A magas hozzáadott értékű feldolgozóipar, a magas technológia- és tudástartalmú szegmenseinek letelepítése, illetve a már működő vállalkozások további fejlesztéseinek elérése nem lehetséges megfelelő környezet nélkül. A klímaváltozás során

	fokozottabban terhelt településrészek környezetminőségének javítása nélkül az ilyen cégek letelepítése, illetve fejlesztése nehézkes, vagy lehetetlen
11. A síkvidéki területek aszályra hajlamosak. klímaváltozás hatására a térség vízgazdálkodási helyzete gyorsan romlik.	KÖRNYEZETI hatásai: Elsivatagosodási folyamat felgyorsulása. Következtében csökken a területek növényzettel való borítottsága, ami talajdegregációs folyamatokat indít el (szélerózió). A parlagon hagyott területeken allergén gyomnövények megjelenése közegészségügyi problémákat is okoz. TÁRSADALMI hatásai: Közvetlen hatás - a területen a megélhetési lehetőségek csökkennek, elnehezülnek, az életkörülmények romlanak, melynek következtében az aktív, mobilabb társadalmi rétegek a kedvezőbb feltételeket biztosító térségbe költöznek, a lakosság korösszetétele romlik. Közvetett hatás - Nem indulnak meg olyan speciális képzési programok, melyek a probléma megoldásához, végrehajtásához fontosak: • Nem történik meg a humánerő célzott fejlesztése. • Nem jön létre az intézményfejlesztése, a megfelelő jogi háttér kialakítása. • Nem alakulnak ki a speciális társadalmi, szociális, infrastrukturális és ellátási probléma-megoldási módszerek, eszközök. GAZDASÁGI hatásai: Az éghajlatváltozás következtében a felmelegedés hatására a területi és az időbeli szélsőségek fokozódnak, ez csökkenti a hasznosítható készleteket és növeli a külföldről érkező vizek mennyiségével szembeni kiszolgáltatottságot mind a mezőgazdaságban, mind az erdőgazdálkodásban, mind a halászatban, mind az élelmiszeriparban. A kisvízfolyásokon tározás nélkül gyakorlatilag nem lesz felhasználható készlet a nyári időszakban öntözésre, ugyanakkor a vízvisszatartás egyébként sem kedvező hidrológiai feltételei romlanak, a növények gyökérzónája nem kap elegendő vizet. Jelentősen növekedhet az öntözés és a halastavak vízigénye (ez elérheti akár az 50%-ot is), ugyanakkor ennek az igénynek a kielégítése a csökkenő vízkészletek miatt beavatkozások nélkül nem biztosítható.). Tovább nehezül az egyébként

	kívánatos öntözéses gazdálkodás feltételeinek megteremtése. A meglévő erdők kiszáradnak, új erdőtelepítés szinte lehetetlenné válik, az erdőgazdálkodás ellehetetlenül. A hagyományosan termesztető növények nem élnek meg, új – ismeretlen – fajták termesztését kell bevezetni, új technológiát kell alkalmazni. Szélsőséges esetben összeomolhat a mezőgazdasági termesztés, termelés. A biodiverzitás csökkenésével a helyi termelés-feldolgozás-fogyasztás egységét működtethető rendszerek ki sem alakulnak, a kialakulóban lévő rendszerek felborulnak. Romlanak a térségi önellátás és megélhetés feltételei. Csökken a növénytermesztés, a feldolgozóipar súlya, a növénytermesztésben, a feldolgozó iparban foglalkoztatottak száma. Növekszik a munkanélküliek száma. Nem valósul meg az innováció. Az értékesítés (kiskereskedelem, „city logisztika”) a város keresletét sem lesz képes kielégíteni.
13. Az energiafelhasználás szerkezetváltása	KÖRNYEZETI hatásai: A légtérbe fajlagos több légszennyező anyagot juttató energiahordozók felhasználása következtében növekszik a levegő szennyezettsége. Az üvegházhatású gázok kibocsájtásának növekedése, üvegházhatás erősödése. TÁRSADALMI hatásai: A városban élők egészségi állapota romlik, a halandóság fokozódik, az élve születések száma csökken. Az egészségkárosodás nagyobb esélye miatt a lakosság munkaképessége csökken, a megbetegedések gyakorisága révén az ellátásra szorulóak száma növekszik, mind nagyobb terhet jelentően a helyi- és az államháztartás számára. Az energia-felhasználók (ipari, lakossági fogyasztók) tudatában nem történik meg a gazdaságosságot és környezet védelmét eredményező szemléletváltás nem történik meg, s így az egyre drágább energiát továbbra is pazarló módon, a környezetet továbbra is terhelően használják. GAZDASÁGI hatásai: Jelentős szerkezetváltásnak nélkül a gazdasági teljesítmény erősödése – a termelés, a vásárlóerő, az innováció és a tudástartalom növelése, a versenyképességet

	javító piaci pozíciók és lehetőségek kihasználása és kiszámíthatósága – elmarad, a gazdaság lemarad.
14. A közműolló csökkenésének üteme lelassult. A szennyvízgyűjtés és -kezelés problémájának megoldatlansága, valamint a keletkezett szennyvizek jelentős hányadának még ma is kezeletlenül a talajba szikkasztása.	KÖRNYEZETI hatásai: A közcatornába nem vezetett szennyvizek szennyezik a talajt, a földtani közeget, a felszín alatti vizeket. Mivel az ivóvíz döntő része felszín alatti kutakból származik, veszélyeztetik az ivóvízkészlet minőségét. TÁRSADALMI hatásai: A környezetet érő elsődleges káros hatás, az ivóvízkészlet minőségének romlása kihat az élővilág, s benne az ember életfeltételeire. Az ivóvízkészlet minőségromlásával arányosan a helyi lakosság egészségi állapota is romlik, a területen állandó lakhellyel a jövő nemzedékének létfeltételei megkérdőjeleződnek. GAZDASÁGI hatásai: A város kedvező geográfiai-, logisztikai-, természeti-, demográfiai adottságait mellett is szükség van tudatos befektetés ösztönző politikára, azonban a környezet minőségének romlásával nem valósítható meg a helyi gazdaság erősítése. Az agrárium jelenlegi teljesítménye tovább csökkenne, ami a helyi gazdaság más szegmenseiben is továbbgyűrűzne, így a szolgáltatások széles körében, a feldolgozóipari kapacitások leépülésében, a helyi termékek iránti kereslet csökkenése erősödne.
15. Jelentős az illegálisan lerakott hulladékok elterjedése	KÖRNYEZETI hatásai: A talaj, a földtani közeg, a felszín alatti vizek szennyezése, a vízbázisok veszélyeztetése. Kedvezőtlen tájképi hatás. TÁRSADALMI hatásai: A lakosság fogyasztási szokásaiban, a jövő nemzedékének érdekeit is figyelembe vevő, a környezet megóvását előtérbe helyező szemléletében nem történik változás. Ha elmaradnak a preventív intézkedések, s a lakossági szemléletformálás nem jön létre, akkor az ökoszisztémában meginduló káros folyamatok károsan hatnak a társadalom egészségi állapotára is. GAZDASÁGI hatásai: Az innováció térnyerési esélyének csökkenése mellett romlana a helyi gazdaság hitelessége is. A fenntartható mező- és erdőgazdálkodás, valamint a sokoldalú tájgazdálkodás lehetőségének csökkenése mellett ellehetetlenülhet a turizmus fejlesztésének néhány fontos alapja. Mind a biodiverzitás

	csökkenése, mind a vadállomány romlása, mind a negatív tájképi változás hatására a turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások és feldolgozó ipar gazdasági teljesítménye csökkenne. A tartózkodási idő folyamatos csökkenése a kereskedelmi szálláshelyeken, valamint a magánszálláshelyek vendégforgalmának és vendégéjszakák számának az elmúlt években tapasztalt csökkenő tendenciája folytatódna. A turizmus kedvező gazdasági hatásai megszűnnének.
--	--

3.6 A KONCEPCIÓ CÉLJAINAK MEGVALÓSULÁSA ESETÉN A KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTBÓL KÖZVETETT VAGY KÖZVETLEN NEGATÍV HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK FELTÁRÁSA

Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

Á2: Versenyképes helyi gazdaság

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Ellentételezés nélküli környezeti terhelést eredményező a fejlesztések történhetnek. Az ágazati fejlesztések közül a turisztikai fejlesztések, amelyeknek alapfeltétele, hogy szép táji környezetben valósuljanak meg, védett természeti környezetben a természeti értékek károsodásával járhatnak.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: Környezetvédelmi beruházások a káros hatások csökkentésére. Védett természeti környezetben történő turisztikai csak „szelíd turizmus” folytatható, a károkozás minimalizálásával és ellentételezésével

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Elvonhatja a figyelmet, s az erőket a hátrányos, leszakadó területektől, melynek következtében az elmaradott városrészek teljesítőképessége stagnálhat, vagy fokozódik a városrészek között fennálló gazdasági különbség.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: A versenyképesség fokozása olyan módon történik, hogy az legalább áttételesen összekapcsolódik a stagnáló, vagy leszakadó területek gazdaságának újraélesztésével, vagy a városrészben élők felemelkedésével.

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása. Az aktív és termelékeny vállalkozások növekedésével kialakuló bérverseny kizorító hatást gyakorolhat az alacsony bérre, munkaerővel kapcsolatos költségekre építő, változásra nem képes vállalkozásokra.

A cél elérése a gazdasági teljesítmény erősödését – a termelés, a vásárlóerő, az innováció és a tudástartalom növelését, a versenyképességet javító piaci pozíciók és lehetőségek kihasználását és

kiszámíthatóságát – jelentős szerkezetváltást jelent. A cél megvalósulása jó esélyt teremt a tudás kiterjedt hasznosítására, ami a termelékenység fenntartható növelésének az alapja. A magas hozzáadott értékű tevékenységek és a termelékenységre alapozott versenyképesség térnyerésével erősödik a gazdaság stabilitása, mivel a termelő és szolgáltató tevékenységek kötődése erősebb a megye, illetve a metropolisztárság gazdaságához. A szerkezetváltásnak köszönhetően oldódik a gazdaság dualitása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: — megelőzése: Az oktatás és képzés, valamint a KKV-k támogatása, a duális gazdaság alapját jelentő termelékenységi különbség mérséklése, a vállalkozások finanszírozásának fejlesztése.

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Az új közlekedési nyomvonalak mentén nő a környezet terhelése (elsősorban levegőszennyeződés és új zajhatás). A nyomvonalak érinthetnek értékes vagy védett természeti területeket, értékes élőhelyek területének csökkentésével, megszüntetésével járhatnak.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: Tervezés során a környezetet legkevésbé terhelő nyomvonal kiválasztása. Tudatosan törekedni kell arra, hogy védett területeket, európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket, védett élőhelyeket a fejlesztések elkerüljenek, ill. a lehető legkisebb mértékben érintsenek, veszélyeztessenek. Amennyiben ez elkerülhetetlen, az ellentételezés meghatározása. Az engedélyeztetési eljárás során a káros hatások elkerülésének, csökkentése módjának meghatározása.

A környezetre kevésbé károsító hatást kifejtő járművek használata, környezetkímélőbb közlekedési módok használata.

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: A multinacionális jelenségek elterjedése a helyi közösségek erősödése ellen hat. A globalizálódás veszélyei a helyi sajátosságok, értékek felolvasáshoz vezethet, káros környezeti hatások megjelenése következtében az állandó helyben lakást nyújtó és a rekreációs területek értékcsökkenését eredményezheti.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: A helyi identitás fokozása, közösségépítés, belső kapcsolatok erősítése, tradicionális gazdálkodás értékeinek tudatosítása, megőrzése. A tranzit jelleg fokozódása következtében a társadalmi környezetet érő terhelő hatásokat kompenzálni kell, a káros hatásoktól védeni kell.

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Egyes rétegek szempontjából lehet negatív hatás, ha a térségi szereplők csak célzottan és szelektáltan jutnak az intézményesült együttműködés lehetőségéhez, az intézményfejlesztés nem fedi le a város valamennyi társadalmi rétegigényét.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: A térségi szereplők és azok együttműködési lehetőségeinek igényfelmérés alapján kell a kialakítást megvalósítani. Nem előzhetik meg a helyi lakossági érdekek érvényesülését a külső kapcsolatteremtés szempontjai, a belső- és a külső érdekközösségek, a különböző társadalmi csoportok összehangolt fejlesztése szükséges, nem lehet mérlegelés tárgya a szociális háló megerősítése vagy a gazdasági fellendülés feladatai közötti választás.

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Ellentételezés nélküli környezeti terhelést eredményező a fejlesztések történhetnek. Az ágazati fejlesztések közül a turisztikai fejlesztések, amelyeknek alapfeltétele, hogy szép táji környezetben valósuljanak meg, védett természeti környezetben a természeti értékek károsodásával járhatnak.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: Környezetvédelmi beruházások a káros hatások csökkentésére. Védett természeti környezetben történő turisztikai csak „szelíd turizmus” folytatható, a károkozás minimalizálásával és ellentételezésével.

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Ellentételezés nélküli környezeti terhelést eredményező a fejlesztések történhetnek. A térségben a környezeti terheléssel érintett területek nagyobb kiterjedésűvé válnak.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: A környezeti hatások minimalizálására törekvő tervezés, környezetvédelmi beruházások a káros hatások csökkentésére.

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: A foglalkoztatottak összetétele változatos, és nagy számban vesz fel alacsonyabb képzettséggel bíró munkaerőt. Az alacsony belépési küszöb, valamint a sokszínű kereslet miatt az ágazat fejlődése hozzájárul a társadalmi mobilitás erősítéséhez, a munkaképes korú lakosság megtartásához, vonzásához, a város lélekszámának növekedéséhez, ezáltal elégtelen lehet a társadalmi, oktatási, egészségügyi és szociális rendszer ellátóképessége.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: A foglalkoztatás növekedése igényli a társadalmi és szociális, egészségügyi hálózat erősítését.

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: A stratégiai cél a fejlesztésre kijelölt területek intenzív használatával valósulhat meg, potenciálisan növeli a környezeti terhelést, valamint jelentős munkaerőigénnyel bír, azaz versenyt támaszt más ágazatokkal, tevékenységekkel szemben. A koordinálatlan ingatlanfejlesztés közvetlen kockázatot jelent, amennyiben a fejlesztési tervek, projektek nem kellően megalapozottak és nem is tarthatóak fenn. A területhasznosítás kiterjedésével a mezőgazdaság, a rekreációs szolgáltatások, illetve általában a helyi gazdaság egyes szereplőit nyomás alá helyezheti a gazdasági területek kiszorító hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: Koordinált ingatlan- és térségfejlesztés, nagyobb önkormányzati és állami szerepvállalás. Aktív munkaerőpiaci szolgáltatások fejlesztése.

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R7: A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Az új közlekedési nyomvonalak mentén nő a környezet terhelése (elsősorban levegőszennyeződés és új zajhatás). A nyomvonalak érinthetnek értékes vagy védett természeti területeket, értékes élőhelyek területének csökkentésével, megszűnésével járhatnak.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: Tervezés során a környezetet legkevésbé terhelő nyomvonal kiválasztása. Tudatosan törekedni kell arra, hogy védett területeket, európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket, védett élőhelyeket a fejlesztések elkerüljenek, ill. a lehető legkisebb mértékben érintsenek, veszélyeztessenek. Amennyiben ez elkerülhetetlen, az ellentételezés meghatározása. Az engedélyeztetési eljárás során a káros hatások elkerülésének, csökkentése módjának meghatározása. A környezetre kevésbé károsító hatást kifejtő járművek használata, környezetkímélőbb közlekedési módok használata.

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

Megvalósulásának negatív KÖRNYEZETI hatásai: Nincs negatív környezeti hatása.

A negatív környezeti hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív TÁRSADALMI hatásai: Nincs negatív társadalmi hatása.

A negatív társadalmi hatások kiküszöbölése: —

Megvalósulásának negatív GAZDASÁGI hatásai: Nincs negatív gazdasági hatása.

A negatív gazdasági hatások kiküszöbölése: —

3.7 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ JAVASLATOK VÁRHATÓ HATÁSAINAK ELŐREJELZÉSE ELEMZÉSE AZOK MEGVALÓSULÁSA ÉS MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN

A Településfejlesztési Konceptió helyzetfeltárása során részletesen értékelésre került a város jelenlegi környezeti állapota, feltárásra kerültek a környezeti konfliktusok.

3.7.1 A TERMŐFÖLD MENNYISÉGÉRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A területfejlesztések nagy része zöldmezős beruházásként valósult meg, a beruházói szándékok érvényesítésével, sok esetben háttérbe szorítva a közérdeket.

A termőföld mennyiségi védelmével kapcsolatos célkitűzéseket elsősorban a Településfejlesztési koncepció a térszerkezet fejlesztését és kiegyensúlyozását célzó:

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet,

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése,

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése,

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása,

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése,
átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

A termőföld mennyiségi védelmét szolgálja a tervezett, koordinált, komplex fejlesztés, amely során a lakó- és a gazdasági övezetek tudatos kijelölése és megvalósítása, takarékos területhasználat valósul meg a természeti környezet megőrzése, a város élhetőségének, a városi adottságok fenntartható módon történő kiaknázásának érdekében. Ennek érdekében a Településfejlesztési koncepció a városok indokolatlan szétterülésének elkerülését célozza meg. Szigorú szabályokhoz kötött területfelhasználást tűz ki célul, amely révén a termőföld, a természeti értékek védelme érdekében a gazdaságfejlesztés, a lakóövezetek fejlesztése elsődlegesen csak terület-rehabilitációkkal lehetséges, zöldmezős fejlesztések csak településrendezési eszközökben kijelölt területeken valósulhat meg.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: a fejlesztési területek csak indokoltan és csak a szükséges mértékben nem vesznek igénybe termőterületeket.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: folytatódik a területek mezőgazdasági művelésből való kivonása. A fejlesztések zöldmezős beruházásokként valósulnak meg, elsősorban a befektetői szándékok szerint, a települések belső, újrahasznosítandó területei helyett.

3.7.2 A TALAJ MINŐSÉGÉRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A város talajadottságai változatosak. A talajok termékenységét a dombvidéki mezőgazdasági területek talajainak – éppen a művelés következtében felgyorsult – lehordása (erózió), valamint a homokvidékek anyagának szél általi mozgatása, folytonos áthalmozása (defláció) befolyásolja. A termőföldet fenyegető veszély a kiszáradás, a felszín alatti vizek mélyebbre húzódásának következtében.

Köszönhetően egyrészt a korszerűbb technológiáknak, a jogszabályi kötelezettségeknek és a környezettudatosság térnyerésének, a környezetkárosítás mértéke mára számottevően csökkent. A korábban kialakult szennyezett területeken a szennyezés felszámolása és a területek rehabilitálása megtörtént.

A talaj minőségének védelmével kapcsolatos célkitűzéseket elsősorban a Településfejlesztési koncepció a térszerkezet fejlesztését és kiegyensúlyozását célzó:

- Á3:** Vonzó és élhető kisvárosi környezet,
- R2:** Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése
- R3:** Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R11:** Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése
- R13:** Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

A Településfejlesztési koncepció kiemelten kezeli a termőföld védelmét, annak tudatában, hogy a minőségi termőföld korlátozottan áll rendelkezésünkre és nem bővíthető, ezért védelme elsődleges cél a jövő generációinak szempontjából. Ezért célkitűzései között szerepel a természeti potenciálját képező termőföld minőségének védelme, termékenységének megőrzése és javítása, a mezőgazdasági területek agro-ökopotenciáljának megőrzése és növelése érdekében cél a területre legalkalmasabb művelési ág

megválasztása, a parlagterületek visszaszorítása, újra művelés alá vonásának támogatása, a vegyszerfelhasználás a szükséges minimumra való csökkentése. A célokhöz kapcsolódó feladatok között kerül megfogalmazásra az erózióknak kitett és mezőgazdaságilag művelt dombos területeken a talaj degradáció veszélyének csökkentése.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: biztosítható a termőföldek termőhelyi adottságainak megfelelő mezőgazdasági hasznosítása, a termőföldek minőségi védelme, megakadályozható a talajokat érő degradációs folyamatok.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: a talajokat érő degradációs folyamatok következtében az érintett területeken tovább vékonyodik a termőréteg vastagsága. Egyes területeken, különösen a város déli részén folytatódik az aszályosodás folyamata.

3.7.3 A FÖLDTANI ÉS ÁSVÁNYVAGYONRA

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

Monor ásványkincsekben szegény. Az építőiparban használatos anyagok közül azonban bányásztak homokot, építési kavicsot. Feltárás alatt áll a szénhidrogén mennyisége.

A Településfejlesztési koncepcióban fejlesztési irányok nem fogalmaznak meg ágazati fejlesztési irányokat, különösen nem az építő- és építőanyag ipari célokat.

A földtani és ásványvagyonnal kapcsolatos célkitűzéseket a Településfejlesztési koncepció általánosan fogalmazza meg a:

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet,

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

átfogó és részcélokkal. Konkrét javaslatok, feladatok nem kerültek megfogalmazásra a dokumentumban.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A felszín alatti vizek szintjének további csökkenése, elszennyeződése, az érintett vízbázisok veszélyeztetése megakadályozható.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A felszín alatti vizek szintjének további csökkenése, elszennyeződése, az érintett vízbázisok veszélyeztetése prognosztizálható.

3.7.4 A LEVEGŐ MINŐSÉGÉRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A város levegőminősége tekintetében általánosságban elmondható, hogy a városi területeken nitrogén-oxidok és a szálló por (PM10) jelent problémát, különös tekintettel a nagyobb forgalmú útvonalak közelére vonatkozóan, de ennek ellenére a levegő tisztasága jó, vagy kiváló. A városra csak kisebb terheléssel üzemelő gazdasági létesítmények jellemzők, nem üzemelnek nagyobb légszennyező ipari üzemek (vegy-, és nehézipar, ill. hőerőművek). Erdősültségének mértéke alacsony, így levegőminőség szempontjából inkább átlagos légállapotú térségnek tekinthető (bár területrészenként ez rendkívül eltérő lehet. A közlekedési szennyezéseknek az elkerülő utak miatt a lakott területekről való kiszorítása általánosságban a légállapot javulását eredményezi. Ugyanakkor nem szabad eltekinteni attól a – ma már egyre inkább kimutatható – energiafelhasználási szerkezetváltásról, mely a gáz- és villamos energia drágulásának következményeképpen a fosszilis (szén és olaj) energiafelhasználásra tér át (és nemcsak a lakossági, hanem egyes gazdasági felhasználóknál is), főleg a szegényebb városrészekben.

A Településfejlesztési koncepcióban a levegő védelmét biztosító célkitűzéseket elsősorban

- Á3:** Vonzó és élhető kisvárosi környezet
- R2:** Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R5:** Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása
- R6:** A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése
- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása
- R9:** A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R11:** Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése
- R13:** Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

A célkitűzéseken túlmenően az energiagazdálkodás fejlesztésének, a települési környezet fejlesztésével, és a gazdasági fejlesztésre vonatkozó célkitűzések is levegő minőségének javulását eredményezik, magukban foglalják a környezeti levegő jelenleg jellemzően jó minőségének védelmét és megőrzését, a védendő lakó- és természeti környezetet zavaró új, ténylegesen illetve potenciálisan légszennyező források létesítésének megakadályozását. Az energiagazdálkodásra vonatkozóan szerepelnek a megújuló energiák arányának növelése, a zöld energia előállítása, az annak felhasználását lehetővé tevő technológiák kifejlesztése, gyártása területén működő vállalkozások fejlesztéseinek kiemelt támogatása, a megújuló energiák széleskörű, komplex hasznosítása a területi adottságoknak megfelelően, a lakosság-, közületi-, és gazdasági energiafelhasználási szemlélet változtatása.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: megőrizhető a város környezeti levegőjének jó minősége. A területek A közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó javaslatok Monor térségének közlekedési eredetű légszennyezését csökkenthetik, úgy mint a települések belterületét elkerülő útszakaszok kiépítése. A zöldfelületekkel tagolt térszerkezet kialakítása és fejlesztése a település átszellőzésének segítségével a levegő minőségének javítását, megőrzését eredményezi. Az energiagazdálkodásra vonatkozó célkitűzéseinek megvalósítása révén csökken az emisszió.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: egyes területrészekben a légszennyezés egészségügyi hatása felléphetnek, felerősödhetnek. A klímaváltozás kedvezőtlen hatása felerősödhet. Az átszellőző sávok beépítése esetén a település légcserejében kedvezőtlen változások lépnek fel, a légszennyezőanyagok feldúsulnak.

3.7.5 A VÍZRE (FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK MENNYISÉGE ÉS MINŐSÉGE)

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A városban az álló és folyóvizek minőségét leginkább a mezőgazdasági művelés és kommunális szennyvíz bevezetésének módja határozza meg. A vízfolyások tápanyagtartalma magas és bakteriológiai szempontból is szennyezett, annak ellenére, hogy egyes paraméterei javultak. Vízhőmérsékletük messze nem éri el a kívánatos szintet. A felszíni vizeket tekintve lassú javulás érzékelhető, a szennyvíztisztító telepnek és a szennyvízkezelés fejlesztési beruházásoknak köszönhetően.

A beépített területen a talajvíz nagyrészt a kommunális szennyvíz-szikkasztások következtében szennyeződött el (magas nitrát szennyezettség). A mezőgazdaság tevékenység során a műtrágyák, trágyák, valamint a gyom- és rovarirtó szerek felhasználási módja okoz sok helyen határérték közeli nitrát, ammónium és peszticid szennyezést.

A vízadó rétegeket a mélyebben (100-200 m) lévő, ún. rétegvizek alkotják. E kutakból nyert víz – általában – közvetlenül, előkezelés nélkül használható ivóvízként.

A jelentősebb közlekedési útvonalak csapadékvíz-elvezetése nem tekinthető jelentős veszélyforrásnak a keresztezett vízfolyásokra nézve.

A természeti-, táji adottságokból eredően egyaránt jelen vannak a csapadékvízzel és a belvízzel kapcsolatos problémák.

PM TFK célkitűzései: célkitűzéseket elsősorban a

A Településfejlesztési koncepcióban a vizek védelmét biztosító célkitűzéseket elsősorban

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

A feladatok közt szerepel a szennyvízelvezetés fejlesztése, a rákötési arány növelése, és a szennyvíz-kezelés kapacitásának és a tisztításra kerülő szennyvizek növelése, a tisztított szennyvíz öntözési célú hasznosításának elterjesztése, a tisztítatlan szennyvízbevezetések megszüntetése, továbbá a patakok, kis vízfolyások rendezetté tétele.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: a felszíni és felszín alatti vizek minőségében javulás következik be. A közműhálózat csökken. A kisvízfolyások rendezetté tétele vízvédelmi szempontokon túlmenően ökológiai és zöldfelület-hálózati szempontból is fontos.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: a szennyvizek egy része továbbra is szennyezi a talajokat és a felszín alatti vizeket, egyes helyeken a vízbázisok minőségét is veszélyeztetve. A rekreációs lehetőségek kihasználatlanok maradnak. A belvízzel veszélyeztetett területeken az egyre szélsőségesebb időjárási események miatt a belvízi védekezés nehézségei erősödnek.

3.7.6 A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS HELYZETÉRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A hulladékgyűjtés megoldott, azonban a hulladék hasznosítása, a válogatási kapacitás és a szelektív hulladékgyűjtés aránya elmarad a tervezett értékektől. Jelentős probléma az illegális hulladéklerakók gyakori előfordulása, a közutak, de főleg a vasútvonalak, vasúti pályatestek mellett felhalmozódó hulladék.

A Településfejlesztési koncepcióban hulladékgazdálkodás helyzetére irányuló célkitűzéseket elsősorban

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása
- R9:** A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R11:** Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése
- R13:** Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

Fejlesztési szándékként és intézkedésként kerültek megfogalmazásra a koncepcióban a keletkező hulladékok mennyiségének csökkenését, ilyen a hulladék felhasználási és újrahasznosítási arány növelését, a szelektíven gyűjtött és/vagy válogatott hulladékok minél hatékonyabb újrahasznosítását, az illegális hulladéklerakás megakadályozását segítő célok.

A lakossági szemléletformálást kiterjeszti a tudatos vásárlásra és fogyasztásra, a hulladékok szelektív gyűjtésére már a háztartásokban, az újrahasznosított anyagokból készült termékek preferálására, a környezetbarát technológiák előnyben részesítésére.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: a hangsúly a hulladékok keletkezésének megelőzésére tevődik át, ezáltal egyre kevesebb hulladékot kell lerakással ártalmatlanítani. Az illegális hulladéklerakások nemcsak a talaj és a felszín alatti vizek terhelését csökkentik, hanem kedvező tájképi változást is eredményez.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: a környezet terhelése, — elsősorban a talaj és a felszín alatti vizek — növekszik. Az illegális hulladéklerakók komoly veszélyeztető tényezők a vízbázis-védelmi területeken. A rendezetlenül lerakott hulladékok a tájképi adottságokat is jelentősen rontják.

3.7.7 A TÁJRA (TÁJSZERKEZET, TÁJHASZNÁLAT)

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A város természeti, táji arculatát a viszonylag kis területen nagy táji, természeti változatosság, sokszínűség határozza meg. A város kisebb részét borítják erdők, a rét-legelők aránya is kevés. A szántók aránya magasabb. A terület kedvező természeti adottságait elsősorban a mezőgazdaság hasznosítja, de rekreációs potenciálja is jelentős. Településfejlesztési-üdülési szempontból is fontos potenciált jelent a Strázsa-hegy. A kultur- és természeti táj harmóniájának hosszú távú megőrzése természet- és tájvédelmi, valamint turisztikai érdekből egyaránt nélkülözhetetlen.

A Településfejlesztési koncepcióban a hagyományos tájhasználat megőrzését is eredményezi, és a város fenntartható fejlesztésére irányul elsősorban:

- Á3:** Vonzó és élhető kisvárosi környezet
- R2:** Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R6:** A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése
- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R11:** Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése
- R13:** Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

a város ökológiai térszerkezet fejlesztésére vonatkozó célkitűzéseket az

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

átfogó-, és rész célok tartalmazzák.

Egyben mindegyik a kedvező táji adottságok megőrzését, ill. fejlesztését is segíti. A gazdaságfejlesztés ágazati célkitűzéseket nem tartalmaz, de az erdőgazdaság és kertészeti növénytermesztés erősítése a táj védelmét is szolgálja.

A fenntartható erdőgazdálkodás megvalósítása a tájgazdálkodás sokoldalú lehetőségének kihasználását, az ökológiai hálózat (puffer területeinek) erősítését, a biodiverzitás megtartását, az invazív fajok elleni védekezést; elterjedésük visszaszorítását, a turizmus egyes fejlesztési irányait pozitívan befolyásolják. (ökoturizmus, aktív turizmus, falusi turizmus, lovas turizmus, kerékpáros turizmus).

Kedvezőtlen hatások érhetik a tájat, a tájszerkezetet, az ökológiai hálózat sérülését okozhatják a közlekedési infrastrukturális fejlesztések; új közutak, új vasútvonal, új intermodális csomópontok, kerékpárutak megvalósítása (R1, R3, R4, R5, R8, R10). A tájképet kedvezőtlenül változtathatják meg a tájkaraktert nem hordozó épületekből álló területfejlesztések, pl: ipari épületek, de turisztikai létesítmények is okozhatnak tájképrombolást.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A fenntartható fejlesztésre irányuló célkitűzések lehetőséget teremtenek e térségi tájjeleg megtartására. Megvalósul a fenntartható erdőgazdálkodás. Az erdőterületek ökológiai hálózatban betöltött szerepe erősödik. A természeti értékekben gazdag területeken a turizmus az adott térség tájeltartóképeségéhez igazodva, a természeti értékek megőrzésével fejlődik.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: Fokozódnak a társadalmi, gazdasági és környezeti problémák, amely hatások eredményeképpen a táj is átalakul, a hagyományos, sajátos tájjeleg nem őrizhető meg. Az erdőterületek többértékű szerepkörüknek nem tudnak megfelelni, háttérbe szorul a ökológiai hálózatban a természeti értékek védelmében betöltött szerepük. A fenntarthatósági kritériumoknak nem megfelelően hasznosított erdőterület módosítja a táj jellegét is. Védett területeken a turizmus a természeti értékek visszafordíthatatlan károsodását okozhatják.

3.7.8 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZETRE, A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A város gazdag történeti hagyományai miatt védett településrészekben és régészeti lelőhelyekben is gazdag. Geográfiai helyzetéből adódóan, az ország régészeti emlékeinek szinte teljes vertikuma megtalálható az őskőkortól az újkorig. 3 db műemlék és több helyi védelem alatt álló objektum található a városban. A várost érinti a Csörsz-árok is, amely Dunakeszi határáról indul a Dunától, és halad végig a megye északi felén a Ny-K-i irányban több párhuzamos sávban.

A Településfejlesztési koncepcióban az épített környezet, kulturális örökség megőrzését is biztosítja

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

átfogó-, rész- és területi cél.

A takarékos területhasználat, és az épített és környezeti értékek megóvása, a területileg integrált, komplex örökségvédelmi, értékvédelmi beavatkozások ösztönzése, fenntartható hasznosítása a város kulturális örökségének megőrzését, komplex fejlesztését irányozza elő.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: Az értékek megőrzése, bemutatása színesíti a város és a térség turisztikai kínálatát is. A történeti települési területek lehatárolása, egyedi szabályozásainak megalkotása erősítheti a helyi lakosok identitását, a település megtartó-képességét.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A védelem tárgyát képező értékek megsemmisülhetnek, károsodhatnak. A régészeti értékek károsodhatnak, elpusztulhatnak. A települések értékes településrészei elveszíthetik egyedi jellemzőiket, sajátosságait.

3.7.9 AZ ÉLŐVILÁGRA (ÖKOLÓGIAI HÁLÓZATRA, VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEKRE, BIODIVERZITÁSRA, NATURA 2000 TERÜLETEKRE)

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A természetes növénytakaró és a talajviszonyok tekintetében a város differenciált. Nagyobb – északi, északkeleti – része a Monorról is elnevezett Monor–Irsai-dombság kistájban található, amely az Észak-magyarországi-középhegység nagytájon belül a Cserhátvidék tájegység része. A város közigazgatási határa azonban átnyúlik az alföldi Dunamenti-síkság részeként elterülő Pesti hordalékkúp-síkságra, és a Duna–Tisza közti síkvidék Pilis–Alpári-homokhátra. A kistájak mind domborzatilag, mind vízrajzilag, mind termőhely adottságaiban, mind növényborítottságában meghatározzák a természeti adottságokat.

Jelentős felületeket borítanak nyílt társulások, azok közül is a pusztafüves lejtős sztyeprétek. A város legnagyobb része kultúrterület, amelyen az egykori jellegzetes löszös erdőssztyepp-vegetáció jórészt teljesen visszaszorult, átalakult. A Monori (24.)-csatornától délre, Monorierdő határán, a csévharaszi településhatárhoz közel lévő gyepterület láprétként védendő.

A város természetes állatvilága az intenzíven hasznosított területektől távolabb, a zavarással kevésbé terhelt területekre húzódott vissza.

A csatornák menti szűk vizes területek madárvilága mégis gazdag. A város egyéb területein a környezeti terheléseket jobban tűrő fajok alkotják a különböző állattársulásokat.

Nemzetközi és országos jelentőségű természetvédelmi területtel nem érintett a település.

Helyi természetvédelmi oltalom alatt áll 1995-től a Forrás és környéke Természetvédelmi Terület. Kiterjedése: 12,18 hektár. Az ökológiai hálózat funkcionális elemei, övezetei közül az ökológiai folyosó elemei megtalálhatók a település területén, melyek a magterületek közötti kapcsolatot a sávos, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikokkal, láncolatokkal biztosítják. Ezek a városban a vízelvezető csatornák menti területek, a gyepterületek, valamint a meglévő erdők.

A Településfejlesztési koncepcióban az élővilág védelmét biztosító célkitűzéseket elsősorban

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

átfogó-, részcélok tartalmazzák.

Az élővilág, az ökológiai hálózat, a védett területek megóvására irányuló célkitűzéseket elsősorban az energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem részeként város ökológiai térszerkezetének fejlesztésével foglalkozó célokhoz kapcsolódó feladatok és intézkedések tartalmazzák.

A gazdaság dinamizálására vonatkozó célok között az erdőgazdaság oly módon történő fejlesztésre volna szükség, amely az erdők ökológiai hálózatban betöltött szerepük (puffer területeinek-nem puffer övezeteinek) erősítésével összhangban van, és az élővilágvédelmi, természetvédelmi szempontokkal összehangolt fejlesztésre irányul.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A város ökológiai hálózati rendszerének erősödik, megfelelően működnek, azaz méretük okán önfenntartókká és önszabályzókká válhatnak.

A műszaki nyomvonalas létesítmények esetében, — elsősorban közlekedési létesítmények — a nem kellő körültekintéssel megvalósuló nyomvonalak okozhatják az ökológiai folyosók megszakítását, élőhelyek fragmentációját és elszigetelődését.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: Az ökológiai hálózat nem egészül ki, nem erősödik, akár tovább gyengülve elpusztul. Romlik az országos ökológiai hálózat rendeltetésének hatékonysága.

3.7.10 A KÖRNYEZETI ZAJRA

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A városban a környezeti zajhelyzetét alapvetően a közúti közlekedés befolyásolja. Az egyes részeiben kialakult kedvezőtlen zajhelyzet miatt egyértelműen Budapest közelsége tehető felelőssé. A reggeli órákban (6-10 óra között) elindul egy jelentős gépjármű forgalom (személyautók, tehergépjárművek, buszok) a főváros irányába. A délutáni órákban (15-18 óra között) pedig egy ellenirányú forgalom figyelhető meg. A főbb útvonalak melletti területeken kívül a zajhatás minimális. A vasútvonal elkerüli a települések központját, ezért zajhatása kisebb területet érint.

Az üzemi tevékenységek, illetve az építési tevékenységek is okoznak – olykor határérték feletti – zaj- vagy rezgésszennyezéseket, ezek mégsem relevánsak az összes zajszennyezést tekintve, mert általában csak pontszerűek és időszakosak. Az újonnan létesülő telephelyek pedig már csak akkor kapnak engedélyt, ha igazoltan határérték alatt maradnak az általuk keltett zajok

A Településfejlesztési koncepcióban a környezeti zaj elleni célok a város fenntartható fejlesztésére irányuló célokban fogalmazódnak meg. Konkrét intézkedéseket erre vonatkozóan a város környezetvédelmi programja tartalmaz.

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R2: Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R13: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

A közlekedésfejlesztéssel foglalkozó célkitűzések konkrétan az R10-ben szerepelnek, ami a környezeti zajszint csökkenését eredményezhetik környezeti zaj ellen védendő területeken (lakó- és üdülőterületek).

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A célkitűzések megvalósulása esetén környezeti zajtól védendő területeken, belterületeken csökken a környezeti zaj- és rezgésterhelés. A tervezett új közlekedési

kapcsolatok megvalósítása csökkentheti a meglévő utak belterületein fellépő zaj hatásokat. Tény, hogy az új utak építésével újabb zajforrások jelennek meg, de jellemzően nem környezeti zajra érzékeny területhasználatú területeken.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A már jelenleg is magas környezeti zajjal terhelt belterületi szakaszokon tovább nő a közlekedésből származó környezeti zaj és rezgésterhelés.

3.8 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ JAVASLATAINAK ELEMZÉSE TÁRSADALMI SZEMPONTBÓL AZOK MEGVALÓSULÁSA ÉS MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN

3.8.1 A NÉPESSÉG TERÜLETI ELHELYEZKEDÉSÉRE (KÖRNYEZETTUDATOS ÉLETMÓD, TÁRSADALMI MOBILITÁS)

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

Az ország népességének területi elhelyezkedését tekintve Pest megyében és a fővárosban az utóbbi évtizedben a folyamatos koncentráció jellemzi. Történik ez úgy, hogy közben az ország lélekszáma folyamatosan csökken. A megyén belüli eloszlása változó. Monor területén a népsűrűség átlagos, vagy az alatti. Ennek forrását az utóbbi időben a fiatal és képzett népesség betelepülése jelentette.

A Településfejlesztési koncepcióban a város fenntartható és gazdasági fejlesztésére irányuló célokban fogalmazódnak meg a népesség területi elhelyezkedésére, és életmódjára vonatkozóan.

Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése

Á2: Versenyképes helyi gazdaság

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R5: Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R7: A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása

R10: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

A humántőke felértékelődött a materiális javakkal, s a pénztőkével szemben. Az utóbbi években lezajló társadalmi folyamatok következtében a népesség Pest megyét érintő területi koncentrációja révén, olyan „humánértékre” tett szert Pest megye, melyből részesült Monor, és melynek Monor városba történő integrálása és megőrzése, folyamatos újratermelése egyik központi és átfogó célkitűzése a fejlesztési koncepciónak. Az intézményi ellátás az oktatás a kultúra helyi szintű szerveződése révén el kell érni a városon, várostérségen belüli társadalmi mobilitás létrejöttét a munkahelykínálatok bővülésével.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A civilszféra és az egyházak szerepének megerősödése a szociális és a gyermekvédelmi ellátásban a területi egyenlőtlenség csökkentését, s a szociális felzárkóztatást szolgálják. A városon belüli munkahelyteremtő beruházások ösztönzésével a helybeli munkavállalók számának növelése egyrészt a szociális felemelkedést szolgálhatja, másrészt a munkahelyi ingázásra fordított idő csökkenésével életmódbeli javulás állhat elő, a regenerálódásra, rekreációra való lehetőség fokozásával.

A kvalifikált aktív korú népesség koncentrációja folytatódik. A gazdasági fellendülés megindul, újraéled, az életkörülményekben pozitív változás áll elő. A mobilitás kiegyenlítettebbé és sokszínűbbé válik. Mind a térségen belül, mind tágabb környezetében új együttműködési, társas formák, szövetkezesek, csoportosulások jönnek létre, melyhez megfelelő ismeretekkel, készségekkel rendelkező nyitott, kezdeményező, kreatív, vállalkozó szellemű, kockázatvállaló, önértékeléssel, ön- és társadalmi tudattal rendelkező humán tőke fog rendelkezésre állni, s folyamatosan újratermelődni.

A tudatos, pozitív hatású tájgazdálkodás, az erdők telepítése, a környezetminőség javítása összességében nem korlátozza, hanem segíti a gazdaság fejlődését, az innováció térhódítását.

Az erdőtelepítések segítenek a vízháztartás javításában, az erózió, defláció megakadályozásában, amivel javítják a mezőgazdaság termelékenységét, és ezzel javítják a mezőgazdaságra épülő feldolgozó- és élelmiszeripar fellendülését.

Klímaváltozás hatásainak csökkentése, városi térség klíma-védelmének segítése, ökológiai hálózat (puffer területeinek) erősítése, magánerdők szerepének növelése valósul meg. Elindul az invazív fajok elleni védekezés, javul a biodiverzitás, az erdők fauna-gazdagsága, a vadállomány. Erősödik a vadgazdálkodás, serkenti a természeti értékekre, vadászatra épülő turizmus fejlődését. Segíti a város márkaértékének kialakítását, erősítését. Segíti a KKV szektor erősödését, a képzési hajlandóságot, a letelepedést.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A nagyfokú migráció és a munkaerő kereslet gyakori változásai miatt a népességmozgás fokozódhat, a településen. A nagymértékű, s eddigi tendenciáknak megfelelő mobilitás révén már-már az aktív korúak népességcseréjét eredményező népesség koncentráció jön létre. A népesség növekedését elsődlegesen okozó bevándorlás fogadására való felkészülés hiánya társadalmi feszültségeket idéz elő. A gyors ütemű gazdasági és társadalmi változások és nem utolsósorban a főváros „gravitációs ereje” következtében a helyi lakosság identitásvesztése áll elő, az értékes kultúrák erodálódhatnak.

3.8.2 A FOGLALKOZTATÁSRA

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A foglalkoztatás területileg jellemzően a Fővárosban biztosított. Nagyarányú a pályakezdők munkanélkülisége, mely párosul az idősebb korosztály munkaerőpiacról való kiszorulásával.

A Településfejlesztési koncepcióban a fővárosba ingázók számának csökkentése mellett az atipikus foglalkoztatási formák növelése is cél az általános foglalkoztatás-növelésen túl. Elsősorban a város fenntartható és gazdasági fejlesztésére irányuló céljaiban fogalmazódnak meg a foglalkoztatás növelésére vonatkozó célkitűzések.

- Á1:** Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése
- Á2:** Versenyképes helyi gazdaság
- Á3:** Vonzó és élhető kisvárosi környezet
- R1:** A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése
- R3:** Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R5:** Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása
- R6:** A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése
- R7:** A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése
- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása
- R9:** A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R11:** Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A munkaerőpiac monitorozása révén előrejelzések varhatóak a gazdasági szerkezetváltásokra, melyhez igazodhat a munkaerő kínálat, a képzési, oktatási rendszer. Növekszik a foglalkoztatás mennyiségi és minőségi értelemben, bővül a piacképes tudás és készség, az innováció. A munka világából kiszoruló újraintegrálásával a tartósan nem foglalkoztatottak visszavezetése megtörténik a munka világába. Családbarát munkahelyek fokozása sokak számára a munkába állás lehetőségét teremti meg. Munkába állhatnak a teljes munkaidős munkát vállalni képtelenek, vagy akik élethelyzetüknél fogva csak távmunkára alkalmasak.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A foglalkoztatottak aránya nem növekszik, sőt a foglalkoztatottak köréből kiszorulóok száma tovább fokozódik. Fokozódik a szociális alapú foglalkoztatás, ami társadalmi és gazdasági konfliktusokkal járhat. Növekszik a munkanélküliség, ezzel együtt növekednek a költségvetési terhek, csökkennek a gazdaságfejlesztésre fordítható közpénzek, az átlagos jövedelem színvonala stagnál, vagy csökken. A munkaképes aktívak nem a városban fognak dolgozni. Nem jönnek létre sem munkahelyvédelmi, sem munkahelyteremtői akciótervek. Az emberi erőforrások fejlesztésének kiemelt támogatása elmarad. Az atipikus foglalkoztatási formák nem bővülnek.

3.8.3 A SZABADIDŐ ELTÖLTÉSRE, A REKREÁCIÓ TERÜLETI FELTÉTELEIRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A szabadidő eltöltésére, a kulturális programok elérésére még mindig zömmel a Főváros területén van lehetőség. Az egészség megőrzése, a prevenció a sportolás, a testmozgás rendkívüli jelentőséget kap a koncepcióban. A korstruktúra alakulása is igényli az egészségmerőzést és az öngondoskodást, mely összefüggésben van a mozgásigénnyel, és amire a településnek területi kínálatot kell teremtenie.

A településfejlesztési koncepció a sportolás a rekreációs tevékenységek feltételeinek helyi szintű, és térségi szerepű megteremtése a helyi lakosságot és a kiemelt fejlesztési célként kitűzött turizmus fejlesztését egyaránt szolgálja.

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R3: Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R11: Az aktív kapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

T1: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A turizmusfejlesztés a gazdaság dinamizálása mellett a helyi lakosság szabadidő eltöltését, rekreációs igényeit is szolgálja. Együttműködésre készíti a turizmus szereplői között. Aktív és szabadidős szolgáltatások fejlesztése valósul meg, mely a humán infrastruktúra fejlesztését is megkívánja. A tudatos vonzerő fejlesztés révén kialakítható a város turizmus-arculata. A rekreáció területi feltételeit szolgálhatják a turisztikai vonzerők fejlesztése, a nemzeti kulturális és épített örökségek megőrzése, a szabadidős, rekreációs és sportgazdaság fejlesztése, a város erdőszűrségének fokozása. A turisztikai kínálat fejlesztésével együtt jár a helyi lakosság életszínvonalának emelkedése. A rekreációra hangsúlyt adó életmódbeli mintakövetés lehetősége megteremtődik.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: Az egészséges életmódot biztosító rekreációt a sportot lehetővé tévő közösségi terek nem jönnek létre. Nem alakul ki az egészségtudatosság. Nem erősödik meg az „alkonygazdaság”, az egészségipar nem fejlődik. Az egyre nehezebb életkörülmények között élők nem

tudják munkaerejüket újratermelni, nem regenerálódnak, egyre nehezebben jutnak munkához egyre többet dolgoznak a minimális szükségleteik kielégítéséért, a létfeltételeik alapjainak megteremtéséért.

3.8.4 A NÉPESSÉG ÉLETMINŐSÉGÉRE ÉS EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁRA, SZOCIÁLIS HELYZETÉRE

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A város jövőjének szempontjából az egyik legfontosabb tényező az emberi erőforrások minősége.

A településfejlesztési koncepció céljaival az egyén szintjén a testi és a lelki egészségi állapot javítására koncentrálnak, és a hangsúlyt a megelőzésre, az egészséges életmódra helyezik, ezzel párhuzamosan szükséges az egészségügyi ellátórendszer térben kiegyensúlyozott, lakosság-közelbeni szolgáltatásainak fejlesztése. Fentiekkel összefüggésben elengedhetetlen az erkölcsi-etikai fejlődés és nevelés.

Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése

R1: A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése

R4: A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése

R6: A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése

R7: A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése

R8: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

R9: A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása

R11: Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése

R12: A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása

T2: Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: Egészséggel élő társadalom nevelődik ki. A piaci igényeknek megfelelő képzési rendszerben résztvevők biztonsággal aspirálnak a munkával elérhető megfelelő jövedelemre, mi által szociális biztonságban részesülnek. A városban élő lakosság életszakasz szerinti összetételének megfelelően alakulnak ki az intézmények típusai, s azok sűrűsége. A megerősödő egyházi és civil szervezetekre támaszkodó szociális segítő hálózat tehermentesíti a központi és az önkormányzati költségvetést.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A lakosság egészségi állapotában jelentős romlás következhet be. A fennálló negatív tendenciák továbbélnek. A stresszes életmód fokozódik, a munkahatékonyság romlik. A munkaerő újratermelődése nem jön létre, az egészségügy ellátási feladatok valamennyi korosztályra kiterjedően fokozódnak. Az életkor kitolódásával, az egészségben megélt évek száma arányaiban lerövidülnek. Nem fejlődnek ki azok a szolgáltatói, oktatási intézmények, melyek az életminőség javításához hozzájárulhatnak, nem tudják a szociális felemelkedést segítő szervezetek tevékenységüket hatékonyan végezni, integrációjuk elmarad, hatóerejük felmorzsolódik.

A beruházások nem lesznek keresettek, tovább csökken a létbizonytalanság, s ez által a szociális rászorultság tovább fokozódik. Az idősek és betegek kiszolgáltatottsága és elmagányosodása felerősödik.

3.9 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ JAVASLATAINAK ELEMZÉSE GAZDASÁGI SZEMPONTBÓL AZOK MEGVALÓSULÁSA ÉS MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN

3.9.1 A TÉRSZERKEZETRE (A TÉRSZERKEZET ALAKULÁSA, A TERÜLETHASZNÁLAT VÁLTOZÁSAI, TERÜLETEK RENDELTELTETÉSÉNEK VÁLTOZÁSA, VAGY HASZNÁLATÁNAK KORLÁTOZÁSA, TERÜLETI FEJLŐDÉS TÉRBELI KORLÁTAI),

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A város fejlődésére a természetföldrajzi adottságok mellett a gazdaságföldrajzi tényezők szerepe – ezen belül is a főváros körüli helyzet, és az ország főváros-centrikus fejlődése, a közutak, a vasúthálózat

Budapest centrikussága – a meghatározó. Az agglomeráción belül Budapest körül a várossá nyilvánított településekből egy kertvárosi gyűrű alakult ki. Az agglomerálódott települések köre (elsősorban délkeleti irányban) már jelentősen túlterjed a hivatalosan lehatárolt agglomeráció határán. Ennek részeként Monor fejlődését is az elmúlt 20 évben meghatározta a Budapestről kiköltöző lakónépesség, amely rátelepült a térség hagyományosan erős hálózatos szerkezetére, a városközpontok és várostérségek által meghatározott térre. A népesség beáramlása (pontosabban az intenzív népességcseré) látszólag egy jellegzetes, nemzetközi összehasonlításban is tipikusnak tekinthető városkörnyéki szuburbán kertvárosi, lakóövezeti övezetet hozott létre, ugyanakkor a Pest megyei „kertvárosok”, mint Monor is szerves előzményekkel, viszonylag erős helyi gazdasággal, valamint autonóm nemzetiségi és kulturális előzményekkel bírnak.

A térszerkezetet meghatározó közúti és vasúti sugaras elemek mindegyike kiépült, a megye területei ezzel kellően feltártak, de a fő sugárirányú elemek közül kivételt az M4 autópálya hiánya jelent. Megépítése a várost elkerülő szakasszal várható 2020-ig. A Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér vasúti kapcsolatának kiépítése is várható, amely közvetlen elérést teremt a város számára.

A főváros környéki települések igen jelentős budapesti célú forgalma az országos közutakon történik. Helyi szerkezeti kapcsolatok hiányában az agglomerációs forgalom – a távolsági forgalom mellett – szintén elsősorban a főutakat terheli. A közlekedési hálózat alapvetően a legfejlettebb az országban, de a megye egyes részein ennek ellenére a városok és várostérségük (várostérségeik) megfelelő kapcsolatrendszerét lehetővé tevő hálózatok esetenként nem megfelelőek, vagy hiányoznak.

A funkcionális központok nem minden esetben vannak megfelelésben a területfejlesztés jelenlegi – és 2013 után kialakuló járási – intézményrendszerében a térségi- kistérségi központként meghatározott települések körével.

Pest megye gazdasági szerkezete a konvergencia-régiókra jellemző strukturális gyengeséggel és ellentmondásokkal terhelt. A Monoron működő vállalkozások többségének termelékenysége, hatékonysága is jelentősen elmarad attól, ami nemzetközi szinten versenyképesnek tekinthető. A hátrány oka a tőke, részben menedzsment ismeretek és vállalatirányítási problémák, valamint a rendelkezésre álló egyéb erőforrások (szakképzett munkaerő, fejlett szolgáltatások és üzleti környezet, fejlett és jól működő klaszterek) hiánya. A termelékenységi elmaradás elsősorban a duális gazdaságnak „köszönhető”. Ez a dualitás, azaz a fejlett és a fejletlen vállalkozások közötti merev, a vállalkozások számára nehezen átjárható határ a legtöbb iparágban. Az elmúlt évtizedben hiába volt tapasztalható az innováció és a vállalkozási kedv, valamint a nemzetközi versenyképesség és teljesítmény erősödése – a vállalkozások döntő többségéről nem mondható el, hogy áttörés következett volna be teljesítményükben, K+F+I aktivitásukban, kapcsolatrendszerükben, piaci orientációjukban. A nemzetközi és a hazai piacra termelő, szolgáltató, és különösen a hazai és a külföldi tulajdonban álló vállalkozások teljesítménye között fennálló, igen jelentős különbség továbbra is létezik.

A településfejlesztési koncepció a teljes gazdaság fejlesztésére fókuszál:

- Á1:** Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség identitástudat megerősítése
- Á2:** Versenyképes helyi gazdaság
- Á3:** Vonzó és élhető kisvárosi környezet
- R1:** A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése
- R3:** Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R5:** Magas hozzáadott értékű ágazatok letelepedésének támogatása
- R6:** A szabadidős és kulturális kínálat bővítése, a város ismertségének növelése
- R7:** A társadalmi integráció feltételeinek fejlesztése
- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása

- R9:** A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R12:** A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése

átfogó-, rész- és területi célok tartalmazzák.

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: Megújul a munkaerőpiac. A kis- és középvállalkozások a szerepének növekedése elindul a foglalkoztatásban és a hozzáadott érték termelésében. Növekszik a munkával elérhető jövedelem és a szociális biztonság. A piacképes, hagyományos termékstruktúrán túl a térség agro-öko potenciálja kihasználására alkalmas új, piacképes termékek előállításával, és erre épülő feldolgozóiparral erősödik a helyi gazdaság. A gazdasági visszaesés megáll, lassú növekedés következik be. Erősödik a város térségi szerepe.

A gazdasági szerkezet megújul, a térség ökológiai rendszerhez igazodó, egyedi, versenyképes és fenntartható gazdasági és turisztikai struktúra alakul ki. Térségi adottságokra épülő ipari struktúra fejlődik.

A befektetés ösztönzéssel erőteljes gazdasági növekedés indul el, a termelékenység egyenletes és fenntartható növekedésével. A foglalkoztatottság szintjének számottevő javulása is várható megvalósuló befektetések szintjének növekedésével párhuzamosan, a működő tőke erőteljes beáramlása nélkül.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén:

A város gazdasági, ipari és innovációs teljesítményének stagnálása, romlása. A lemaradása nem állítható meg, a gazdasági-társadalmi hátrányos helyzet erősödik.

3.9.2 A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOKRA

A jelenlegi állapot releváns, a koncepció tartalmával összefüggésben levő elemeinek ismertetése:

A helyzetértékelés feltárja, hogy a természeti erőforrásokhoz kapcsolódó főbb hajtóerők, tendenciák miként viszonyulnak az OFTK és a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS) prioritásaihoz.

A koncepció javaslati az NFFS célrendszeréhez kapcsolódnak. Elsősorban tágabb összefüggésekre kívánnak rávilágítani. A koncepció szem előtt tartja, hogy a környezeti térben minden mindennel összefügg: a kiváltó okok, folyamatok, hatások és következmények időben, térben és egymással is összefüggő bonyolult rendszert alkotnak, így bármely indikátor alapú megközelítés szükségszerűen csak a folyamatok szűk körét képes nyomon követni, ezért témakörönként csak részcélokat, részfeladatokat fogalmaz meg, de csaknem valamennyi cél megvalósítása, vagy elmaradása hatással van a másakra és a természeti erőforrásokra.

- Á2:** Versenyképes helyi gazdaság
- Á3:** Vonzó és élhető kisvárosi környezet
- R1:** A térségi központi szerepkör és a városkörnyéki települések együttműködésének erősítése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása
- R9:** A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R12:** A helyi igényekhez alkalmazkodó, minőségi egészségügyi szolgáltatások biztosítása
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése

A javaslatok MEGVALÓSULÁSA esetén: A monori természeti erőforrások helyzete is szorosan összefügg egyes nemzetstratégiai jelentőségű kérdéskörökkel, többek között az élelmezés-, energia- és

környezetbiztonsággal, megőrzésük pedig hosszú távon szolgálhatja a közjót, a harmonikus gazdasági növekedést és az életminőség javítását.

Ökoszisztéma szolgáltatások helyzete hosszú távon, fenntartható módon fejlődik, minősége javul.

- Termeléssel összefüggő szolgáltatások (élelem, takarmány, nyersanyag stb.) bővülnek, hatékonyságuk növekszik.
- Szabályozó szolgáltatások (klímaszabályozás, árvízvédelem stb.) erősödnek
- Támogató szolgáltatások (tápanyag-körforgás, talajok keletkezése stb.) javul, fenntarthatóvá válik.
- Kulturális szolgáltatások (rekreáció, oktatás, művészeti inspiráció stb.) bővülnek, minőségük bővül, ismertségük, elismerésük, növekszik.
- A feltétel nélkül megújuló energiahordozók (napenergia, szélenergia, geotermikus energia) kihasználtsága nő.
- A feltételeken megújuló energiahordozók (mezőgazdasági melléktermékek energetikai hasznosítása, energetikai ültetvények, biogáz hasznosítás) elterjed, meglévők kapacitását bővítik, növekedik a közvetlen és közvetett lakossági és intézményi felhasználók száma.

Életmód és szemléletváltás történik a társadalomban. Erősödik és versenyképessé válik az oktatás, a képzés, a K+F, növekszik a tudás. A fogyasztói szokások átalakulnak, növekszik a kereslet, növekszik a hazai piac, a helyi gazdaság erősödik, csökken a szegénység.

A területhasználat, beépítettség növekedése csökken, egyensúlyba kerül.

A javaslatok MEG NEM VALÓSULÁSA esetén: A gazdaság „működése” rövidtávon fellendül, de az erőforrások mértéke korlátozza a hosszú távú, fenntartható fejlődését. A gazdasági körülmények romlanak, lerombolja a sokféleséget, a komplexitást, csökken az ökológiai életfenntartó funkció, a kereslet.

A természeti tőke nem helyettesíthető más tőke javakkal és a természeti tőke romlásával a gazdaság is romlik. Ha a fenntarthatóságra vonatkozó javaslatok nem valósulnak meg, a gazdaság növekedésével a természeti erőforrások kiapadnak, nemcsak az erre épülő gazdasági tevékenységek omlanak össze.

4 JAVASLAT KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSRE

Az átfogó és részcélok megvalósulása révén több területen is kedvező hatással lesz a környezetre. E hatások közül optimális esetben lesznek egymás hatását erősítő, pozitív szinergikus hatások, ugyanakkor előrevetíthetők negatív hatások is.

4.1 A KONCEPCIÓ ÉRVÉNYESÜLÉSE SORÁN FELLÉPŐ, KÖRNYEZETRE ÉS AZ EMBERI EGÉSZSÉGRE, VALAMINT A TÁRSADALOMRA ÉS A GAZDASÁGRA KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK ÉS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

Az előző fejezetek értékeléseiből látható, hogy a településfejlesztési koncepció céljainak megvalósulása jelenthet potenciálisan káros hatást. Azonban a várható/potenciális káros hatás mellett jelentősebb környezeti, gazdasági vagy társadalmi előny jelentkezik, ill. a káros hatások megfelelő mértékben mérsékelhetők, ellentételezhetők.

A településfejlesztési koncepció megvalósítása esetén jelentkező **káros környezeti hatásokat** a lehetséges legkisebb mértékűre kell csökkenteni.

Objektumszerű létesítmények elhelyezésével járó fejlesztések során, olyan telepítési hely választandó, amely környezetkárosítással nem jár.

Vonalas létesítmények esetében előfordulhat, hogy nem választható olyan nyomvonal, amely ökológiai szempontból érzékeny területeket teljes mértékben elkerül. Ezen létesítmények esetében előzetes tanulmánytervek keretében választandók ki a környezetet legkevésbé zavaró nyomvonalak.

A *jelentős környezeti hatással járó létesítmények* esetében a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében meghatározásra kerülnek a várható környezeti hatások csökkentésének módjai, ill. az esetleg fellépő egészségkárosodás elkerülésének, mérséklésének lehetőségei.

A településfejlesztési koncepció által nem befolyásolt tervek közé tartozik az *Országos Területrendezési Terv*. A PmTFK ökológiai térszerkezetre, tájkarakter védelmére vonatkozó céljainak megvalósítását nagyban segítené, ha az OTRT megyei tervekre vonatkozóan is engedné, hogy a megyéknek is (ne csak a kiemelt térségeknek) legyen lehetőségük a sajátosságaiknak megfelelő, egyedi tájkarakterük védelmét biztosítani tudó és fejlesztési lehetőséget térben is támogatni tudó térségi övezetek alkalmazására, térségi szabályozás alkotására.

A településfejlesztési koncepció megvalósulása során **káros társadalmi hatás** nem mutatható ki. Kockázat elsősorban a társadalom egészségi állapotának alakulásában áll fenn. A fizikai környezetre, s az emberre gyakorolt káros hatások könnyebben felfedezhetőek, és kompenzálhatóak, mint a lelki, emocionális eredetű káros hatások. Különösen azokra kell a fejlesztési koncepció céljainak megvalósítása során figyelemmel lenni, amelyek a helyi közösségek kohézióját erősítik, s amelyek a társadalmi morál alakulását nagymértékben befolyásolják.

A fejlesztési koncepció olyan átfogó célokat jelölt meg, s az elérésükhöz olyan feladatokat rendelt, amelyek a kockázati tényező felmerülését, kialakulását megakadályozzák, vagy megnehezítik, ezért összességében a kockázatot jelentő káros társadalmi és gazdasági hatások a célok körültekintő megvalósításával elkerülhetők.

4.2 JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTÚ ELŐÍRÁSOKRA, FELTÉTELEKRE, AMELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁΣ TERVEKNÉL FIGYELEMBE KELL VENNİ.

Monor város Településfejlesztési Konceptiója fejlesztési irányokat fogalmaz meg, konkrét területeket nem tartalmaz, azok kifejtése részben a programozás szintjén történik meg. A fejlesztési területek térbeli lehatárolása a településrendezési eszközök feladata.

A Településfejlesztési Konceptió által befolyásolt tervek elsősorban:

- a város települési stratégiája,
- a város településszerkezeti terve,
- a város helyi építési szabályzata,
- a város ágazati fejlesztés stratégiái,
- a város környezetvédelmi programja.

Az ágazati fejlesztési stratégiák közül a gazdaságfejlesztési, azon belül a turizmus fejlesztési stratégia, valamint a környezetvédelmi program átgondolása javasolt, annak érdekében, hogy mennyiben segíthetik elő a fenntarthatóság felé való átmenetet.

Alapvető tervezési és fejlesztési koordinációs eszköz lesz a helyi —várostérségi és települési— fejlesztések tervezése, térbeli, fizikai és funkcionális összehangolásának orientálásában is.

A célkitűzések iránymutatást adnak a településrendezési eszközök számára, ha azok illeszkednek a város célrendszeréhez, akkor előre láthatóan könnyebben és nagyobb mértékben tudják a saját fejlesztési elképzeléseiket a 2014-2020 közötti időszakban Európai Unió forrásokból finanszírozni.

Megfontolandó lenne a célok között súlyozást, sorrendet megadni, azon céloknak nagyobb prioritást adni, amelyeknek környezeti hozadéka nagyobb, mértékben segítik elő a fenntarthatósági célok megvalósulását.

A megfogalmazott a térhasználatra és a térbeli rend alakítására vonatkozó konkrét célokat, amelyek érvényesítése, beépítése szükséges, mind a településszerkezeti tervbe, mind a helyi építési szabályzatba. Ugyanakkor e célokat egyaránt indokolt figyelembe venni a különböző ágazati jellegű és a területileg integrált programok, valamint az egyes projektek tervezése a során is.

A célkitűzések közlekedésfejlesztési céljainak megvalósítása során a nyomvonalak tervezésekor fokozottan ügyelni kell, hogy a környezetet legkevésbé terhelő nyomvonalak kerüljenek elfogadásra, a jogszabály szerint elkészülő előzetes vizsgálatokban, Környezeti hatástanulmányokban megfogalmazottak érvényesüljenek.

5 ÖSSZEFOGLALÁS

2016 júliusban elkészült Monor város Településfejlesztési Konceptiója, amelyhez a "Helyzetelemzés" és "Javaslattevő fázis" c. dokumentumai alapján elkészült a környezeti értékelés, amely magába foglalja társadalmi és gazdasági elemzést is.

Monor településfejlesztési koncepciójának célkitűzései 2 átfogó célkitűzésben és 15 prioritási területben fogalmazódnak meg. Ezen belül 13 rész cél és 2 területi cél került meghatározásra. Természetesen a 15 prioritási témakör eltérő súllyal foglalkozik a környezeti elemekkel és hatótényezőkkel, fenntarthatósági kérdésekkel.

A környezeti fenntarthatóság témaköréhez szorosan kapcsolódnak:

Átfogó célok (Á) közül: Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

Részcélok (R) közül:

- R2:** Az épített és táji környezet értékőrző megújítása, közösségi terek fejlesztése
- R3:** Az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahely teremtő képességének növelése
- R4:** A város népességmegtartó és népességvonzó erejének erősítése
- R8:** Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása
- R9:** A város profiljának megfelelő oktatási kínálat kialakítása
- R10:** Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése
- R11:** Az aktív kikapcsolódás és az egészséges életmód feltételeinek erősítése
- R13:** Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása
- T1:** Strázsa-hegy komplex fejlesztése
- T2:** Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése (Tabán)

Az értékelés során megállapítást nyert, hogy a koncepció fejlesztési iránya, célkitűzései illeszkednek a releváns fejlesztési típusú ágazati és megyei tervekhez és a releváns környezetvédelmi és fenntarthatósági dokumentumok célkitűzéseivel, a megfogalmazott célok egymást erősítve segítik a hatékony megvalósulásukat.

A Településfejlesztési koncepció rész céljainak környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú vizsgálatakor megállapítható, hogy belső ellentmondások, a célrendszerben nem találhatók, a különböző célok kölcsönösen egymást segítve járulnak hozzá a jövőképpen megfogalmazott célállapot eléréséhez. Az is megállapítást nyert, hogy a kitűzött célok a helyzetértékelésben feltárt problémák, konfliktusok megoldására adnak megoldást.

A Településfejlesztési koncepció fejlesztési elképzeléseinek elmaradása esetén valószínűsíthetően tovább folytatódnak helyzetértékelésben feltárt, tendenciává váló negatív környezeti, társadalmi és gazdasági folyamatok.

A Településfejlesztési koncepció célkitűzése, hogy hozzájáruljon a környezeti állapot javulásához is. A megfogalmazott elvek szerint a tizenöt fejlesztési prioritás közül egyik sem okozza közvetlenül a környezetminőség romlását. Káros vagy negatív hatást elsősorban a fejlesztési célok megvalósulásának teljes vagy részleges elmaradása okozhatja. A kitűzött célok részleges megvalósulása rövid távon egy-egy területet illetően ugyan jelentős eredményeket jelenthet, de hosszú távon a város társadalmi-gazdasági-környezeti értelemben vett fenntartható fejlődése és leszakadásának elkerülése csak a kitűzött célok együttes megvalósulása esetén érhető el.